

La Epistoli (2)

La Epistolo al Hebrei

La Epistolo da Iakobus

**La unesma e duesma Epistolo
dal apostolo Petrus**

**La unesma, duesma e triesma Epistolo
da Ioanes**

La Epistolo da Iudas

ek: La Biblo en nuna Germana

Komuna Biblo-tradukuro
Katolika Biblo-verko e.V. Stuttgart
Evangeliala Chef-Biblo-Societo en
Berlin ed Altenburg 1987, 3esma edituro

Tradukuro da Jürgen Viol

La Epistolo al Hebrei

(1) Deo parolis per sua Filiulo (1-14)

Dum la pasinto, Deo parolis ofte ed en diversa maniero per la profeti a nia ancestri. Ma nun, dum la fino dil tempo, il parolis per sua Filiulo a ni. Per lu, Deo kreis la mondo. Pro to Deo determinis, ke dum la fino il posedez omna kozi. En la Filiulo di Deo lumas la Deala splendideso, pro ke il konkordas en kompletea maniero kun la esenco di Deo. Per ilua forta vorto il kuntenas la universo. Il liberigis la homi ek lia kulpo e sideskis an la dextra latero da itu, qua havas la maxim alta potenteso.

La Filiulo stacas super la anjeli

La Filiulo stacas super la anjeli, segun la Deala digneso, qua esas plu alta kam la digneso dal anjeli. Nam nultempe dicis Deo ad irga anjelo: „Tu esas mea filiulo, hodie me facis tu.“ Anke dicis Deo pri nula anjelo: „Me volas esar ilua patro, ed ilu esez mea filiulo.“ Se Deo deputus sua Filiulo al mondo kun la plenitenco dal unesme naskinta, il dicus: „Omna mea anjeli devas prosternar su koram lu.“

Pri la anjeli esas dicita: „Deo facas ek sua anjeli tempesti ed ek sua servisti flamanta fairo.“

Ma il dicas a sua Filiulo: „Tua trono existos dum omna tempi. Tu regnas pri tua rejio kom yusta rejo. Tu amis la yuro ed odiis la neyusteso. Pro to elektis la Sinioro, tua Deo, tu, e donis a tu plu granda honoro ed joyo.“

Pri lu esas dicita same:

„Dum la komenco, tu, Sinioro, formacis la cieli e la tero per propria manui. Oli pasos, ma tu restos. Oli oldeskos e disfalos kam vesti. Tu envelopos oli kam mantelo e kambios oli kam robo. Tu ma restos sempre la samulo, e tua yari ne fineskos.“

Nultempe Deo dicis ad irga anjelo:

„Sideskez an mea dextra latero! Me submisos tua enemiki, ed li esos la skabelo sub tua pedi.“

La anjeli esas nur spiriti, qui servas a Deo. Il sendas la anjeli kom helpisti por iti, qui esas determinita por la salvo.

(2) On ne desprizez la granda salvo (1-18)

Pro to ni devas konsiderar plu kam ultempe, quon ni audis, tale ke ni ne falios la skopo. Ja la mesajo, quan transdonis olim la anjeli, esis konfidebla, e qua ne atencis ol, recevis la meritita puniso. Quale ni povas trovar liberigo se ni desprizas la granda Deala salvo? Unesme anuncis ol la Sinioro, ed iti, qui audis lu, konfirmis ol a ni. Deo ipsa donis sua certigo per mirakli e signi ek sua potenteso e per la doni dal Santa Spirito, quan il disdonis segun la propria evaluo.

La Filiulo efikas la salvo

La futura mondo pri qua ni parolas ne esos sub la dominaco dal anjeli. Plu juste la santa skriburo dicas explicite: „Qua esas la homo, ke tu pensas pri lu? E qua esas la Filiulo dil homo, ke tu sorgas pri lu? Tu facis lu plu basa kam la anjeli, lore ma tu kronizis lu per glorio e honoro e donis omno a lu.“

Quankam Deo donis omno sub ilua dominaco sen irga ecepto, ni ne povas vidar en quala maniero il regnos. Ma ni povas vidar quale Iesu, qua esis olim sub la rango dal anjeli, recevis glorio e honoro kom salario por la morto sur la kruco. Nam Deo volis en sua graco, ke omna homi profitos per la morto da Iesu.

Deo esas la skopo da omna aferi, nam il kreis omno. Pro ke il volis, ke multa infanti di Deo videz ilua splendida rejio, il duktis sua Filiulo per sufri al perfekteso. To konformesas per la Deala esenco.

Il, qua duktas la homi a Deo ed iti, quin Deo sendos a lu, esas omni dal sama patro. Pro to il ne shamas e nomizas li sua fratuli. Il dicas a Deo:

„Me volas konocigar tu kun mea fratuli. En la komuniono me laudos tu.“ Il dicas anke: „Me fidos a Deo!“ E: „Hike me esas kun la infanti, quin Deo donis a me.“

Pro ke ica infanti esas homi ek karno e sango, Iesu divenis homo kam li por destruktar per sua morto la Diablo, qua disponas pri la morto. Tale il liberigis la homi, qui esis sklavi dil pavoro pri la morto dum la tota vivo. Il ne helpas al anjeli, ma – segun la santa skriburi – al infanti di Abraham. Pro to il devis divenar en singla relato kam sua fratuli. Nur tale il povis divenar mizerikordioza e fidela sacerdote por li e koram Deo il povis nuligar lia kulpo.

Ilua sufri posibligos por helpar al homi, qui experiencos tento kam Iesu ipsa.

(3) Iesu stacas super Mose (1-19)

Mea fratuli, vi apartenas a Deo, nam il vokis vin aden sua cielala mondo.

Do videz ad Iesu, qua esas la plenipotenciero di Deo e nia maxim alta sacerdote. Ni konfesas ni a lu. Il esis fidela a Deo same kam a Mose. Pri Mose esas dicita: „Il esis fidela a Deo kun sua tota domo.“

Ma quale la viro, qua konstruktas domo, recevos plu granda honoro kam la domo, tale Iesu meritas plu granda honoro kam Mose. Singla domo havas konstruktanto, ma il, qua konstruktis omno esas Deo. Mose esis la indiko pri eventi, qui trovus anonco unesme en la futuro. Mose e sua tota domo esis nur fidela servisto. Kristo ma esas la Filiulo, qua stacas super la domo. E ni esas `ilua domo`, se ni plena de kurajo ed joyo konfesas nia espero.

La kalmeso da Deo por sua popolo

Tale esas valida, quon la Santa Spirito dicas: „Se vi audas hodie mea voco, lore ne montrez ica kordio-hardeso, quale olim via ancestri, qui revoltis kontre me dum la jorni dil proba en la dezerto. Li provokis e probis me, quankam li vidis, quon me facis dum quaradek yari. Me sentis abomino pri ica generaciono e dicis: `Omno, quon li volas esas falsa. Li komprenis nultempe mea voyo.` Tandem me juris en mea iraco: `Me aceptos li nultempe en mea kalmeso.`“

Kara fratuli, via kordio ne esez rezistema e rebela e ne departez la vivanta Deo. Kurajigez unu al altru singla dio, tale longe vi vivas. Lore vi impedos, ke irgu ek vi falos al peko e ne audos la Deala vorto. Ni apartenas a Kristo, se ni havas fido quale olim, til la fino venos. Esas skribita: „Se vi audas hodie mea voco, ne montrez ica kordio-hardeso, quale olim via ancestri, qui revoltis kontre me.“

Qua audis la Deala voco e rebelis kontre lu? Ka ne iti, quin Mose duktabis ek Egptia? Kontre qui sentis Deo dum quaradek yari abomino? Ka ne esabis iti, qui pekis e lore trovis la morto en la dezerto? Deo klarigis: „Me aceptos li nultempe en mea kalmeso.“ Il nur parolis pri iti, qui rebelis kontre lu. Ni povas vidar do, pro quo li ne atingis la skopo.

(4) (1-16)

Ma la Deala promiso aceptar homi en la Deala kalmeso existas pluse. Pro to ni ne montrez lejeroso, ma ni devas atencar, ke nulu perdus ica valoroza donaco. Tale quale la homi en la dezerto, anke ni audis la mesajo pri la Deala kalmeso. Ma la homi en la dezerto ne povis aplikar ica mesajo. Pro ke ne suficas audar Deala mesajo, on devas respektar ol anke. Nur se ni restos fidela, ni havos la stando dal Deala kalmeso. Deo ya dicis: „Me juris en mea iraco: `Me aceptos li nultempe en mea kalmeso.`“

Ma ka ne omna verki esas finita depos la kreado dal mondo? Esas skribita pri la sepesma jorno dil kreado: „Dum la sepesma jorno, Deo repozis de sua tota laboro.“ Ma esas anke skribita: „Me aceptos li nultempe en mea kalmeso.“ Do devas existir ankore homi, qui trovos acepto, dum la altri, qui audis la vorto, ne trovos graco pro la neobedio. Pro to Deo determinis denove jorno. Ica jorno nomesas `hodie`, e pri ica jorno David dicis: „Se vi audas hodie mea voco, lore ne montrez ica kordiohardeso!“

Se Iosua esabus la viro, qua duktis la popolo al kalmeso, ne esus necesa altra jorno.

Do devas la repozo-tempo por la popolo di Deo ankore venar. Qua aceptos ica repozo-tempo, repozos pri la laboro, tale quale Deo ipsa repozis dum la sepesma jorno. Singlu atencez, ke il ne falez, quale la popolo en la dezerto, en la neobedio. Lore Deo aceptos ni en sua kalmeso.

La Deala vorto esas vivanta ed efikiva. Ol esas plu akuta kam singla bilaterala espado. Ol esas penetranta e separas anmo, mento, medulo ed ostio. Ol postulas raporto pri la maxim sekreta deziri e pensi dil homi. Existas nulo, quo esus celita koram Deo. Omno montras su koram la Deala okuli, e ni devas donar raporto.

Iesu prenas partiso por ni

Ni volas konservar la vereso, quan ni konfesas. Pro ke ni havas chefsacerdoto, qua atingis la proximeso di Deo, Iesu Kristo, la Filiulo di Deo. Il ne esas persono, qua ne komprenas nia homala feblesi. Kontree, nia chefsacerdoto devis, quale ni, trairar la proba, ed il restis sen peko. Pro to ni volas irar kun fido al trono, sur qua regnas la graco. Ibe ni trovos sempre helpo, amo e mizerikordio.

(5) (1-14)

Singla elektita chefsacerdoto havas la tasko reprezentar la kredanti e sakrifikar pro lia kulpo doni. Pro ke il ipsa esas homo kun certena feblesi, il povas komprenar iti, qui ne pekis intence.

Il devas ya anke sakrifikar pro sua propra kulpo e ne nur pro la kulpo dal popolo. Ma nulu darfas anexar la ofico dil chefsacerdoto. Il recevas ica ofico nur per la Deala voko, exakte kam Aaron. Anke Kristo ne prenis la ofico dil chefsacerdoto por su, ma Deo dicitis a lu: „Tu esas mea Filiulo, hodie me facis ek tu mea Filiulo.“

Ed che altra loko, Deo dicitis: „Tu esas mea sacerdoti, exakte kam Melkisedek e tu restos mea sacerdoti eterne.“

Dum Iesu vivis sur la tero, il prenis ed imploris laute e kun lakrimi en la okuli a Deo pro la salvo de la morto, ed Iesu recevis respondo, pro ke il honorizis Deo.

Quankam il esis la Filiulo di Deo, il lernis per sua suffri quo esas obedio.

Pos ke il atingis la skopo, il povas salvar iti por sempre, qui obedias a lu. Nam Deo determinis lu kom chefsacerdoti por omna tempi, tale quale Melkisedek.

Ne esez nesorgema!

Pri ica temo on povus dicar multe. Ma vi ne komprenas lo, pro ke vi esas tale plumpa. Propre vi devas esar la instruktisti por altri, ma vice to vi bezonas ipsa ankore docanto, qua instruktas a vi la ABC pri la Deala mesajo. Vi bezonas ankore lakto, ma ne ferma nutrivo. E qua bezonas lakto esas infanto, qua ne komprenas la vorti dal adulti. Ferma nutrivo existas nur por la adulti, qui exercis ed akutigis lia sensi por distingiar inter bono e malo.

(6) (1-20)

Nun ma ni volas lasar la lecioni por novici pri la kristana mesajo e parolar pri la kredo, determinita por la adulti. Ni do ne volas parolar ankore unfoye pri la repulseso de la pekoza vivo, qua duktas al morto, pri la officio a Deo, pri la diversa bapti, pri la risanigi per la manuo, pri la rezurekto dal mortinti e pri la lasta tribunalo.

Do, ni volas irar avane! Se Deo volas, nia afero sukcesos.

Qua olim kredis e lore Deo departis, il ne povas komencar itere. Il ja esis en la Deala lumo. Il gustis la doni dil cielo e recevis la Santa Spirito. Il experiencis, ke la Deala vorto esas fidinda. Il sentis la forteso dil futura mondo. Se il nun departas Deo, lore il klovagas Iesu itere an la kruco e prizentas lu al publika honto.

Deo benedikas la sulo, qua recevas sat pluvo, ed ek la sulo kreskas la planti por iti, qui kultivis la sulo.

Ma la sulo, qua portas nur dorni e mala herbo esas senvalora, tale ke Deo maledikos ol ed on forbrulos la sulo.

Ma, kara amiki, ni esas tamen optimisma, anke se ni parolas harda vorti. Ni esas certa, ke vi trovos salvo.

Nam Deo ne esas neyusta. Il ne oblivias, quon vi facis.

Vi suportis altra kristani til nun. Tale vi montras via amo a Deo. Ni deziras nur, ke singlu ek vi konservas sua zelo til la skopo, tale ke via espero plenigeskas. Ne esez nesorgema! Videz ad iti, qui konservis fido e pacienteso.

Ili recevovs, quon Deo promisis.

Quon Deo dicas, eventos

Deo facis ad Abraham promiso e juris per la propra nomo, qua esas la maxim alta instanco.

Il dicis: „Me donas a tu mea vorto, ke me benedikos tu per sennombra decendanti.“ Abraham vartis pacienta e pro to il obtenis, quon Deo promisis.

Se la homo juras, il juras per la nomo di granda personaleso por fermigar la juro e nuligar omna dubiti. Anke Deo fermigis sua promiso per juro. Tale il donis al homi la certeso, ke lua intenco esas nerevokebla. Il volis donar por ni duopla sekureso. La promiso e la juro restos, nam Deo ne mentias. Ton kreas kurajo. Nia espero esas por ni sekura ankro, qua lojas dop la santa kurteno en cielala templo. Iesu kom voyindikanto iris por ni adibe, pro ke il esas por omna tempi nia chefsacerdoto kam Melkisedek.

(7) La sacerdoti Melkisedek (1-28)

Melkisedek esis la rejo di Salem e sacerdoti dil maxim alta Deo. Pos ke Abraham vinkabis la reji e retrovenabis, Melkisedek aceptis Abraham e benedikis lu. Ed Abraham donis a Melkisedek la dekesma parto ek la tota trofeo. La nomo Melkisedek signifikas propre `rejo dal yusteso', e pro ke il esis la rejo di Salem, `rejo dal paco'. On ne konocas ilua gepatri nek tribuo. Ilua vivo ne havas komenco nek fino. Il esas quale la Filiulo di Deo e restos sacerdoti por omna tempi.

Ke Abraham donis a lu la duesma parto ek la trofeo pravas ilua grando. Certe, anke la decendanti di Levi, qui esas anke sacerdoti, povas recevar dal Hebrei la dekesma parto. Ili prenas ol, quankam li esas decendanti di Abraham. Ma Melkisedek ne esis Hebreo, ma recevis la dekesma parto e benedikis Abraham. Qua benedikas esas sen dubito plu granda kam la benedikito.

La decendanti di Levi, qui recevas la dekesma parto, esas mortiva homi. Ma Melkisedek, qua recevis la dekesma parto, ne mortis segun la santa skriburo. On povas dicar: Kande Abraham donis la dekesma parto, Levi facis lo samo, e la decendanti di Levi recevas til hodie la dekesma parto. En ica tempo Levi esis ankore ne naskita, ma il esis ja presenta en la semino di Abraham kande Abraham renkontris Melkisedek.

La Hebrei obtenis klara reguli pri la sacerdoteso dil decendanti di Levi. Se ica sacerdoteso esus kompleta perfekteso, lore duesma sacerdote kam Melkisedek esus superflua. La sacerdoti ek la lineo di Aaron esus suficanta. Ma se on kambias la sacerdoteso, lore on devas kambiar anke la lego. Ed advere, nia Sinioro, apartenas ad altra lineo. Nula membro ek ica lineo servis ultempe kom sacerdote koram la altaro. Pro ke nia Sinioro apartenas al tribuo di Juda. Mose ma mencionis nultempe ica tribuo, se il parolis pri la sacerdoteso.

La duesma Melkisedek

La levitala sacerdoteso ne povis duktar la homaro al skopo. Ica fakto esas evidenta, nam Deo determinis sacerdote en la speco di Melkisedek, qua ne esis sacerdote segun la homala legi, ma sacerdote pro lua neperisiva vivo.

Pro ke en la santa skriburo stacas: „Tu esas mea sacerdote kam Melkisedek e restos mea sacerdote.“

La olima regulo ne plus validas, ol esis febla e neutila. Pro ke la lego di Mose ne povis perfektigar la homi e duktar li al skopo.

Nun ni havas plu bona espero, qua duktos ni en la proximeso da Deo.

To trovas konfirmo per la juro da Deo. Kande la altri divenis sacerdoti, la Deala juro ne existis. Ma Iesu divenis sacerdote per la Deala juro. La Siniore dicis ad Iesu: „Me juris e mea promiso restos. Tu esas sacerdote e restos sacerdote eterne.“

Tale Iesu povas garantiar por ni plu bona alianco. Ma existas ankore altra difero. La altra sacerdoti devis mortar. La morto impedis lia ofico. Iesu ma vivas por sempre, ed ilua sacerdoteso esas eterna. Tale Iesu povas tandem salvar omni, qui venis per lu a Deo. Il vivas por sempre ed il povas intervenar por ni koram Deo.

Iesu esas nia chefsacerdoto e ni bezonas lu. Il esas santa, sen makulo e peko. Iesu experiencis separo de la pekeri ed esis acceptita aden la cielo. Il ne devas sakrifikar unesme pro la propra peki e lore pro la peki dal homi, tale quale la altra sacerdoti. Il sakrifikis su ipsa, e to esis la maxim granda sakrifiko un foyo por sempre. La lego di Mose facis ek defektoza homi sacerdoti, ma la Deala juro, qua nuligis la lego, determinis nun la Filiulo, qua atingis eterna perfekteso.

(8) Nia maxim alta sacerdote esas Iesu (1-13)

Me venas nun al maxim importanta punto: Ni havas sacerdote, qua sidas sur la cielala trono an la dextra latero de Deo. Il servas kom sacerdote en vera santuario, quan ne erektis la homo, ma la Siniore. Singla sacerdote havas la obligo sakrifikar a Deo. Anke nia sacerdote devas certe sakrifikar. Se il esus sur la tero, il ne devus sakrifikar, nam ton plenigas ja la sacerdoti hike.

Ili servas ma en santa templo, qua esas nur silueto, nur nekompleta kopiuro dal vera santuario en la cielo. Nam kande Mose atingis la santa tendo, Deo dicis a lu: „Atencez exakte la modelo, quan tu vidis sur la monto.“ Iesu ma recevis plu granda voko kam la sacerdoti sur la tero. Pro to il ligas la alianco inter Deo e la homi plu ferma, pro ke la fundamento esas plu ferma. Se la unesma alianco esabus perfekta, lore la duesma alianco esabus superflua. Ma Deo devis blamar sua popolo: „Duras ne longe, dicas la Sinioro, lore me facos nova alianco kun la popolo di Israel e Juda. Esus ne la alianco, quan me facis kun la ancestri, kande me ili duktis ek Egiptia. Li ne atencis ica alianco, pro to me departis li, dicas la Sinioro. La nova alianco kun Israel esos altre. Me sendos mea legi en lia mento e kordio. Lore me esos lia Deo e li esos mea popolo. Nulu devas dicar lore al proximulo o fratulo: `Lernez konocar la Sinioro`. Nam omni savos qua me esas, la mendikisto e la princo. Me montros graco a li, quankam li esis neobedia e me nultempe pensos pri la kulpo.“ Se Deo do parolas pri nova alianco, lore il nuligas la olima alianco. La olda e neutila aferi e kozi ma desaparos ja balde.

(9) Olda e nova officio (1-28)

La unesma alianco havis reguli por la sakrifiki e loko, erektita da homi, por la doni e sakrifiki. Existis du tendi: La unesma esis la santuario kun la kandeliero, tablo e la pani. Dop la duesma kurteno trovesis la altra tendo, la santajo.

Ibe stacis la ora altaro, ube on forbrulis la incenso, e la santa kestego, qua esis tote kovrita per oro. Ibe jacis la ora krugo e la Manna, la bastono di Aaron, sur qua kreskis petali, e la amba stonoza tabeli kun la legi dil alianco. Super la kestego esis la anjeli, qui indikis al prezenteso da Deo. Lia ali kovras la loko, ube Deo pardonis la kulpo. Ma pri ica aferi ni volas nun ne parolar.

La tota santuario konsistas do ek du parti. Singla dio la sacerdoti eniras la unesma tendo. Nur la chefsacerdoto darfes enirar la duesma tendo, ma nur unfoye en yaro. Il kunprenas sango e sakrifikas ol por su e la homi, qui pekis sen mala intenco.

Per ica reguli la Santa Spirito volas indikar: Tale longe la unesma tendo ankore stacas, la voyo en la santuario ne esas apertita. Nam la unesma tendo esas nur indiko pri to, quo hodie esas realeso. Ibe on sakrifikas doni, ma tote vane. Il, qua sakrifikas, ne povas atingar en la okuli di Deo perfekteso. Il ya devas nur atencar extera reguli, nam pri nutrivo, drinkajo e religioza lavadi. Ma ica reguli esis valida nur tale longe til Deo erektis nova ordino.

Intertempe venis Kristo. Il esas la chefsacerdoto, qua donacas advere koncilio. Il iris tra tendo, qua esas plu granda e plu kompleta kam la homala tendo, qua ne esas mondala. Un foye por sempre il eniris la santuario. Il ne bezonis la sango di kapruli e bovyuni, plu juste il sakrifikis la propra sango. Tale il liberigis ni por sempre de singla kulpo. On aspensas nepura homi, segun la religio, per sango di kapruli e bovyuni e cindro di bovino, tale ke li esos pura. Ma la sango di Kristo atingas plu multe.

Per la Deala Spirito, Kristo sakrifikis su ipsa por Deo kom sendefekta viktimo. Ilua sango netigas ni interne de nia kulpo, tale ke ni povas servar a Deo, qua donas la vivo. Ni ne devas irar la voyo, qua duktas aden la morto.

Kristo mediacas la nova alianco

Tale Kristo posibligis la nova alianco. La homo, qua recevis la Deala komiso, obtenas la aserto pri la cielala mondo. To povas eventar, pro ke Iesu asumis la morto por liberigar la homo ek la rezulti dal neobedio ek la unesma alianco.

Ica Deala alianco esas kam testamento. Se on volas apertar la testamento, on devas pruvar, ke la auroro mortis. Tale longe la auroro vivas, la testamento ne esas valida. Nur la morto kreas la valideso. Ja la unesma alianco recevis la valideso nur per sango.

Mose informis unesme la popolo pri omni reguli en la lego. Lore il mixis la animala sango per aquo e reda lano ed aspersis la kodexo e la popolo per la sango. Il dicit: „Per ica sango la alianco inter Deo e vi esos siglita.“ Mose aspersis same anke la tendo per sango ed omna instrumenti por la oficio. Advere, preske omno esos netigita per sango, segun la lego. Pardonon eventis nur lore, se la sango fluis.

Kristo esas la unika ed efikiva viktimo

Omna imitaji pri la cielala realeso devas experiencar purigo, ma por la cielala prototipi on bezonas plu bona sakrifiki. Kristo ne eniris homala e nekompleta santuario, qua esas nur imitajo pri la vera santuario. Il ipsa iris aden la cielo por intervenar por ni koram Deo.

La chefsacerdoto dil Judi iras singla yaro kun la sango dil animali al santuario, ma Kristo ne devas sakrifikar su plurfoye. Altrakaze il sufrabus ja plurfoye depos la komenco dil mondo. Tale il aparis nun, dum la fino dil tempi, por nuligar la peko unfoye por sempre per sua morto. Tale quale la homo, qua mortas unfoye, venas koram la Deala tribunalo, tale anke Kristo sakrifikis su unfoye por nuligar la peki di omna homi. Se il aparos la duesma foyo, lore ne pro la peki, ma por perfektigar omni, qui expektis lu.

(10) (1-39)

La lego havis nur febla indiko pri la futura agi di Deo por la homi. Yaro pos yaro eventis sempre itere la sama sakrifiki. Ma quale la lego povis perfektigar la homi, qui sakrifikis koram Deo? Se la homi esabus per la sakrifiki libera de omna peki sen la koncio pri la propra kulpo, lore omna sakrifiki esus superflua.

Advere ma on memorigis la homi yaro pos yaro per la sakrifiki pri lia peki. La sango di tauri e kapruli povas destruktar nultempe la kulpo.

Pro to Kristo dicis a Deo, kande il venis sur la mondo: „Tu ne atencas sakrifiki e doni, ma tu donis a me korpo. Tu ne joyas pri brul-sakrifiko ed expiacala sakrifiko. E me dicis: Me donos me tote a tu, Deo! Me facos, quon tu postulas da me, segun la predico dal santa skriburo!“

Kristo dicis: „Tu ne joyas pri brul-sakrifiko ed expiacala sakrifiko“, quankam la lego preskriptas ica sakrifiki. Lore il dicas: „Me donos me tote a tu, Deo! Me facos, quon tu postulas.“

Kristo nuligas do la olda sakrifiki e remplasas oli per sua propra. Il agis segun la Deala volo. Il sakrifikis su ipsa, e ni esas libera de singla kulpo por omna tempi.

Singla sacerdote servas omna dii e sakrifikas sempre itere. Ma ica sakrifiki ne povas destruktar la peki por omna tempi. Kristo kontree sakrifikis nur unfoye. Lore il sideskis an la dextra latero di Deo por sempre. Il vartas nun, ke Deo submisos omna enemiki a lu. Iti, quin il purigis, atingis do la skopo per Kristo.

Anke la Santa Spirito atestas to e dicas: „La alianco, qua me facos pos ica jorni kun ili, esos altra, dicas la Sinioro. Me skribos mea legi en lia kordii ed anmi. E me pensos nultempe plus pri lia peki e mala agi.“

Hike do eventas pardono, e la sakrifiki esas nenecesa.

Nula timo, ma kurajo!

Pro ke Iesu sakrifikis sua sango, kara fratuli, ni povas enirar la santuario. Il duktis ni tra la kurteno al nova vivo. La kurteno esas ilua mortiva korpo. Ni havas chefsacerdoto pri la tota Deala domo. Pro to ni volas proximigar ni kun sincera kordio e ferma fido a Deo.

Nam nia koncienco esas netigita de singla kulpo e nia korpo esas netigita per pura aquo. Ni volas fermigar nia espero e kredo. Ni ne volas dubitar, pro ke Deo plenigos sua vorto. Unu sorgez al altru e stimulez lu al amo e bona agi. Kelki livis la kunveni. To esas mala. Kurajigez vi! Vi ya vidas, ke la jorno proximeskas ube la Sinioro venos.

Ni experiencis la vereso.

Se ni nun pekos itere intence, lore nula sakrifiko povas nuligar nia peki. Lore ni devas timar pavoriva tribunalo, nam ardoranta fairo destruktos omni, qui revoltas kontre Deo. Qua agas kontre la lego di Mose devas mortar sen kompatato, se du o tri testi konfirmos la kulpo dil pekero. Ed il devas expektar plu tam ultempe la maxim mala puniso, qua desestimas la Filiulo di Deo e la sango dil alianco, qua netigis lu, e qua ofensas ica sango e la Santa Spirito, qua donis la graco.

Ni konocas itu, qua dicitis: „Me prenos venjo e punisos li harde pro lia maligneso.“ Esas anke skribita: „La Sinioro parolos pri sua popolo la judicio.“

La tribunalo dal vivanta Deo esas hororinda!

Kurajo e fido

Pensez quale vi olim montris kurajo, pos ke vi konocabis la vereso. Tatempe vi devis trairar longa e harda kombato. Kelki experiencis ofensi e tormenti, ma la altri sekondis a li. Vi sufris kun la kaptiti. Se on furtis via posedajo, vi toleris lo kun joyi, pro ke vi savis, ke vi havas plu bona posedajo, quan on ne povas furto.

Ne rezignez pri via fido, nam vi recevos granda rekompenco, se vi restos fidela. Vi devas restar ferma ed devas agar segun la Deala volo. Nur lore vi recevos, quon Deo promisis. Deo dicas en la santa skriburo: „Duros ankore kurta tempo til il, qua esis proklamita, venos. Il aparos en justa tempo. Qua restos che me sincera ed en fido, vivos. Qua ma rezignos sen kurajo, kun lu me volas nula relato.“

Ni ne apartenas al homi, qui perdos la kurajo e perisos.
Plu juste ni apartenas al homi, qui restos fidela e ganos
la vivo.

(11) Exempli pri la fido (1-40)

Fido a Deo signifikas, ke on konfidas pri la espero e
ferme kredas, quon on ne povas vidar. Per ica fido ganis
figurala homi ek antea tempi la agnosko da Deo.

Pro ke ni havas ica fido, ni savas: La mondo esis kreita
per ilua vorto. La videbla naskis ek la nevidebla.

Pro ke Abel fidis a Deo, ilua sakrifiko esis plu bona kam
to da Kain. Pro ke il fidis a Deo, il povis trovar agnosko
koram Deo, e Deo aceptis ilua doni. Quankam Abel esas
mortinta, il parolas ankore hodie a ni.

Pro ke Henok fidis a Deo, il povis irar a Deo e ne devis
mortar.

Nulu povis trovar lu, pro ke Deo prenabis lu de la tero.
La santa skriburo dicas pri Henok, ankore ante ke ol
raportas pri ica evento, ke Deo sentis joyo pri Henok.
Nulu povas joyigar Deo sen fido. Qua volas irar a Deo
devas kredar, ke Deo vivas e rekompensas iti, qui serchis
lu.

Pro ke Noa fidis a Deo, il povis recevar instrukcioni pri
evento, qua venus multe plu tarde. Il obediis e
konstruktis navo, en qua il e sua tota familio trovis salvo.
Pro ke il havis fido a Deo, il departis la homi, qui
revoltis kontre Deo. Tale il trovis che Deo la agnosko.

Pro ke Abraham fidis a Deo, il obediis a Deo, kande icu
vokis lu. Il marchis a lando, qua esus donaco por
Abraham, ed il departis sua hemlando sen konocar la
direciono.

Il vivis en la lando, qua Deo promisabis a lu, kom stranjero. Il vivis kun Isaak ed Iakob, qui recevis la sama promiso, en tendi. Il vartis pri la urbo kun la ferma fundamento, quan Deo ipsa skisis e konstruktis.

Pro ke Abraham fidis a Deo, il obtenis la forteso divenar patro en alta evo, quankam ilua spozino Sara propre ne povis parturar. Il fidis, ke Deo plenigus sua promiso. Tale do Abraham, qua esis ja preske mortinta, obtenis sennombra decendenti, kam steli en cielo o sablo-grani sur la rivo dil maro.

Abraham, Isaak ed Iakob mortis en fido a Deo. Ili ipsa ne obtenis, quon Deo promisabis, ma li povis vidar ol ek la foreso e joyis. Li dicis tote libera, ke li esus nur gastis e stranjeri sur la tero. Il, qua parolas tala vorti, serchas hemo. Li ne volis retroirar aden la lando, quan li departabis. Li plu juste aspiris a plu bona hemo, a cielala domicilio, e pro to Deo esas la Deo di Abraham, Isaak ed Iakob. Deo ya konstruktis anke urbo por li.

Pro ke Abraham fidis a Deo, il volis mem sakrifikar sua propra filiulo, kande Deo postulis to, quankam Deo dicabis: „Per Isaak tu havos decendenti.“

Abraham kredis ferme, ke Deo povis rivivigar itere Isaak. Pro to Deo konservis ilua filiulo de la morto e donis lu ad Abraham.

Pro ke Isaak fidis a Deo, Isaak benedikis Iakob ed Esau. Isaak kredis ferme pri la realigo da sua benediko.

Pro ke Iakob fidis a Deo, il benedikis kurte ante sua morto, la amba filiuli di Iosef.

Il apogis su sur sua bastono ed inklinis su koram Deo en veneraco.

Pro ke Iosef fidis a Deo, il povis parolar ante sua morto pri la futura ekiro dal Israelidi ek Egiptia, ed il povis determinar quo devus eventar kun sua korpo.

Pro ke la gepatri di Mose fidis a Deo, li povis celar Mose tri monati pos la nasko. Li vidis, ke il esis bela infanto e li ne timis rezistar kontre la rejo di Egiptia.

Pro ke Mose fidis a Deo, il refuzis la titulo „Filiulo dil rejala filiino“. Il preferis sufrar kun la Israelidi e refuzis bona vivo per pekoza konduto. Il taxis la sufri dil devotulo, qua sufras hodie por Kristo, plu alta kam omna trezori en Egptia. Il pensis pri la rekompenco, quan il obtenus.

Pro ke Mose fidis a Deo, il marchis ek Egiptia e ne timis la iraco dal rejo. Il vidis la nevidebla Deo koram su ed il agis sen timo.

Pro ke Mose fidis a Deo, il introduktis la Pasko. Il lasis indutar la pordi per sango, por ke la anjelo dil morto indulgez la infanti dil Israelidi.

Pro ke la Israelidi fidis a Deo, li povis transirar la Reda Maro inter la ondi. Kande la Egiptiani probis lo samo li dronis.

Pro ke la Israelidi fidis a Deo, la muri di Ieriko disfalis, pos ke la populo irabis dum sep dii cirkum la urbo.

Pro ke la fornikistino Rahab fidis a Deo, el aceptis la spionanti afable. Pro to el ne trovis la morto kun iti, qui revoltis kontre Deo.

Ka me devas enumerar ankore plusa exempli? Esus nula tempo por raportar pri Gideon, Barak, Simson Jiftak, David, Samuel e la profeti.

Pro ke li fidis a Deo, li kombatis kontre rejolandi e vinkis.

Li sorgis por la yuro e vidis la realigo dal Deala promiso. Li tenis klozita la muzelo dil leoni ed extingis la ardanta fairo. Li eskapis ek la violentoza morto. Li esis febla e divenis forta. Li kombatis en la milito kam heroi e forpulsis stranjera armei. Mulieri, qui fidis a Deo, vidis elia mortinti en vivanta stando.

Kelki mortis sub la tormento. Li refuzis la ofro da libereso, pro ke li esperis a nova e plu bona vivo. Altri recevis moko, flogilo e karcero. On stonagis li, dis-segis li e senkapigis li. Li portis feli di mutoni e kapruli. Li hungris, on persekutis e batis li. Li misiris tra dezerti e montari e vivis en groti e ter-fosi.

Ica homi stacis pri la materiala mondo.

Ili omna vivis per la fido a Deo, ma nulu ek li recevis la dono, quan Deo promisabis. Pro ni, Deo havis plu granda koncepto, pro ke il volis kompleta parfino ne sen ni.

(12) Deo edukas ni (1-29)

Ili, qui esas cirkum ni quale nubo, povas esar por ni exemplo. Pro to ni volas liberigar ni de omna aferi, ante omno de la desfacila aferi e de la peko, qua adheras tale facile. Ni volas durigar nia tasko. E ni ne volas perdar Iesu ek la okuli. Il iris avane e duktos ni til la skopo. Il portis sua kruco e toleris ica shaminda morto, pro ke il recevus granda joyo. Nun il sidas sur la trono apud Deo an la dextra latero.

Pripensez, ke il toleris la sufri e la tota enemikeso dal pekeri. To esos helpo por vi e donos kurajo. Via kombato kontre la peko esis til nun ne kombato pri vivo e morto.

Ka vi obliivis la kurajiganta vorti, olqui Deo parolis a vi? „Aceptez lo, mea filiulo, se la Sinioro agas harde kontre tu! Ne perdez la kurajo, se il batas tu! Nam quan la Sinioro amas, il edukos lu per severeso, ed ilua filiulo il batos.“

Tolerez do la Deala bati. Deo traktas vi kom sua infanti. Ka la patro ne edukas sua filiulo per severeso? Deo edukis omna sua infanti en ica maniero. Se vi havus altra experienci, lore vi ne esus ilua legitima infanti.

Nia propra patri edukis ni per punisi, e ni respektis li. E ek ica motivo ni devas submisar ni koram nia Deala patro plu kam ultempe. Lore ni recevos la eterna vivo. Nia propra patri punisis ni segun la bona kredo. Ma Deo traktas ni tale, ke ni povas recevar ilua perfekteso. En la momento ube ni recevus puniso, ni esas senfelica e nekontenta. Ma plu tarde montreskas, ke per ica punisi aparis homi, qui plenigas bona agi e dis-semar paco.

La seriozesado dal horo

Levez vi, tale ke itere venez forteso en via fatigita manui e tremanta genui. Enirez la rekta voyo, tale ke via klaudikanta pedi risaneskez!

Serchez la paco kun omna homi e tendencez al perfekta vivo. Qua omisas to, vidos nultempe la Sinioro! Ne perdez la Deala graco, e ne esez unu inter vi, qua venenagez vi kam venenoza radiko. Nulu inter vi vivez en debochanto maniero kam Esau! Pro ke il ne respektis Deo, il vendis sua privilejo kom seniora filiulo po unika repasto. Kande il volis havar plu tarde la benediko da sua patro, il recevus refuzo. E quankam il lamentis e protestis sub lakrimi, il povis chanjar nulo.

Vi ne iris al monto Sinai, quan on povis tushar. Vi ne iris al vacilanta fairo, al tenebro e nigra nokto, al tempesto, al resono dil trombono od al tondranta voco. Kande la Israelidi audis ica voco, li pregis, ke li ne devus audar irga altra vorto. Nam li ne povis tolerar la impero: „Anke nula animalo tushez la monto, altrakaze on devas stonagar ol!“ La aspekto esis tale timinda, ke mem Mose dicitis: „Me fremisas pro timo!“

Plu juste vi venis al monto Cion ed al urbo dil vivanta Deo. Ica urbo esas la cielala Ierusalem kun olua sennombra anjeli. Vi venis al festo por la unesme naskinta filiuli di Deo. Lia nomi esas skribita en la cielala libro. Vi venis a Deo, qua judicios omna homi, ed al spiriti dil homi, qui trovis perfekteso.

Vi venis ad Iesu, qua posibligis la nova alianco, e vi venis al puriganta sango, qua esas plu efikiva kam la sango di Abel.

Atencez do ed audez a lu, qua parolas. La Israelidi, qui ne volis audar sur la monto Sinai la sendito di Deo, ne povis evitar la puniso.

Se ni nun forpulsos la sendito, qua parolas pri la cielo, ni recevos puniso plu kam ultempe.

En la olima tempo ilua voco movis la tero, ma nun il proklamis: „Ankore unfoye me lasos tremar la tero e la cielo.“ La vorti *ankore unfoye* indikas, ke la tota mondo, quan Deo kreis, trovos transformo. Nur la stabila objekti restos quale sempre. Ni devas dankar, ke ni recevos hemlando, quan nulu povas furto. Ni volas respektar e servir a Deo, segun ilua volo. Nam nia Deo esas kam destruktanta fairo.

(13) Quale on povas plezar Deo (1-25)

Unu amez la altru kam fratulo. Ne obliviez aceptar en afabla maniero fratuli ek altra parokii. Kelki ek vi aceptis, sen savar lo, anjeli, pro ke li agis en ica maniero. Memorez pri la kaptiti, quale se vi esus ipsa en karceru. Memorez pri la sufranti, quale se vi sufrus ipsa.

Omni devas respektar la mariajo. Viro e muliero devas montrar reciproka fideleso. Deo kondamnos omni, qui facis konkubeso od adultero.

Ne adherez an la pekunio ed esez kontenta kun to, quon vi havas. Deo dicis: „Nultempe me fortiros a tu mea helpo, nek abandonar tu.“

Ni povas dicar fidoza: „La Siniro stacas apud me, nun me devas timar nulo. Quon povus facar homo kontre me?“

Memorez pri via komon-estri, qui anuncis olim la Deala mesajo a vi, pri lia vivo e pri lia morto. Atencez lia exemplo, quan li montris per lia kredo.

Iesu Kristo esas la sama, hie, hodie e por omna tempi. Gardez, ke ne stranjera doktrini duktos vi en tenteso. La Deala graco fermigos vi interne. La reguli pri la manjo ne povas efikar to. Nulu tiris utilo ek ica reguli.

Ni havas altaro ed iti, qui servas ankore al olda santuario, ne darfas manjar de ica altaro.

Dum la expiaco-festo venas la chefsacerdoto e sakrifikas la sango dil animalo por nuligar la peki. La kadavrin ma on forbrulas extere de la loko. Tale mortis anke Iesu Kristo, extere de la urbo, por purigar sua populo per sua sango. E ni volas irar a lu e partigar kun lu lua honto. Nam sur la tero ne existas urbo, ube ni povus restar.

Ni expektas la futura urbo.

Per Iesu ni volas en singla situeso sakrifika e dankar, nam per pregi e kantadi. Facez bona agi e suportez unu la altru! Pri ica sakrifiki Deo joyos.

Obediez a via komon-estri e realigez lia precepti. Li gardas pri vi e devas donar olim raporto pri lia servo. Se vi obedios, li facos lia servo kun joyo. Ma se li singlutos e lamentos, lore la rezulto esos mala por vi.

Pregez por ni! Ni esas certa, ke ni havas pura koncienco, nam ni volas facar sempre nur la korekta. Pro to me pregas vi en partikulara maniero: Pregez a Deo, ke me ja balde rividos vi.

Prego ed epilogo

Deo donacis a ni paco. Il lasis rezurektar la granda pastoro, Iesu Kristo, nia Siniore, qua fermigis per sua sango la eterna alianco. Deo lasez efikar bona agi per vi, nam il ipsa efikos to en ni, quon plezas a lu. Il agas per Iesu Kristo. Ed a lu apartenas la glorio por omna tempi. Amen.

Kara fratuli, aceptez mea letro. Ol kurajigez vi! Ica letro ya ne esas longa.

Savez ankore, ke nia fratulo Timoteus venis ek la karcero. Se il esos che me oportuna, lore me kunduktos lu dum mea venonta vizito.

Salutez omna komon-estri e la tota popolo di Deo! La fratuli ek Italia salutas vi.

Deo konservez vi omna per sua graco!

La Epistolo da Iakobus

(1) (1-27)

Iakobus, qua servas a Deo ed Iesu Kristo, nia Sonioro, salutas la populo di Deo, olqua esas dispersita trans la tota mondo, e qua vivas ibe en stranjera cirkumajo.

Kredo e dubito

Mea fratuli, acpez la diversa tentesi kom motivo por la joyo. Nam vi savas: Se on probas via kredo, vi esos tandem konstanta. La konstanteso ma duktos vi al perfekteso, tale ke vi en singla relato esos sendefekta e neblamebla.

Se ma unu ek vi ne savas, quon il devas facar en partikulara situeso, il pregez de Deo sajeso. Deo donos ica sajeso, nam il donas volunte ed esas jeneroza ad omni. Il devas pregar a Deo ma en plena fido, sen irga dubito. La dubitanto esas kam la maro, quan flogas la vento. Tala homo ne povas expektar, ke la Sinioro irgo donos. Nam la dubitanto esos nekonstanta en omna sua agi.

Povreso e richeso

Il, qua esas povra ed opresita, esez fiero, ke Deo donos a lu la maxim alta honoro. La richulo ma povas expektar nur la falo aden la mizero. Il pasos kam floro sur la prato. Se la suno aparos e disdonos olua tota varmego, omna folii sikeskos, ed olia tota beleso esos fore. La sama destinon trovos la richuli e lia entraprezesi.

La kauzo dil tentesi

Qua experiencias tenteso e trairas ol, joyez, pro ke Deo donos a lu la lauro-krono, nam la eterna vivo, quan il promisis ad omni, qui amas lun.

Se la homo experiencias tenteso, il ne darfas dicar: „Deo duktis me en tenteso.“ Deo ne povas enirar la voyo dil malo, ed il ipsa tentas nulu. Esas la propra deziri, qui luras e kaptas la homo. Se la homo chasas a sua deziri, il parturos la peko. E se la peko parkreskos, ol duktos al morto.

Mea kara fratuli, ne decepez vi! Bona doni e perfekta doni venas ek la cielo, dal kreero, qua kreis la astri. Che Deo ne existas granda o poka lumo o tenebro. Ek sua libera volo il donacis a ni la vereso, la bona mesajo, la nova vivo, tale ke ni povas atingar kom la unesma inter ilua kreuri la skopo.

Audo ed ago

Kara fratuli, pripensez: Singlu devas esar pronta audar, ma il ne parolez tro senreflekta, e il ne furiez! Pro ke ek la iraco ne povas venar irga bona koram Deo. Evitez do omna infamesi e desnoblesi ed aceptez la Deala vorto en humilesa, quan Deo plantacis en via kordio. Nam ilua vorto salvos vi.

Ne decepez vi ipsa per la nura audar pri la doktrino. Vi devas agar segun la vorto! Qua nur audas la Deala mesajo, ma ne agas segun la vorto, esas kam homo, qua regardas la spegulo: Il vidas sua portreto, ma nur kurte. Ma tandem il oblivias sua propra portreto.

Altre la homo, qua regardas profunde e kontinue la perfekta lego di Deo, olqua liberigas nin. Il ne nur audas la lego, ma agas segun la lego. Il povas joyar, nam Deo benedikas ilua agi.

Se irgu kredas, ke il honorizas Deo, quankam il ne povas domtar sua lango, lore ilua tota pieso esas senvalora, ed il trompas su ipsa. On honorizas Deo, la patro, en korekta maniero, se on protektas la vidvini ed orfani en lia mizero e ne suportas la neyusta agi en ica mondo.

(2) Avertito de prejudiki (1-26)

Mea fratuli! Vi fidas ad Iesu Kristo, nia Sinioro, qua esas en la Deala splendideso. Do ne povas esar, ke vi facas diferi pri iti, qui posedas la sama fido. Pensez, ke dum la oficio aparas richa viro kun ora ringi e bela robo inter vi e viro, vestizita en raji. E vi dicas al richa viro respektoze: „Videz, hike esas ankore komforta plaso!“ E al povrulo vi dicas: „Tu povas stacar ibe en la angulo!“ o: „Prenez plaso apud mea stulo sur la sulo!“

Se vi facas tala diferi, via mezuro-kompreno esas falsa.

Voluntez, audez, kara fratuli!

Deo elektis jus iti, qui esas en la okuli dil mondo povruli, tale ke li povas recevar la kredo, qua facas richa. Li eniros la nova mondo, quan Deo promsis ad iti, qui amas lu. Vi ma desestimantas la povruli! Ma qua opresas vi e duktas vi koram la tribunalo? La richa homi! Ka ne li parolas en desestimanta maniero pri la nomo, quan on vokis dum via bapto?

Agez segun la Deala lego, qua dicas: „Amez tua proximo quale tu amas tu!“

To esas korekta. Se vi ma facas segun la extera aspekto diferi inter la homi, lore la lego kondamnos vi. Nam qua ne observas anke nur mikra parto ek la lego, ruptos la tota lego. La sama Deo, qua dicis: „Ne destruktez la mariajo!“ dicis anke: „Ne mortigez!“ Se tu do ne facas adultero, ma tamen mortigas persono, la lego kondamnos tu.

Parolez ed agez kom homi, qui stacos olim koram la Deala tribunalo segun la lego, qua liberigas.

Qua ne posedis mizerikordio, super lu Deo judicios same sen mizerikordio. Qua ma esis mizerikordia darfes esperar al Deala mizerikordio.

Kredo ed amo

Mea fratuli! Quala valoron havas la aserto: „Me fidas a Deo, me kredas pri Deo“, quankam ilua bona agi mankas? Ka la nura kredo povas salvar lu? To esus tale, quale se inter vi esus fratuli e fratini, qui hungrus, qui esus sen vesti. Ed unu ek vi dicus a li: „Me deziras la maxim bona por vi. Me esperas, ke vi havos varma vesti e bona nutrivo!“ Ma li obtenus nulo da lu.

Quala sencon havos la nura deziro e la nobla pensi? Tale esas anke kun la kredo. Se ek la kredo ne venas agi, la kredo esas mortinta.

Ma forsan dicos unu inter vi: „La unu inklinas al kredo, la altru al ago.“ Lore me respondos: Nu, prizentez a me tua kredo! Quale tu volas facar to sen bona agi? Ma me volas pruvar a tu mea kredo ek mea agi. Tu kredas, ke existas nur un Deo. Bone! La demoni kredas lo samo, ma li tremas tamen.

Tu senpensa homo! Ka tu ne volas komprenar, ke la kredo sen bona agi restos sen efiko? Ka ne nia patro Abraham`trovis per sua agi la agnosko da Deo? Ka il ne pozis sua filiulo Isaak sur la altaro? Tu do povas vidar, la kredo da Abraham e sua agi efikis ensemble. Ilua kredo divenis perfekta per sua ago.

En ica senco konfirmeskas la vorti en la santa skriburi: „Abraham kredis al Deala vorto e trovis la agnosko da Deo.“ Yes, Deo nomizis lu sua amiko.

Vi vidas, ke la homo trovas agnosko che Deo pro la agi, e ne nur pro la kredo.

Lo samo eventis kun la fornikistino Rahab: El aceptis la israelida exploranti e montris a li la fugo-voyo. E pro ica ago el trovis agnosko che Deo. Tale quale la homala korpo esas mortinta sen aero, tale esas anke la kredo mortinta sen bona agi.

(3) La lango (1-18)

Mea fratuli, pro quo volas divenar ek via parokio tante instruktisti? Vi ya savas, ke ni instruktisti trovos koram la Deala tribunalo plu severa judicio kam altri. Ni esas omna febla homi. Se irgu nultempe parolas falsa vorto, lore il esas advere perfekta. Lore il povas domtar su ipsa tote. Ni uzas la harnesaro por nia kavali, tale ke oli obedias a ni. Ni povas duktar olia tota korpo. Od pensez pri navo, ol esas granda e forta venti driftas ol. Tamen, on navigas ol per mikrega guvernilo, segun la impero dal pilotisto. Tale esas anke la lango. Ol esas poka, ma produktas granda kozi.

Pripensez, ke poka flamo povas kuzar granda foresto-brulo. Lango e fairo esas sama. La lango esas la pekoza mondo e sordidigas la tota homo. De la nasko til la morto ol portas fairo en nia vivo, fairo, qua venas ek la inferno. La homo povas domtar omna animal: raptema animal, uceli, serpenti e fishi. Ma la homala lango povis domtar ankore nulu. Ol ne volas venar sub kontrolo.

La lango esas plena de mortiganta veneno. Per la lango ni laudas Deo, nia Sinioro e patro – e per ol ni maledikas nia kunhomi, quin Deo kreis segun sua imajo.

Ek la sama boko venas benediko e malediko.

Mea fratuli, to ne darfas eventar! Nula fonto lasas fluar ek la sama aperto bona e mala aquo. Sur la figiero ne kreskas olivi. En la vito-trunko ne kreskas figi, e saloza fonto ne produktos dolca aquo.

La Deala sajeso

Se irgu inter vi kredas, il esus inteligenta e saja, lore on devas perceptar to per la tota konduto. Ilua agi devas montrar afableso e modesteso, segun saja personaleso. Vi vivas en kontredico pri la vereso, se vi fanfaronas pri via sajeso, quankam vi disputas ed envidias. Ica sajeso ne esas cielala, ma mondala, sensala e demonala. Ube regnas envidio e disputo, ibe regnas anke kaoso ed infameso. Ma la cielala sajeso esas la Deala sajeso, ol esas afabla, indulganta e pacema. Ol esas plena de mizerikordio e produktas bona agi. Ol ne konocas prejudiki nek finguro. La semino dil sajeso kreskos nur che iti, qui serchas paco. Ed ibe esos anke la frukto.

(4) Avertu pri la nefideleso kontre Deo (1-17)

Quo esas la kauzo pri la kombati e disputi inter vi? Olu vivas en la pasiono, qua furiozas sempre en la homo. Ol konsumas vi per deziri. Vi esas envidioza e jaluzia, e vi perdas la skopo. Vi volas atingar la skopo, ma vi ne pregas a Deo e ne atingos ol.

E se vi pregas, vi ne atingos ol, pro ke vi nur pregas en la intenco satisfacar via nekalmigebla avideso.

Vi esas kam adulteranto kontre Deo! Amikeso kun ica mondo signifikas enemikeso kontre Deo. Ka vi ne savas to? Qua do vivas en amikeso kun ica mondo vivas en enemikeso kun Deo. La santa skriburo ne dicas vane: „Deo konsumas su al bona spirito, quan il plantacis kom kreero en ni.“

Ma il volas donacar a ni en sua graco ankore plu multe, nam la skriburo dicas: „Deo refuzas la arogantulo, ma iti, qui vidas su kom poka, il donacos sua tota amo. Pro to submizez vi a Deo. Kombatez kontre la Satan, ed il fugos de vi. Irez a Deo e Deo venos a vi. Purigez via manui, vi pekeri! Donacez a Deo via kordii, vi skeptiki! Lamentez pri via stando, traurez e plorez! Ne ridez, ma plorez! Via exulto esez lamento e via joyo trauro!

Inklinez vi profunda koram la Sinioro, lore il facos vi granda.

Ne kondamnar

Mea fratuli, ne difamez unu la altru! Qua difamas sua fratulo o kondamnas lu, kondamnas tale la Deala lego, qua interdiktas ica konduto. Vice ke il observas la lego, il konstitucas su kom judiciero.

Ma nur Deo, qua donis la lego, povas judiciar. Nur il povas judiciar od absolvar. Quon tu kredas, qua tu esas, ke tu kondamnas tua kunhomo?

Nula superbo

Nun ma pri vi, pro ke vi dicas: „Hodie o morge ni voyajos ad ica od ita urbo. Ibe ni facos komerci dum un yaro e ganos multe pekunio.“ De ube vi savas, quo esos morge? Quo esas via vivo? Ol esas quale lejera nebulo, qua acensas de la sulo e disfalas. Prefere dicez: „Se la Siniore volas, ni vivos e facos ico od ito.“ Hodie vi esas fiero e superba, ma tala fiero esas damninda. Qua konocas sua obligi e ne plenigas oli, esas kulpoza.

(5) Avertito al richi (1-20)

Audez, vi richi! Plorez e lamentez pri la mizero, qua venos super vi! Via richeso disfalos, la tinei manjos via vesti e via pekunio oxideskos. Ica oxido plendos kontre vi e konsumos via karno kam fairo. En la lasta jorni dil mondo vi amasigis gigantala richesi. La viri, qui laboris sur via agri, ne recevis la meritita salario de vi. To esas neaudita e krias en la cielo! La plendi di via laboristi atingis la oreli dil Siniore pri la mondo. Via vivo sur la tero esis plena de luxo e plezuri. Quankam existis la mizero avan via pordo, vi vivis en abundo. Vi kondamnis e mortigis la innocentuli, qui ne povis defensar su kontre vi.

Pacienteso

Mea fratuli, esez pacienta til la Siniro venos! Videz al kultivisto quale il vartas til la lando produktas la valoroza frumento! Il savas, ke unesme devas faltar la autuno-pluvo e la printempo-pluvo. Anke vi devas vartar! Esez kuraja, nam la arivo dil Siniro esas proxima. Ne plendez unu kontre la altru, altrakaze Deo devas kondamnar vi. La judiciisto stacas avan la pordo. Memorez pri la profeti, qui parolis en komsio dal Siniro. Videz, kun quala pacienteso li toleris lia sufri. Li recevos eterna joyo, pro ke li restis ferma. Vi audis pri la pacienteso di Hiob e ke la Siniro finis ilua sufri. La Siniro esas plena de amo e mizerikordio.

Mea fratuli, ne jurez, se vi volas irgo konfirmar! Ne jurez per la cielo nek per la tero. On devas kredar via simpla yes o no, altrakaze vi recevos la tribunalo da Deo.

La prego por la maladi

Kad unu inter vi devas sufrar tre? Lore il pregez. Kad unu inter vi esas felica? Lore il kantez la laudo. Kad unu inter vi esas malada? Lore il vokez al seniori ek la parokio, tale ke li pregez por lu ed uncionez lu en la nomo dil Siniro per oleo. Ili kredema prego salvos la malado. La Siniro risanigos lu e pardonos lua peki, se il divenis kulpoza.

En tote, singlu, qua divenis malada, konfesez al fratuli sua kontravenci. Lore li devas pregar por lu, ed il divenos sana. La prego da religioza homo povas efikar multe. Elija esis homo kam ni. Il pregis a Deo impedar la pluvo e dum tri yari e sis monati nula guto falis sur la sulo.

Lore il pregis ankore unfoye, e la cielo donacis pluvo e la tero produktis frukti.

Mea fratuli! Se irgu deviacas de la vereso, lore duktez lu itere sur la rekta voyo.

Savez, ilqua duktas pekero itere sur la rekta voyo, salvos lu de la morto, e multa propria peki desaparos.

La unesma Epistolo dal apostolo Petrus

(1) Introdukto (1-25)

Petrus, la apostolo di Iesu Kristo, skribas ica letro al omna kristani en Pontus, Galatia, Kapadocia, Azia e Bitinia. Vi vivas kom stranjeri en ica mondo, inter nekredanti. Nam Deo, nia patro, elektis vi kom sua popolo, tale quale il determinadis komence. Il distingis vi per la Santa Spirito, tale ke vi servez ad Iesu Kristo, purigita per lua sango.

Me pregas a Deo, ke il donez a vi sempre plu multe graco e paco.

Espero pri splendida futuro

Laudo a Deo, la patro di nia Sinioro Iesu Kristo! Per la Deala mizerikordio ni recevis la duesma nasko, plena de vivanta espero. Ica espero reposas al rezurekto di Iesu Kristo e la nova vivo, quan il konservas ja nun por vi en la cielo kom eterna posedajo, qua nultempe pasos. Se vi nun kredas, il protektos vi per forta manuo, tale ke vi trovos salvo e la eterna vivo dum la fino dil tempo.

Pro to esez plena de joyo, anke se vi nun devas sufrar dum kurta tempo ed experiencos diversa probi. To eventas nur, ke via fido a Deo povas trovar konfirmeso. On probas la pasema oro en fairo pri la autentikeso, e tale on probas anke via kredo, qua esas plu valora kam oro, en la fairo dil suffri.

Se via kredo esas vera, Deo rekompensas vi per honoro e splendideso dum la dio, se Iesu Kristo aparos en sua majesto. Vi amas lu, quankam vi vidis lu nultempe. Vi fidas a lu, quankam vi ne povas vidar lu. Pro to lojas ja nun nekredebla joyo ed exulto en vi. Nam vi savas, ke vi havos la definitiva salvo e la eterna vivo.

Vi ya savas, ja la profeti anuncis, quala splendideson vi recevos per la Deala graco.

La spirito di Kristo efikis ja en li e montris a li la suffri, quin devis tolerar Kristo, ma anke la splendideso di Kristo.

Li serchis ed exploris zeloze al exakta dato, kande ed ube eventus to omno. Deo ma lasis perceptar, ke la revelaci ne esabis por la profeti, ma por vi.

Vi recevís nun la Evangelio per la mesajeri, qui recevís da Deo la Santa Spirito. Mem la anjeli esas deziroza experiencar ulo pri ica misterio.

Advoko pri vivo, konsakrita a Deo

Do esez pronta e restez sopra! Restez en espero pri la donaci da Deo, se Iesu Kristo aparos en sua splendideso. Montrez obedio a Deo e ne al mondala deziri, quale olim, kande vi ankore ne konocis la vereso. Via vorti devas montrar, ke vi esas elektiti da Deo. Nam il dicis: „Me esas santa, do anke vi devas esar santa.“

Dum la prego vi dicas a Deo patro. Ma pripensez, ke Deo postulos de omna homi raporto pri lia agi. Montrez do obedio a Deo, tale longe vi esas hike en exter-lando. Vi konocas la preco dal ransono. Nun vi ne devas duktar neutila e sensenca vivo, tale kam via ancestri. Ne esabis oro ed arjento, qui perdos sen to valoro, ma la ransono konsistis ek la sango di pura e sendefekta agnelo, la sango di Kristo.

Deo determinis Kristo ja kom salvanto, ante ke il kreis la mondo. Nun ma, dum la fino dil tempo, il venis sur nia tero. Per lu vi trovis la kredo a Deo, qua rivivigis lu e donis a lu Deala splendideso. E nun esperez per omna forteso a Deo.

Vi obedias al salvanta mesajo da Deo e tale vi esas kapabla amar via fratuli sincere.

Unu amez la altru per tota kordio! Vi ya esas nova homi, vi recevis la duesma nasko, ma ne per la homala semino, ma per la Deala vorto, qua vivas ed existos eterne.

On dicas: „La homi esas pasema kam la herbo. Li esas kam la flori sur la prato, malgre lia grando. La herbo sikeskas, e la flori velkas, ma la Deala vorto restos por sempre.“

E jus ica vorto esas la Evangelio, quan vi recevis per la anonco.

(2) La vivanta stono e la santa populo (1-25)

Ne pekez do. Ne mentiez, ne fingez, ne envidiez e ne parolez mala pri altri. Quale la nove naskinta krias al lakto, tale vi devas postular la vera vorto di Deo por kreskar en kredo ed atingar la skopo. Vi ya ja experiencis la boneso da Kristo, qua esas nia Sinioro.

Venez a lu! Il esas la vivanta stono pri qua esas skribita: „La homi forjetis ol kom neutila, ma Deo elektis ol kom la maxim valoroza stono. Esez ipsa vivanta stoni en la templo, quan konstruktas la Santa Spirito. Esez la sacerdoti di Iesu Kristo per Deo. Sakrifikez via vivo por la joyo da Deo.

La santa skriburo dicas: „Me pozas sur la monto Cion selektita e valoroza stono. Qua konfidas ad ica stono ne perisos.“

Ica stono esas valoroza por vi, pro ke vi aceptis Iesu Kristo kom Sinioro. Ma iti, qui refuzas lu, audez: „La stono, quan la masonisti forjetis, divenis la portanta stono. La homi refuzas ol. Ek la stono divenis roko, e per ica roko li falos.“

Omni refuzas ica stono, pro ke li ne sequas al Deala vorto. Ma jus ton Deo determinis por li.

Vi ma esas la elektita popolo, reji, Deala sacerdoti, la santa popolo. Il vokis vi ek la tenebro aden sua belega lumo, tale ke vi povas anunciar ilua potentia agi. Olim vi ne esis la Deala popolo, ma nun vi apartenas a Deo. Olim vi ne posedis la mizerikordio da Deo, ma nun vi experiencis la Deala graco.

Bona agi ek libera volo

Mea amiki! Pripensez, ke vi esas stranjeri e gastis en ica mondo. Ne servez al pasiono, qua kombatas semper kontre via bona volo, qua volas destruktar vi! Via vivo inter homi, qui Deo ne konocas, ne efikez reprocho. Se li parolas mala pri vi, via bona agi pruvez la kontreajo. Forsan li komprenos e laudos Deo pri to dum la lasta tribunalo.

Adaptez, segun la Sinioro, la homala ordino, la ordino dal imperiestro, qua esas la maxim alta persono, al oficisti, quin il determinis por punisar la malfacanti e rekompensar la bonfacanti. Nam Deo volas, ke per via bona agi omna difami kontre vi desaparez, difami qui naskis ek nesaveso o stulteso. Esez homi, quin Kristo liberigis, ma ne misuzez via libereso por justifikar sendisciplina konduto. Komprenoz, ke vi esas la posedajo da Deo! Respektez la homi! Amez via fratuli! Timez Deo! Honorizez la imperiestro!

Kristo esas nia modelo

Vi sklavi, montrez a via sioruli la necesa respekto, ne nur al bona ed afabla, ma anke al malhumoroza sioruli. Esas Deala graco, se la kredanto sufras pro sua kredo e la ligo a Deo. Se vi facis delikto e recevis bati, ka to esas motivo por fanfaronar? Ma se vi facis lo bono e devas sufragar tamen, to esas Deala graco. Ed ek ica motivo il vokis vi.

Vi ya savas: Kristo sufris por vi e donis a vi exemplo. Restez sur la voyo, sur qua il iris avane. Enirez ilua voyo. Pri Iesu on dicas: „Il ne facis neyusteso ed ek lua boko venis nultempe nevera vorto.“

Se on ofensis lu, il ne ofensis same. Se il devis sufragar, il ne anuncis reprezalo, pro ke il savis ke Deo donus a lu la yusteso. Il nuligis omna nia peki sur la kruco per la propra korpo. Tale ni esas libera de la peki e povas efikar bona agi. Pripensez: „Per ilua vundi ni experiencis risanigo.“ Vi ya esabis kam misduktita mutoni. Nun ma vi perceptis la rekta voyo per la pastoro, qua duktos e protektos vi.

(3) Instrukto por gespozi (1-22)

Por la mulieri validas la sama regulo: Eli devas subordinar ad elia spozuli. Tale experiencos anke la mulieri la vorto pri la mesajo per via exemplo, elqui refuzis ica vorto antee. Eli trovos konvinkeso, se eli vidas, ke eli recevras respekto per vi.

La mulieri ne prizentez pompa frizuri, juveli o dazlanta robi. La beleso devas lumar interne. Afableso e boneso esas la eterna dekor, quin Deo agnoskas. En ica maniero agis anke la pia mulieri ek la pre-tempo, qui fidis a Deo.

Eli stacis sub elia spozuli, kam Sara, qua nomizis Abraham `siorulo`. Vi esas la filiini di Sara, se vi agas segun la lego e ne timos minaco.

Vi viri devas montrar korekta konduto. Montrez egardo a via spozini! Pripensez, ke eli esas la plu febla parto. Respektez e honorizez eli, nam Deo donas ad eli la eterna vivo, quale anke vi recevros la eterna vivo. Agez en ica maniero, pura quale dum la prego.

Sufrar por la yusteso

Me dicas a vi: Restez ferma en la sama konvinkeso, e montrez kunsento inter vi. Amez vi kam fratuli e fratini! Montrez boneso ed afableso! Ne rekompensez malo per malo e ne ofensez iti, qui ofensis vi. Kontree, benedikez via enemiki, tale certe quale Deo donos a vi en la futura mondo sua tota benediko. La santa skriburo dicas:

„Qua deziras la vera vivo e felica dii, domtez sua lango kontre la malo ed infama.

Il departez lo malo e facez lo bono. Il donez sua tota forteso por vivar kun omna homi en paco. Nam la Sinioro havas apertita okulo ad iti, qui plenigas bona agi ed apertita orelo pri lia pregi. Ma il turnos su kontre omni, qui agas mala.“

Kad en tote irgu povas kauzar sufri kontre vi, se vi penas facar lo bono? Se vi ma tamen devas sufrar pro Deo, vi povas esar felica. Ne timez la homi, ne esez konfuza!

Honorizez Kristo en via kordio kom via Sinioro! Se irgu questionas vi pri via espero e forteso, respondez e klarigez sempre ed omnaloke. Via respondo esez afabla e respektoza, en sincera maniero, sen kulpo-koncio.

Lore omni sentos shamo, qui difamis vi.

E se Deo decidis en altra maniero, lore esas por vi tamen plu bona sufrar pro bona agi kom por mala.

Anke Kristo sufris pro la peki dal homi, un foyo por sempre, la senkulpulo por la pekeri.

Tale il facis libera voyo por vi a Deo.

Kom homo il experiencis la morto. Ma kom Deala ento il experiencis nova vivo. Il iris anke al fantomi, qui esas kaptita en la morto-mondo ed anuncis a li la bona mesajo.

Li esabis pekeri dum la epoko di Noa, kande Deo ankore vartis kun la puniso, dum Noa konstruktis la archo. Nur ok homi trovis salvo per la aquo. Ica aquo esas indiko al bapto, qua salvas nun vi. Pro ke la bapto ya ne nur purigas la korpo, ma anke la koncio. E pro ke Iesu Kristo venis ek la regiono dil mortinti e sidas nun apud Deo sur la trono, to omno povis eventar. Il acensis aden la cielo, ed omni anjeli e cielala enti servas a lu.

(4) La nova vivo (1-19)

Vi savas, ke Kristo sufris korpala tormenti. Aceptez lua konvinkeso ed recevez la vivo, nam qua sufras korpale departis advere la peko. Se vi realigas la expemplo da Kristo, lore vi agos segun la Deala volo e ne segun la mondala pasioni, tale longe vi vivos sur la tero.

Vi esis pasable longe inter la mondala homi, qui ne konocas Deo. Vi praktikis senbrida avideso e debochanta aktivesi, orgii ed abomininda idol-kulto.

Nun la altri astonesas, pro ke vi forturnis vi e li insultas vi. Ma li devas donar raporto a Deo, qua parolos la judicio pri la vivanta e mortinti.

Pro to on transdonis ja nun al mortinti la bona mesajo, tale ke on povas postular de li raporto pri lia agi. Same li devas obtenar ma anke la posibleso atingar la vivo che Deo.

La bona administranti dal Deala doni

La fino dil mondo esas proxim. Restez kalma e sobra, tale ke vi povas pregar. Ante omno ne obliviez la amo inter vi. Pro ke la amo nuligas multa peki. Aceptez vi sen plendi. Utilez via talenti, tale quale Deo oli disdonis. Lore vi esos bona administranti dal Deala doni. Se irgu esas bona oratoro, Deo parolez per lu. Se irgu esas bona helpero, lore il agez segun la Deala dono. Singla ago eventez per Iesu Kristo por la honoro a Deo. A lu apartenas la splendideso e la povo por omna tempi! Amen.

Kun Kristo sufrag

Mea amiki! Ne astonas pri la harda probo, qua venis kam fairo-tempesto super vi. Vi ya sufrag nur poka parto dal sufrag, quin Kristo sufrag. Esez joya, pro ke vi havos parto a lua splendideso, e via kordii esos plena de exulto. Esez felica, se on insultos pri vi pro via kristana kredo. Lore nam la Santa Spirito esos che vi, ed en ica Spirito Deo esos prezenta.

Se irgu sufrag inter vi, lore ne pro to, pro ke il facis krimino, ocido o furto o pro ke il intervenis en la aferi da altra homi. Nam se il sufrag pro sua kristana kredo, il ne devas shamar. Il konfesez sen restriktio la kristanismo e honorizez Deo!

La Deala tribunalo venos e komencos che la parokio. Se la tribunalo komencos che ni, quala destinon havos iti, qui refuzis la Deala mesajo? La santa skriburo dicas: „Mem ilu, qua obedias a Deo, povas trovar nur kun peno salvo. Quo ma eventos kun la pekero, qua desestimis Deo?“ Qua do sufrag en Deala senco, restez en Deo e plenigez lo bono sempre e sempre itere.

(5) La parokio di Deo (1-14)

Me ipsa esas senioro dal parokio e me konocas la sufrag da Kristo e sua splendideso, qua ja balde aparos. Pro to me exhortas vi: Duktez la parokio di Deo kam bona pastori! Deo volas, ke vi sorgas ek interna impulso pri li, e ne nur pro la obligo. Agez ek amo e ne pro pekunio e richeso. Ne agez kom regnanti, ma kom modeli! Lore vi recevos la eterna aureolo dal maxim alta pastoro: la vivo en eterna splendideso.

Me dicas al juniora fratuli: Obediez al seniora fratuli. Generale me dicas ad omni: Rezignez pri singla formo da arogemo inter vi. Esas skribita: „Deo refuzas la arogema viro, ma il amas la modestulo.“

Prenez do la forta Deala manuo, se la tempo venos, tale ke il povas erektar vi. Transdonez omna via sorgi a lu, pro ke il provizos vi. Esez vigilema e sobra! Via enemiko, Satan, esas kam hungranta leono e vartas nur ad irga viktimo. Montrez rezisto e kredo! Memorez a via fratuli en la tota mondo, qui devas experiencar la sama sufri. Deo donas a vi sufri, ma per Iesu Kristo vi vivos por sempre en lua splendideso. Il donos a vi en sua boneso forta kredo ed evitos via falo. Che Deo esas la povo por omna tempi. To esas certa.

Saluti

Me skribis ica kurta letro kun la helpo da Silvanus, mea kara fratulo. Me volis montrar a vi, ke via sufri en la nuna tempo signifikas la vera graco da Deo. Vivez per ica graco! Via fratuli en Babilon, quin Deo anke elektis, salutas vi, same anke mea filiulo Markus. Donez a vi la frat-kiso. Deo donez a vi, ligita per Kristo, sua paco!

La duesma Epistolo dal apostolo Petrus

(1) Saluto (1- 21)

Simon Petrus, la apostolo di Iesu Kristo, skribas ica letro ad omni, qui recevis per la Deala volo e per nia salvanto Iesu Kristo la sama valoroza kredo quale ni.

Me pregas Deo, ke il donacas vi per sua graco e paco!
To eventos, se vi agnoskas lu ed Iesu Kristo, nia Sinioro,
sempre plu bona.

Skopo, qua meritas la peno

Il donis a ni omno per sua Deala povo, quon ni bezonas
por duktar vivo, plezanta a Deo. Il vokis ni e lasis
perceptar ni sua splendideso e marveloza forteso. Per lu
ni recevis valoroza ed unika promisi. Ni volas evitar la
mondala morto, kauzita per pasioni, e volas vivar en ilua
Deala senmortiveso.

Fermigez do via kredo per omna forteso per via
karaktero e kompreno. Kunligez via kompreno kun la su-
dominaco, la su-dominaco kun la persistemo, la
persistemo kun la respekto koram Deo, la respekto
koram Deo kun la amo al fratuli ed ad omna homi. Se vi
kreskas per ica qualesi, via kompreno pri Iesu Kristo ne
esos senfrukta e neefikiva. Qua ma posedas nulo da ica
kozi, il ne konocas Iesu Kristo. Il obliivis tote la
signifiko, ke lua olima peki desaparitis.

Mea fratuli! Iesu Kristo vokis vi ed elektis vi. Esez do
digna en singla situeso! Lore vi nultempe falios la rekta
voyo. Lore Deo preparos por vi splendida acepto en la
eterna rejio di nia Sinioro e salvanto Iesu Kristo.

Nia espero stacas sur ferma fundamento

Pro ke via skopo esas tale marveloza, me parolas sempre
itere pri to. Vi ya konocas la vereso e la fundamento,
quan on transdonis a vi. Ma esas mea devo memorigar vi
pri ica temo, tale longe me vivas inter vi.

Me ya savas, ke me ja balde devas departar mea korpo, nia Sinioro Iesu Kristo dicitis lo a me. Pro to me hastas e presorgas, ke vi ne obliviez ica temi pos mea morto.

Ni ne parolis pri apte-inventinta fabli kande ni anuncis la veno da nia Sinioro Iesu Kristo en povo e splendideso. Ni vidis per propra okuli ilua Deala sublimeso, kande Deo gloriizis lu. Deo, qua posedas la maxim alta povo, dicitis a lu: „Itu esas mea Filiulo, quan me amas ed elektis.“ Kande ni esabis kun Iesu sur la santa monto, ni audis la Deala voco ek la cielo.

Per ica evento ni esas certa, ke la predici dal profeti esas korekta, e vi devas atencar oli. Lia mesajo por vi esas kam lumo en la tenebro, til la dio venas e risanigos via kordii. Ma pripensez: Nulu povas interpretar predico ek la santa skriburi per la propra raciono, nam la mesajo dal profeti ne esas facita da homi.

La profeti vivis en la Deala Spirito e dicitis, quon Deo diktis.

(2) Pri la falsa instruktisti ed lia puniso (1-22)

Tale quale en Israel aparis falsa profeti, tale aparos anke inter vi falsa instruktisti, qui anuncos danjeroza herezii. Per lia konduto li trahizos la Sinioro, qua liberigis li. Li experiencos subita extermino. Ma multa homi imitos lia senbrida vivo. Pro ica instruktisti la vera doktrino trovos mala reputeso. En lia avideso li inventos historii por facar profito. Ma Deo determinis ja longe lia puniso. Lia ruineso esas sekura afero. Deo ya jetis anke la anjeli, qui revoltis kontre lu, aden la inferno. Ibe li jacas katenita en la tenebro, expektante la dio dil tribunalo.

Il ya ne indulgis la olda mondo di Noa, ma lasis venar la granda fluto super la mondo dil pekoza homi. Il salvis nur ok: Noa, qua exhortis la homi pri la obedio a Deo e sep altri. Deo kondamnis same la urbi Sodom e Gomora, qui sinkis en eskombro e cindro. Il montris quala destinon omna pekeri experiencos. Il salvis nur Lot, qua sufris sub la senbrida vivo da la altri. Singladie il devis vidar la maxim mala anomalesi.

La Sinioro savas, quale il povas salvar sua devotuli. La pekeri recevos la puniso dum la dio dil tribunalo. Partikulare harda punison recevos iti, qui flegis lia sordida deziri e qui respektis nula povo super su.

Bilancio pri la falsa doktrini

Ica falsa doktrini esas impertinenta e senshama. Ica doktrini mokas mem pri cielala povi. Mem anjeli, qui stacas super ica povi, ne plendas koram Deo. Ma ica falsa instruktisti esas kam sovaja animalo, qui venis sur la tero por trovar kaptiteso e morto. Li insultas kozi, quin li ne konocas. Li mortos kam la animalo. Segun lia agi, li recevos lo samo.

Li debochas ja dum la hela dio. Li esas raskali e kanalii, qui propagas lia falsa doktrini che vi dum la repasto. Lia okuli glutinas an singla muliero. Lia avideso esas nesaturebla. Li misduktas febla homi. Por lia avideso a pekunio li recevos certe puniso! Li departis la voyo e perdis la direciono. Li iris la voyo di Bileam, la filiulo di Beor. Li amis la pekunio, quan il obtenus pro sua mala ago, ma il recevis puniso pro sua neobedio.

Animalo, qua ya ne povas parolar, impedis per homala voco al profeto exekutar sensenca intenco.

Ica homi esas kam fonti sen aquo, kam nubi sen pluvo, quin la vento forpulsas. Deo determinis por li plaso en la maxim profunda tenebro. Li parolas alte trotanta, vakua vorti, e li misduktas homi, qui eskapis jus nun per granda peno la vivo en iluziono. Li promisas ad altri la libereso, quankam li ipsa esas sklavi dil pasemeso, quale singlu altra anke. Li konocas ankore nia salvanto e Sinioro Iesu Kristo e divenis per lu liberigita ek la nepura materiala mondo. Ma lore la olda kustumi ganis la supermanuo pri li. Pro to lia destino esos plu mala kam antee.

Esabus plu bona, se li nultempe esabus sur la rekta voyo, nur por departar la Deala instruciono, quan li olim recevis.

Li facis experienci segun la proverbio: „La hundo manjas to, quon olu vomis.“ E: „La purigita porkino rulas su itere en fango.“

(3) La Sinioro rivenos (1-18)

Mea amiki, esas ja la duesma letro, quan me skribas. En amba letri, me probis vekigar vi, tale ke vi atingas itere via raciono. Memorez pri la predici dal santa profeti, e same pri to, quon la apostoli anuncis, komisita da nia Sinioro e salvanto Iesu Kristo.

Ante omno vi devas savar: Ante ke la mondo atingos la fino, homi venos, qui obedios nur al propra impulsi. Li mokos pri vi e dicos: „Kad il ne promisis a vi sua riveno? Ube il esas? Intertempe nia patri mortis, ma omno restis tale, quale dum la unesma dio dil mondo.“

Li ne volas perceptar, ke ja unfoye existis cielo e tero. Deo kreis oli per sua vorto. La tero venis ek la aquo, e sur la aquo ol repozis. E per la aquo venis la destrukto dal tero, la granda fluxo.

Tale esas anke kun la nuna mondo, ol existas nur tale longe, quale Deo determinis lo.

Se la dio dil tribunalo venos, ol e la pekeri pasos per fairo.

Mea amiki! Ne obliviez: Deo posedas altra tempo-mezuro kam ni. Un dio esas por Deo kam mil yari, e mil yari kam un dio.

La Sinioro ne plenigas sua promisi hezite, segun la opiniono da kelki. Kontree, il vartas, pro ke il ne volas, ke kelki inter vi perisas. Il deziras, ke omna homi trovas okazono enirar la rekta voyo.

Un nova cielo ed un nova tero

Ma la dio dil Sinioro venos kam furtisto. Lore la cielo e la tero pasos en fairo-ventego, same la planeti e la tota vivo. Pripensez, quala impulso esas to duktar korekta e pia vivo! Expektez ica granda dio e suportez ica granda evento per via agi. Pro ke Deo volas krear nova tero, pro to devas pasar cielo e tero.

Deo promisis a ni nova cielo e tero, sen neyusteso, nam nur la Deala volo regnos. Ni expektas jus ica nova mondo.

Kurajigo ed averto

Mea amiki! Pro ke vi vartas ad ica evento, penez vi vivar en paco kun la Sinioro. Probez esar pura e sen defekti, se la Sinioro venos.

Komprenez: Deo nur vartas, tale ke vi povas trovar salvo. Nia kara fratulo Paulus, qua posedas Deala sajeso, skribis lo samo a vi en omna letri. Ma en lua letri esas anke desfacila alinei, quin misinterpretas kelka nedigna e neprudenta personi. Ma lo samo facas ica personi ya anke kun la santa skriburi.

Tale li exkavas por su la propra tombo.

Mea amiki! Me ya avertis vi. Gardez e ne kredez al vorti da senskrupula homi, qui volas duktar vi aden la eroro! Altrakaze vi falos! Vivez ek la graco da nia Sinioro e salvanto Iesu Kristo e percepez lu en sua tota profundeso. Gloro ad Iesu Kristo, nun ed en eterneso! Amen!

La unesma Epistolo da Ioanes

(1) La viviganta vorto (1-10)

De la komenco esis la viviganta vorto, ni audis e vidis ol per propra oreli ed okuli e ni povis tushar ol per la propra manui. La vivo ipsa divenis videbla, e ni vidis ol. Ni esas testi e raportas a vi pri la eterna vivo, qua esis che la patro e quan ni recevis. Quon ni vidis ed audis ni transdonos ol a vi. Ni volas, ke vi esas en kunligo kun ni e per ni kun la patro ed Iesu Kristo, lua Filiulo. Lore nia joyo esus kompleta, e pro to ni skribas ica letro.

Deo esas lumo

Iesu donis a ni la mesajo, quan ni transdonis: Deo esas lumo, sen irga traco di tenebro.

Se ni asertas, ke ni esas en kunligo kun Deo, quankam ni samtempe vivas en la tenebro, lore ni esas mentianti, e nia tota vivo esas mentio. Se ni ma vivas en la Deala lumo, lore ni esas en kunligo la unu kun la altru, e la sango di Iesu Kristo liberigos ni de singla kulpo.

Se ni asertas, ke ni esas sen kulpo, ni trompas ni ipsa, e la vereso ne vivas en ni. Se ni ma konfesas nia kulpo, lore Deo plenigos sua promiso. Il pardonos nia erori e peki. Se ni asertas, ke ni nultempe pekis, lore ni facos ek Deo mentianto, ed ilua vorto ne vivas en ni.

(2) Kristo esas nia helpisto (1-29)

Mea infanti, me skribas ica letro, pro to vi ne facos neyusteso. Se ma irgu pekas inter vi, lore ni havas advokato, qua intervenos che la patro pro ni, Iesu Kristo. Pro ke il mortis por ni, pro nia kulpo, la kulpo dal tota mondo povas trovar pardono.

Se ni obedias a Deo, ni experiencos lu. Qua asertas, ke il konocus Deo sen obedio, esas mentianto, e la vereso ne vivas en lu. Qua ma obedias al Deala vorto, la Deala amo atingis olua skopo. Tale ni povas perceptar la kunligo kun Deo. Qua emfazas ica kunligo, devas vivar tale quale Iesu vivis.

La nova impero

Mea kara amiki, me ne anuncas nova impero, ma la olda. Esas la mesajo, quan vi audis e komprenis komence. E tamen esas ica mesajo anke nova impero, pro ke ica vereso pruveskas per Kristo e per vi. La tenebro desaparas, e la vera lumo ja brilas.

Qua asertas vivar en lumo, ma tamen odias sua fratulo, vivas sempre ankore en la tenebro. Nur qua amas sua fratulo, vivas advere en lumo e ne falos. Qua ma odias sua fratulo, vivas en la tenebro. Il perdis la direciono e la tenebro blindigis lu.

Mea infanti, me skribas a vi ica letro por memorigar vi, ke via kulpo esas pardonita. Ton garantias la nomo Iesu Kristo. Pripensez, patri, ke vi konocis itu, qua ja existis de la komenco. E vi, yunuli, pripensez, ke la Deala vorto vivas en vi, e ke vi vinkis pri la Satan.

Ne amez ica mondo e la materiala objekti.

Qua amas ica mondo ne havos plaso en sua kordio por la amo a Deo. Quala aspekton havas ica mondo? La homi driftas en lia deziregi ed intenci, li esas fiera pri povo e posedajo. To omno ne venas de la patro, ma ek la mondo. Ma la mondo e la materiala objekti a qui la homi deziregas, esas pasema. Qua ma plenigas la Deala volo vivos eterne.

La Kristo-enemiko

Mea infanti! La lasta horo venis. Vi audis, ke la Kristo-enemiko aparos. Advere multa Kristo-enemiki aparis. Tale ni povas vidar, ke la lasta horo venis. Olim ica Kristo-enemiki esis che ni, ma ne vere, altrakaze li esus nun ankore che ni. Li departis ni e pruvis tale, ke li nultempe apartenis a ni.

Vi omna konocas la vereso, nam Kristo donis sua spirito a vi, e vi savas ke ek ica vereso ne povas venar mentio.

Qua esas nun la mentianto e Kristo-enemiko? Singlu, qua asertas, ke Iesu Kristo ne esas la promisita salvanto. Il refuzas ne nur la Filiulo, ma anke Deo.

Qua konfesas ma Kristo, konfesas anke Deo. Konservez do la mesajo en via kordio, quan vi audis de la komenco. Lore vi havos por sempre la kunligo kun Kristo e Deo. Nam ton promisis Kristo a ni: eterna vivo.

Me parolis pri la trompisti. Kristo ma donis sua spirito a vi. Tale longe ica spirito vivas en vi, altra instruktisto ne esos necesa. Ica spirito instruktos a vi omno, nam la vereso e nula mentio. Do agez segun ica spirito: Restez che Kristo! Restez che Kristo, mea infanti! Lore ni ne devas timar ilua judicio, se il venos. Vi savas, ke Kristo nultempe pekis. E tale vi savas same, ke singlu, qua agas bona esas la infanto di Deo.

(3) La infanti di Deo (1-24)

Videz, quale la patro amis ni! Il nomizas ni sua infanti, tale granda esas lua amo. E ni esas advere lua infanti. La mondo ne komprenas ni, pro ke ol ne konocas Deo. Mea kara amiki, ni ja esas la infanti di Deo. Quo ni esos unfoye esas nevidebla. Ma ni savas, se ica horo venas, ni esos simila kam Deo, nam ni vidos Deo en lua tota realeso. Singlu, qua deziras to evitos singla peko, tale quale Kristo lo facis.

Qua pekas, revoltas kontre Deo, nam peko esas nulo altre kom revolto kontre Deo. Vi savas, ke Kristo venis por nuligar la peki dal homi. En Kristo ne existas peko. Qua vivas en Kristo ne povas pekar.

Qua ma pekas ne vidis nek komprenis Kristo.

Mea infanti! Ne audez al trompisti! Qua agas bone povas kam Kristo trairar koram la Deala tribunalo. La altru ma esas servisto dil Satan, qua pekis de la komenco. Iesu ma venis sur la tero por destruktar la Satan.

Qua esas la infanto di Deo ne pekos, pro ke Deo efikas en lu. Il ne povas pekar, pro ke Deo esas lua patro. Ma la pekerio, qua odias sua fratulo ne vivas en Deo. Tale on agnoskas, qua esas infanto di Deo o dil Satan.

Unu amez la altru!

La mesajo, quan vi audis de la komenco esas: Unu amez la altru! Ni ne devas esar kam Kain, qua servis al Satan e mortigis sua fratulo. Pro quo il mortigis lu? Pro ke lua propra agi esis mala, ma la agi da Abel bona.

Ne astonez, mea fratuli, pro ke la mondo odias vi. Ni savas, ke ni transiris la frontiero dil morto, nam ni amas nia fratuli. Qua ma ne amas, restos mortinta. Qua odias sua fratulo, esas ocidanto. E vi savas, ke ocidanto ne recevos la eterna vivo. Kristo mortis pro ni, e ni perceptis do quo vera amo esas.

Anke ni devas esar pronta sakrifika nia vivo por nia fratuli. Se richa viro vidas la mizero di povrulo, ma il klozas sua kordio pri to, kad il povas asertar, ke il amus Deo?

Amo kauzas senpavoreso

Mea infanti, nia amo ne konsistez ek vakua vorti. La amo devas esar vera ed ol devas manifestar su per agi. Tale ni perceptos, ke la Deala vereso determinas nia vivo. Tale ni povas havar koram Deo kalma koncienco. Nam sempre, se nia koncienco kondamnas ni, ni povas esar certa, ke Deo esas plu granda kam nia koncienco. Il savas omno. Se do, mea amiki, nia koncienco ne povas kondamnar ni, lore ni povas levar la okuli a Deo sen pavoro.

Deo plenigas nia pregi, pro ke ni atencas lua imperi, segun ilua volo. Ilua impero esas: Ni devas fidar ad lua Filiulo Iesu Kristo, ed devas amar unu la altru, segun la impero da Iesu Kristo. Qua obedias a Deo restos en la uniono kun Deo e Deo kun lu. Per la spirito di Iesu Kristo ni savas, ke Deo vivas en ni.

(4) La vera e la falsa spirito (1-21)

Mea amiki, ne kredez a singlu, qua asertas, ke il posedus la spirito! Examenez lu, kad ica spirito vere venas de Deo. Nam ica mondo esas plena de falsa profeti. Existas signo, ka la spirito esas Deala o ne: Singlu, qua afirmas, ke Iesu Kristo esas homo ek karno e sango, posedas la Deala Spirito. Singlu, qua kontestas to, esas Kristo-enemiko. Vi audis, ke icu venos, ed il esas ja hike.

Ma mea infanti, vi apartenas a Deo e vinkis pri la falsa profeti. La Santa Spirito, qua efikas en vi, esas plu potentia kam la mondala spirito. La mondala homi agas segun al lego dil mondo. Pro to la mondo atencas li. Ma ni esas la infanti di Deo. Qua konocas Deo, audos ni, qua ne konocas Deo, ne audos ni.

Tale ni povas distingar la vereso de la eroro.

Deo esas amo

Kara amiki, ni volas amar unu la altru, nam la amo venas ek Deo. Qua amas, esas infanto di Deo e montras, ke il konocas Deo. Qua ne amas, ne konocas Deo, nam Deo esas amo. Deo montris sua amo a ni, nam il deputis sua unika Filiulo sur la tero e donis a ni tale la nova vivo. La partikulara pri ica amo esas: Ne ni amis Deo, ma Deo amis ni.

Ilua Filiulo mortis pro ni por liberigar ni ek la peko. Kara amiki, se Deo amis ni en ica maniero, lore ni devas amar anke nia fratuli. Nulu vidis Deo ultempe. Ma se ni amas nia fratuli, lore Deo vivas en ni. Lore atingis lua amo la skopo.

Deo donis a ni la Santa Spirito. Tale ni povas perceptar la uniono kun lu. Ni esas testi, ke Deo deputis sua Filiulo kom salvanto en ica mondo. Itu, qua konfirmas Iesu kom la Filiulo di Deo, vivas en Deo e Deo vivas en lu.

Ni singlakaze savas, ke Deo amas ni.

Deo esas amo. Qua vivas en la amo, vivas en Deo, e Deo vivas en lu. Se la amo atingis ni, lore ni povas esar dum la dio dil tribunalo kalma, pro ke ni esas en la kunligo kun Deo kam anke Kristo.

La amo ne konocas pavoro. Vera amo forpulsas la pavoro. Il, qua havas pavoro e tremas pro la puniso esas sen amo.

Ni amas, pro ke Deo amis ni unesme. Se irgu dicas: „Me amas Deo!“ ed odias sua fratulo, lore il mentias. Se il odias sua fratulo, quan il ne vidas, lore il ne povas amar Deo, quan il ne vidas, mem plu multe. Kristo donis a ni ica impero: Qua amas Deo, devas amar anke sua fratulo.

(5) La vinko pri la mondo (1-21)

Il, qua kredas, ke Iesu esas la promisita salvanto, esas infanto di Deo. Qua amas Deo, amas anke lua Filiulo. Nia amo al infanti di Deo ni povas perceptar, pro ke ni amas Deo. Ni agas segun ilua volo e to ne esas desfacila. Omna infanti di Deo povas vinkar la mondo. Ni vinkis la mondo per nia kredo. Qua altra? Nur qua kredas, ke Iesu esas la Filiulo di Deo.

La testi por Iesu Kristo

Iesu Kristo venis a ni kun la bapto-aquo e sua sango e morto. Do ne nur kun la aquo, ma anke kun la sango. La Spirito esas la testo e la vereso. Existas do tri testi: la Spirito, la aquo e la sango. La atesti da ica tri esas identa. Ni audas la homala testi, ma la Deala atesto esas plu forta, pro ke Deo atestis sua Filiulo. Il, qua kredas ad Iesu Kristo, portas ica atesto en sua kordio. Qua ne kredas a Deo, facas ek Deo mentianto, nam il dubitas pri la atesto, quan facis Deo pri sua Filiulo.

Deo donis a ni eterna vivo, quan ni recevis per Iesu Kristo. Qua havas Iesu, havas eterna vivo, qua ne havas Iesu, ne havas vivo.

Me skribas ica letro, ke vi experiencias la eterna vivo. Vi ya kredas ad Iesu Kristo.

La certeso dal infanti di Deo

Ni savas, ke Deo audos nia pregi, se oli esas konforma kun ilua volo. Tale ni savas, ke il plenigos nia deziri.

Se irgu vidas, ke sua fratulo facas peko, qua ne duktos al morto, il pregez a Deo, e Deo donos ad ica fratulo la eterna vivo. Existas ma peko, qua duktos al morto. En ica kazo me ne dicas, ke vi pregez. Singla neyusteso esas peko. Ma ne singla peko duktas al morto.

Ni savas, ke la infanto di Deo ne pekas. La Filiulo di Deo protekas lu, tale ke la Satan ne povas nocar lu. Ni savas, ke ni apartenas a Deo, ma la Satan havas povo pri la tota mondo. Ni savas, ke la Filiulo di Deo venis. Il montris a ni la vera Deo, e ni esas per Iesu Kristo che la vera Deo. Iesu Kristo esas la vera Deo, il esas la eterna vivo. Mea infanti, ne vizitez idoli!

La duesma Epistolo da Ioanes

(1) Saluto (1-13)

Dal senioro al amata parokio ed omna membri, quin me sincere amas. Omni, qui konocas la vereso, amas vin. Pro ke la vereso restas en ni ed esos sempre che ni. Deo e sua Filiulo Iesu Kristo donos a ni graco, mizerikordio e paco, tale ke ni restos en la amo ed en la vereso.

Vereso ed amo

Me esis tre joya, ke en la parokio esas kelki, qui agas segun la vereso, quale Deo imperis a ni. Pro to me pregas tu, kara parokio: Unu amez la altru! Esas ne nova impero, nam ni havis ica impero de la komenco. Per la plenigo dal Deala volo en nia vivo montras su la amo, pri qua me parolis. Vi audis ilua impero: La amo devas determinar via tota vivo.

Ica mondo esas plena de trompisti. Li kontestas, ke Iesu Kristo divenis homo ek karno e sango. Tale on perceptas trompisto e Kristo-enemiko. Gardez vi, tale ke vi ne perdos la gano ek via laboro. Qua ne restas che la doktrino da Kristo, ma iras transe, ne havas komuneso kun Deo. Qua ma observas la doktrino korekte havos Kristo e Deo. Se do irgu venas a vi e volas instruktar altra doktrino, lore ne lasez lu enirar via domo. Mem ne salutez lu, tale ke vi ne havos parto pri lua mala intenco. Me ne volas skribar plu multe. Me esperas, ke me povas vizitar vi, lore ni povas parolar inter ni e nia komuna joyo esos kompleta. La membri ek via vicina parokio salutas vi.

La triesma Epistolo da Ioanes

(1) Saluto (1-15)

Dal senioro a Gaius, mea amata amiko. Kara amiko. Me esperas che Deo, ke tu esas sana en singla relato, tale quale me savas to pri tua spiritala vivo. Kelka trairanta fratuli raportis a me, ke tu vivas en la vereso tote fidele. Me sentis granda joyo. Nulo facos me plu felica, se me audas, ke mea infanti vivas segun la vereso.

Vera e falsa kristani

Kara amiko, tu laboras tre multe por tua fratuli, quankam li venas ek altra parokii. Ica fratuli raportis a nia parokio pri tua amo. Ka tu povas helpar, ke li povas durar lia voyajo segun la Deala volo? Nam li voyajas en la servo da Kristo e volas nula suporto dal nekredanti. Tale ni esas en la devo helpar ad ica homi, ja pro la difuzo dal vereso. Me skribis al parokio. Ma Diotrefes, qua duktas la parokio, ne audas en irga maniero me. Se me venos, il devas donar a me raporto pri omno. Il mentias e naracas nekredabla kozi pri ni. Ma to ne esas omno. Il ne aceptas la trairanta fratuli ed interdiktas lo al altri. Qua ne obedias, devas departar la parokio.

Kara amiko, prenez lo bono kom exemplo! Qua exekutas lo bono, apartenas a Deo! Qua pekas, ne konocas Deo! Pri Demetrius parolas singlu nur bone. Ilua vivo en la vereso atestas lu. Ni povas konfirmar ica deklaro, e tu savas, ke ni dicas la vereso. Me nun ne volas skribar plu multe. Me esperas, ke ni vidos ni. Lore ni povas parolar pri omno. Paco esez kun tu! Tua amiki salutas tu, salutez tu nia amiki, singlu ek li!

La Epistolo da Iudas

(1) Saluto (1-25)

Iudas, la servisto di Iesu Kristo, fratulo di Iakobus, skribas ica letro ad omni, quin Deo vokis ed amas e quin Iesu Kristo protektas.

Deo donacez a vi sua mizerikordio, sua paco e sua amo!

Falsa instruktisti

Mea kara amiki! Me volas skribar a vi pri la salvo, pri qua ni esperas omni. Me ya vidas, ke mea exhorto esas necesa. Defensez la kredo, quan recevis la popolo di Deo! Nam senskrupula homi vivas inter vi. Li interpretas la mesajo pri la Deala graco kom pasporto por senbrida vivo e tale li trahizas Iesu Kristo, qua esas nia Sinioro. Deo determinis ja longe la puniso por li.

Quankam vi konocas ica aferi bone, me memorigez, ke Deo salvis unfoye sua popolo ek Egiptia, ma lore il destruktis omni, qui ne restis fidela.

Pripensez anke la anjeli, qui departis lia domicilio e lia povo. Nun li esas en la tenebro. Deo arestos li ibe til la dio dil tribunalo.

Pripensez Sodom e Gomora! Lia habitanti volis sexuala relato kun la mesajeri di Deo! Li recevis la tormenti dil fairo kom averto por omni.

Exakte tale, ica sonjeri nocas lia korpi. Li ne volas agnoskar irga sinioro super su, e li ofensas la nevidebla povi. Tala mem ne facis la anjelo-princo Mikael.

Kande Satan ne volis transdonar la kadavro di Mose, Mikael ne ofensis Satan, ma il dicis nur: „La Sinioro punisos tu.“

Ma ica homi mokas pri to, quon li tote ne konocas. Li konocas kam la sovaja animala nur lia impulsu, e to esos lia morto. Ve! Ili eniris la voyo di Kain. Pro la pekunio il eniris la sama voyo kam Bileam. Quale Korak, qua revoltis kontre Deo, li elektis la propra ruineso. Li esas la makulo che via komuna repasti, quin li vizitas en frivola humoro.

Li esas kam pastori, qui sorgas por la propra komforto, kam nubi sen pluvo, pro ke la vento forpulis oli. Li esas kam arbori sen frukti, arbori, qui perdas la folii e radiki en autuno, sufrante dufoye la morto. Li esas kam la ondi en maro. Lia mala agi aparas kam la spumo sur la retro-fluo. Li esas kam falante steli. Deo rezervas por li eterna plaso en la maxim profunda tenebro.

Anke Henok, la septesma decendanto di Adam, anuncis puniso a li: „Gardez! La Sinioro aparos kun mil santa anjeli por judiciar pri omna homi. Omna pekeri recevos lore puniso pro la revolto kontre Deo e la infama vorti kontre lu.

Ica homi esas nekontenta pri lia destino e blamas Deo, pro ke li devas sufrar. Li vivas por lia impulsu, parolas granda vorti e dicas flatadi por obtenar avantaji.

Averto e precepti

Mea amiki, memorez pri la vorti dal apostoli di nia Sinioro Iesu Kristo! Li emfazis sempre itere: „Ante ke la tero trovos fino, homi aparos, qui vidos nulo kom santa, qui vivos nur por lia impulsu.“

Ica homi kuzos skismi. Li esas impulso-homi, sen religioza koncio!

Mea amiki! Konservez la santa kredo, quan vi aceptis! Pregez per la forteso dil Santa Spirito! Konservez la amo da Deo ed expektez la eterna vivo per la graco da nia Sinioro Iesu Kristo.

Iti, qui shancelas en kredo, recevovs per vi mizerikordio e helpo. Forsan vi povas salvar ankore altri ek la fairo dil tribunalo. Ma kun kelki, vi ya povas montrar mizerikordio, ma vi devas tamen esar prudenta, pro la kontagio di lia fango.

Konkluzanta laudo

Deo posedas la povo konservar vi kontre erori, ed il povas duktar vi al loko, ube vi vidos ilua splendideso en joyo. Il, la unika Deo, salvos ni per Iesu Kristo, nia Sinioro, qua posedas splendideso, majesto, povo e forteso, en eterneso, nun e por sempre! Amen.

La Epistoli dal apostolo Paulus (1)

La Epistolo al Romani

La du Epistoli al Korintani

La Epistolo al Galatiani

La Epistolo al Efesani

La Epistolo al Filipiani

La Epistolo al Kolosani

La du Epistoli al Tesaloniani

La du Epistoli a Timoteus

La Epistolo a Titus

La Epistolo a Filemon

ek: La Biblo en nuna Germana

Komuna Biblo-tradukuro
Katolika Biblo-verko e.V. Stuttgart
Evangeliala Chef-Biblo-Societo en
Berlin ed Altenburg 1987, 3esma edituro

Tradukuro da Jürgen Viol

La Epistolo dal apostolo Paulus al parokio en Roma

(1) La bona mesajo por omna populi (1-32)

Ica letron skribas Paulus, qua esas la servisto di Iesu Kristo.

Deo vokis me, Paulus, kom apostolo. Il elektis me por anunciar la bona mesajo. Pro ke nun eventis, quon Deo proklamis en la santa skriburi per sua profeti: Il plenigis sua promisi per sua Filiulo, nia Sinioro Iesu Kristo, pri qua ni konfesas:

Ilua decendo venas ek la lineo di rejo David. Segun sua Deala santeso, il esas la filiulo di Deo. Deo determinis lu por ica poziciono. Il rivivigis lu kom la unesma ek la morto-regiono.

Per Iesu Kristo, me recevis la graco divenar apostolo. Por la honoro da lua nomo, me devas ganar la homi ek omna populi, ke li aceptos la bona mesajo ed observos la Deala legi. Anke vi apartenas ad ica homi, pro ke il elektis vi kom posedajo di Kristo.

Me salutas omni en Roma, quin Deo amas e qui esas la populo di Deo. Me pregas a Deo, nia patro ed ad Iesu Kristo, nia Sinioro, ke il donacez a vi graco e paco.

Paulus volas voyajar a Roma

Unesme me devas dankar a Deo per Iesu Kristo, pro ke en la tota mondo on raportas pri via kredo.

Omnafoye se me pregas, me pensas pri vi e me pregas a Deo, ke me povas tandem vizitar vi. Deo povas atestar, ke me dicas la vereso. Me esas ilua servisto ek plena kordio e me propagas la mesajo pri Kristo, ilua Filiulo.

Me volunte volus vizitar vi por servar a vi per la doni, quin me recevis per la Deala Spirito. Me volas kurajigar vi – o plu juste: Ni volas kurajigar ni per nia kredo, vi a me e me a vi.

Me povas asertar, kara fratuli, me volis vizitar vi ja depos longa tempo, ma til nun Deo impedis lo. Quale che la altra populi anke, me volis ganar inter vi Romani homi por Kristo. Me stacas en la servo da omni: homi kun alta kulturo, homi sen civilizado, eruditi e homi sen eduko. Pro to me volas anoncar la bona mesajo di Deo a vi en Roma.

La potenteso dil bona mesajo

Me konfesas ica bona mesajo sincere e sen timo, pro ke en ica mesajo efikas la Deala potenteso. Omna homi experiencos per ol salvo, unesme la Judi, ma lore anke la homi ek la altra populi.

Per la bona mesajo, Deo montras sua granda fideleso. Il ipsa volas montrar, quale la homi povas existar koram lu. La metodo esas de la komenco absoluta fido a Deo. La santa skriburo dicas: „Qua fidas a Deo povas trapasar koram lu e vivos.“

La kulpo dal homaro

La Deala tribunalo esas ja evidenta. Ilua santa iraco tushas omni, qui ne adoras lu o desrespektas lua volo. Li konocas la vereso, ma li renegas la vereso per lia konduto. Nam quon la homi povas savar pri Deo esas konocata. Deo ipsa disdonis ica savo al homi. Certe, nulu povas vidar Deo, ma il montras su al homi per sua verki.

Pro ke il kreis la mondo, la homi povas perceptar ilua eterna povo ed ilua Deala esenco, se lia kordii esas apertita. Li do havas nula exkuzo.

Ma quankam li konocis Deo, li ne honorizis e dankis a lu. Lia pensi eniris la falsa voyo ed en lia kordii regnis la tenebro. Li fanfaronis pri lia inteligenteso, ma tandem li divenis bufoni. Vice ke li adoris la eterna Deo, li adoris homala pikturi, uceli, quadripeda animala e serpenti.

Pro to Deo transdonis li a la propra pasioni, e nun li senhonorigos la propra korpo.

Li adoris objekti, quin Deo ipsa kreis, e li ne adoris lu kom kreero – il esez laudata eterne! Amen.

E se li nun aceptis prefere la mentio e ne la vereso pri Deo, Deo transdonis li a lia propra pasioni.

Tale eventis, ke lia spozini ne praktikis la normala kundormo, ma anomala relati, dum la viri rezignis pri la naturala relati kun mulieri e komencis flegar relati unu kun la altru. Viri perdas la honoro per ica konduto. Lia propra korpo punisos li pro ica deviacio.

Pro ke ica homi ne questionis a Deo, Deo transdonis li a lia senutila raciono, e nun li agas kontre omna reguli. Singla formo di nejusteso e maleso lojas che li. Li esas plena de avideso, odio ed envidio. Li mortigas, disputas e trompas. Li duktas unu la altru aden kaptili. Li parolas mala pri lia kunhomi e sorgas por mala reputeso. Li odias Deo. Li esas violentoza, fiera e fanfaronema. Li inventas sempre nova kriminegi. Li desrespektas lia gepatri ed agas nur segun la propra arbitrio. Li plenigas nula promiso. Li ne konocas amo nek mizerikordio, quankam li savas, ke singlu, qua vivas ad ica normi meritas la morto. Tamen li ne departas lia pekoza vivo, ma aplaudas mem ad iti, qui agas en sama maniero.

(2) La Deala tribunalo esas por omni (1-29)

Ma anke vi, qui kondamnas ica agi, havas nula exkuzo. Se vi judicias la altri, lore vi judicias pri vi ipsa. Nam vi lore agas exakte kam li. Esas korekta: Deo kondamnas tala homi. Ma quale vi volas evitar la Deala tribunalo, se vi agas tale, quale la altri? Ka vi desrespektas la Deala amo, indulgo e pacienteso? Ka vi ne perceptas, ke Deo per sua amo volas iniciar via retroveno? Ma vi esas plena de obstinado e ne vidas ilua bonvolo. Pro to via puniso esos plu mala dum la tribunalo.

Dum ica dio, Deo anuncos sua yusta juicio. Il donos a singla homo la salario segun lia agi. Kelki, nam la bonfacanti e pia homi, recevos la eterna vivo. La altri, nam iti, qui vivas en egoismo e sen vereso, recevos la Deala iraco. Omni malfacanti obtenos timo e sufri, unesme la Judi e lore la altra populi. Qua ma plenigas bona agi, ka Judo o ne, recevos eterna splendideso, honoro e paco.

Deo ne distingas.

La pekeri, qui ne konocas la Deala lego, perisos anke sen lego. La Judi ma, qui konocis la lego, recevos puniso segun jus ica lego. Se irgu volas trairar koram la Deala tribunalo, lore ne esas suficanta konocar la lego, ma il devas agar segun la lego. La altra populi ne posedas ica lego, ma existas homi inter li, qui agas segun la naturala sentimentu en senco de ica lego. Li portas la lego en su ipsa. Lia konduto pravas, ke ica lego lojas en lia kordio, ed exakte tale agas lia koncienco, akuzante o defensante. Se Deo examenos la sekreta pensi dil homi, lore omno esos videbla. To esas la mesajo, quan Iesu Kristo transdonis a me.

La kulpo dal Judi

Quo nun esas kun vi, vi Judi? Vi prizentas via nomo kom honoro-nomo. Vi savas, ke vi havas la lego e fieras pri la partikulara relato kun Deo. Vi ya konocas la Deala volo, nam la lego duktas vi. Vi kredas, ke vi povas duktar blinduli, e vi kredas, ke vi povas portar lumo aden la tenebro. Vi instruktas la simpla e nesavanta homi.

Advere vi posedas kun la lego omno, quon la homo devas savar pri Deo e la Deala volo. Vi instruktas pri to altra homi, ma ne vi ipsa.

Vi dicas: „Ne furtas!“ - ma vi furtas ipsa. Vi dicas: „Konservez la mariajo!“ - ma vi trompas unu la altru. Vi kondamnas la idol-kulto, ma vi furtas ek la templi dil idoli. Vi fanfaronas, pro ke vi posedas la Deala lego, ma vi ne vivas segun ica lego ed ofensas Deo. La santa skriburi predicas: „Per vi venos la Deala nomo inter la populi en desfavoreso.“

Anke via cirkoncizo nur havos utilo, se vi observas la lego. Altrakaze Deo vidos en vi ne-cirkonciziti.

Lore ma validas anke la altra kazo: Nam se ne-cirkoncizito vivas segun la reguli en la lego, Deo vidos en lu cirkoncizito.

Pro to la homi ek la ne-cirkoncizita populi parolos pri vi Judi la judicio. Vi agas kontre la Deala lego, quankam vi posedas la skriburo ed esas cirkoncizita. Li ma observas la Deala lego, quankam li esas necirkoncizita.

Ne pro ke on esas segun la extera aspekto Judo, ma interne, on apartenas al populo di Deo. Ne esas importanta, ke on esas cirkoncizita korpala, ne, la kordio devas esar cirkoncizita.

Pro ke koram Deo ne validas la cirkoncizo segun la lego, ma la cirkoncizo, qua eventis per la Deala Spirito. La vera Judo esas itu, qua ne serchas agnosko che la homi, ma che Deo.

(3) Nulu povas procesar kun Deo (1-31)

Ka la Judi posedas ankore irga privileji pri la altra populi? Ka por li existas ankore irga signifiko pro la cirkoncizo? Certe existas ica signifiko, mem granda. Deo parolis al Judi e transdonis a li sua vorto. Esas korekta, ke kelki ek li departis Deo, ma ka to povas nuligar la Deala fideleso? Nultempe! Plu juste Deo plenigos tamen sua promiso, mem se nula homo montras fideleso. La santa skriburi dicas: „Esas evidenta, Sinioro, ke tua vorto validas. Tu esos justa, mem se irgu postulas de tu raporto.“

Ma kad en ica kazo ne nia nefideleso esas justifikita, pro ke ol facas videbla ya lore la Deala fideleso? E ka Deo ne esas neyusta, se il punisas ni? Me questionas, quale homi questionas jus, e me respondas: „Deo ne esas neyusta, altrakaze il ne esus la judiciisto pri la tota mondo. Se ma per nia nefideleso la Deala fideleso aparos ed ilua glorio kreskos, kad il povas verdiktar ni ankore kom pekeri? Ka ni ne povas dicar: „Ni volas facar lo malo, tale ke povas aparar lo bono!“ ? Kelki difamas me ed li impozas a me tala argumenti. Segun la lego, Deo punisos li.

Nulu homo povas esar sen peko koram Deo

Ka me forsan evitas klara respondo? Tote ne! Me ja dicis, ke anke la Judi kam la altra populi esas en la manuo dil peko.

La santa skriburi dicas: „Nula homo povas existar koram Deo. Nula homo esas racionoza e questionas al Deala volo. Omni departis la rekta voyo. Nulu plenigas irga utilo. Nula facas bona agi, anke ne unu. Lia vorti portas morto e mizero. Lia langi portas maligna mentii. Lia vorti esas kam serpent-veneno. Malediki e minaci venas ek lia boki. Li evitas nula unika delikto. Li varsas la sango di senkulpa homi. Ube li esis esas devasteso. Li ne sorgas por la felice e la paco de altra homi. Li konocas nula respektego koram Deo.“

Ni konocas la regulo: La Deala lego validas por iti, qui recevis la lego. Nulu povas exkuzar su. La tota homaro esas kulpa koram Deo.

Nulu homo exekutis to, quon la lego postulis. Pro to nulu povas existar koram Deo. La lego facas videbla nur la povo dil peko.

Deo ipsa intervenis

Ma nun eventis, segun la anonco dal profeti e la lego, lo sequanta: Deo agis segun sua esenco. Il sorgis ipsa, ke la homi povas existar koram lu. Il shovis la lego latere, ed il volas aceptar la homi, se li fidas pri to, quon Deo facis per Iesu Kristo. To validas por omni, qui posedas ica fido. Koram Deo ne existas difero. Omni divenis kulpa e perdis la splendideso da Deo, quan Deo olim donacabis. Ma Deo montras mizerikordio ed acceptas la pekeri denove. To esas granda dono. Per Iesu Kristo il liberigis ni ek la manuo dil peko.

Deo erektis lu koram la tota mondo kom signo di koncilio. Il varsis sua sango sur la kruco por omni. Ica sango adportas la paco kun Deo por iti, qui acceptas ica dono fidoze.

En sua graco Deo pardonas omna homala kontravenci, quin li til nun facis. Tale Deo pruvus, ke ilua fideleso esas nechanjebla.

Yes, en nia tempo, Deo volis montrar, ke il plenigas sua promisi. Il restas su ipsa fidela ed acceptas omni, qui agnoskas la agi, quin Deo facis per Iesu.

Ka ni Judi havas do irga motivo levar ni super altra populi? Certe ne! Pro quo esas to tale? Ka per la lego, qua postulas agi? No, ma per la lego, qua postulas fido. Por ni esas klara: Deo acceptas la homi, quankam li ne plenigis la postuli dil lego. Il acceptas singlu, qua fidas ad Iesu Kristo. Od ka Deo existas nur por la Judi? Kad il ne esas same anke la Deo dil altra populi? Ma yes! Existas nur un unika Deo. Il acceptas Judi e ne-Judi sen difero, se li volas apartenar a lu.

On akuzas me, ke me senvalorigus la lego. La kontreajo esas korekta! Jus tale me povas demonstrar, quon la lego dicas.

(4) La exemplo Abraham (1-25)

Quo eventis kun nia ancestro Abraham? Ka Deo acceptis lu pro ilua agi? Abraham ya povis prizentar agi – ma ne a Deo! En la santa skriburi stacas: „Abraham fidis al promiso da Deo, e tale il trovis la agnosko da Deo.“

La laboristo ne obtenas la salario kom donaco, ma kom kompenso por lua aktivesi. Che Deo esas altre.

Il, qua ne povas prizentar produkturo, ma fidas ad itu, qua absolvas la pekeri, trovos koram Deo agnosko. David parolis pri la joyo da iti, quin Deo acceptis, quankam li ne meritabis to:

„Omni povas joyar, nam Deo pardonis lia neyusteso e kovris lia kontravenci! Singlu povas joyar, se Deo ne kalkulas lua peki!“

Ka to validas nur por la cirkonciziti od anke por la ne-cirkonciziti? Me ja dicis: pro ke Abraham fidis a Deo, il trovis agnosko che Deo. Kande eventis to? Kad Abraham esis ja cirkoncizita? No. Abraham recevis la cirkoncizo kom konfirmeso. Ica konfirmeso esis la sigleso, ke Deo acceptabis Abraham ja ante la cirkoncizo pro lua fido. Tale Abraham divenis la patro de omna homi, qui fidas a Deo sen ke li recevis la cirkoncizo. Deo acceptas anke li. Certe esas Abraham anke la patro dil cirkonciziti. Ma ne omna cirkonciziti esas la infanti di Abraham, nam nur iti, qui fidas a Deo kam nia patro Abraham, kande il esis ne-cirkoncizita.

La fido esas importanta

Deo promisis ad Abraham, ke lua decendenti recevus la tota mondo. Abraham obtenis ica promiso ne, pro ke il observis la lego, ma pro ke il fidis a Deo. Se la promiso da Deo esabus por iti, qui observas la lego, lore Deo senvalorigus la fido, ed lua promiso esus nulo.

La lego kauzas nur la Deala iraco, nam per la lego eventas la kontravenci. Pro to Deo ligis sua promiso al fido. Lua promiso esis pura donaco di graco.

Pro to validas por omna decendenti di Abraham la Deala promiso. Do ne nur por iti, qui posedas la lego, ma anke por iti, qui fidis kam Abraham al Deala promiso.

Ni omna havas Abraham kom patro. Nam Deo dicis a lu: „Me facis ek tu la patro di multa populi.“

Abraham fidis a Deo, qua rivivigas la mortinti e qua vokas ek la nulo singla existo. Il esperis, quankam ne existis irga motivo por la espero, ed il fidis, ke Deo facus ek lu la patro di multa populi. Nam Deo dicis: „Tua decendenti esos sennombra kam la steli.“ Abraham evis en ica tempo preske cent yari. Il savis tre bone, ke il ne povis genitar infanti. Anke lua spozino Sara ne povis parturar infanti. Tamen il fidis al Deala promiso e honorizis Deo. Il savis, ke Deo posedas omna povo.

Pro to on dicas pri Abraham: „Il trovis la agnosko da Deo.“ Ica vorto validas ne nur por Abraham, ma anke por ni. Deo volas aceptar anke ni, se ni montras fido. Il esas ya anke la Deo, qua rivivigis Iesu, nia Sinioro. Il lasis mortar lu por nuligar nia kulpo, ed il rivivigis lu, tale ke ni povas existar koram Deo.

(5) Paco kun Deo (1-21)

Deo do aceptis ni, pro ke ni montris absoluta fido. Nun esas paco inter Deo e ni. Ton ni debas ad Iesu Kristo, nia Sinioro. Il apertis por ni la pordo dil Deala graco, quan ni aceptis kredeme. Ica kredo determinas nun nia vivo. Nun ni esas plena de joyo e konfido, pro ke ni partoprenos en la splendideso da Deo. Anke se ni nun sufras, existas tamen motivo por joyo. Nam ni savas, ke la sufro duktas al konstanteso, qua duktas itere al fermeso. Ica fermeso ma protektas nia espero. Tale ni savas, ke Deo ne lasos faltar ni. Il plenigis nia kordii per sua amo e donacis a ni la Santa Spirito.

Kande ni ankore esis en la manuo dil peko, Kristo mortis pro ni, la enemiki da Deo. Qua esus pronta mortar por irga senkulpa homo?

Admaxime on donus sua vivo forsan por extrem bona homo. Kristo ma mortis pro ni, kande ni ankore esis la enemiki da Deo. Per to Deo montris a ni sua amo. Se ma Deo acceptis nin ja nun, pro ke Kristo mortis pro ni, lore ni povas evitar plu kam ultempe la futura Deala tribunalo. Kande ni ankore esis la enemiki da Deo, Deo vinkis nia enemikeso per la morto di Iesu Kristo. Nun ni esas la amiki di Deo, e la nova vivo, transdonita per Kristo, protektos ni kontre la tribunalo. Ma ja nun ni esas plena de joyo e konfido, pro ke ni ne havas Deo kontre ni. Ton ni debas ad Iesu Kristo, nia Sinioro, qua donacis a ni la paco kun Deo.

Adam e Kristo

Tale quale la peko venis en la mondo per un homo, tale venis anke la salvo ek la peko per un homo. La peko dil unesma homo kauzis la morto, ed omni esis sub la dominaco dal morto, pro ke omni esis sen ecepto pekeri. Ja ante ke la lego venis, existis la peko en la mondo. Ma tale longe nula lego existas, on ne kontos la peko. Tamen esis omna homi en la manuo dil morto, de Adam til Mose, anke se li ne kontravencis kontre la Deala imperi. Adam esas la kontreajo dil altru, qua venus. Ma la Deala donaco, quan ni recevis per Kristo, ne esas komparebla kun la peko di Adam. Omni devis mortar, pro ke un homo ne obediis a Deo. Ma Deo donacis a ni per Iesu Kristo sua graco, qua nuligas la rezulti ek la peko di Adam. Pro la peko di Adam eventis la kondamno de omni. Ma la Deala graco vinkas multa kontravenci e donas ad omni la absolvo.

Per la neobedio da un homo komencis regnar la morto. Ma quo eventis per la un homo Iesu Kristo! Omni, qui aceptas la Deala graco, ganos per Kristo la vivo che Deo e regnos kun Kristo.

Do: per la neobedio per un homo eventis la kondamno de omni. Same venis per la obedio de un homo absolvo e vivo por omni. Pro ke Adam pekis, omni divenis kulpa koram Deo. La obedio da Kristo ma efikas la Deala absolvo. La lego venis pose, tale ke la peko povis plu kam ultempe desfaldar su.

Ma se la peko atingas la plena mezuro, la Deala amo nuligos singla mezuro. Per la morto ni povas vidar, quala povon posedas la peko. Ni perceptas la Deala povo dil amo per la vivo, qua konocas nula morto.

Ica vivo venis per nia Sinioro Iesu Kristo, qua prenis de ni nia kulpo.

(6) Kun Kristo mortar – kun Kristo vivar (1-23)

Quala konkluzon ni devas facar? Ka ni povas pekar en singla repozo quale til nun, en la espero ke la Deala amo kreskos plu e plu? No, certe ne! Por la peko ni esas mortinta. Ma quale ni povas vivar pluse sub olua regno? Per la bapto ni trovis omna uniono kun Iesu Kristo. Ka vi ne konocas la signifiko? La bapto kunligas ni kun ilua morto. Kande ni recevis la bapto, ni iris aden la tomo kun lu. Ma pro ke Kristo per la Deala graco rezurektis, pro to ni devas e ni povas duktar hodie nova vivo.

Pro ke ni trovis en morto kun Kristo la uniono, ni devas anke vivar kun Kristo. Ni savas tote certa: Quo ni esis olim, mortis kun Kristo sur la kruco.

Nia pekoza ego mortis, e ni ne devas esar plu longe sklavi dil peko. Nam la peko povas facar nula postuli di mortinto. Pro ke ni ma mortis kun Kristo, ni vivos anke kun lu. To esas nia ferma konvinkeso. Ni ya savas, ke Kristo rezurektis e nultempe mortos itere. La morto havas nula povo pri Kristo. Un foyo por sempre mortis Kristo pro la peki dil mondo. Nun il vivos por Deo. Exakte tale vi devas pensar pri vi. Por la peko, vi esas mortinti, ma pro ke vi esas en la kunligo kun Deo per Iesu Kristo, vi vivos por Deo.

Do ne lasez regnar via pasema korpo per la peko! Ne obediez a via pasioni! Ne transdonez irga parto di via korpo al peko, tale ke la peko ne povas uzar via korpo kom armo kontre lo bono.

Plu juste, prizentez vi a Deo kom homi, qui venis ek la morto al nova vivo. Deo devas uzar vi per via qualesi kom armo en kombato por lo bono. La peko havas future nula povo pri vi. Nam vi ne vivos sub la lego, ma sub la Deala graco.

Nula sklavi dil peko

Ka ni nun povas pekar, pro ke ni vivos sub la Deala graco e ne sub la lego? Nulkaze! Vi ya savas: Se vi volas agar kam sklavi, lore vi devas obediar. Se vi volas servir por la peko, lore vi mortos. Se vi elektas la Deala obedio, lore vi existos koram La Deala tribunalo. Deo dankesez! Olim vi esabis sklavi dil peko, ma nun vi obedias per tota kordio al vereso, segun la doktrino. Vi esas nun liberigita dal peko ed en servo por la bono.

Me uzis la imajo dil sklavi pro la plu bona kompreno.

Olim vi esabis nepura e neyusta. Deo ne povis aceptar tala vivo. Pro to vi devas duktar nun bona vivo e Deo esos kontenta. Tale longe vi esabis sklavi dil peko, vi povis agar segun via propra volo. Ma quo esis la rezulto? Nun vi shamas, se vi pensas pri ica afero, nam la morto esis la rezulto. Ma nun vi esas liberigita dal peko ed apartenas a Deo. To esas la kauzo por via agi, quin Deo estimas. Tale vi ricevovos eterna vivo. La salario dil peko esas la morto. Ma Deo facas nemeritita donaco a ni: per Iesu Kristo, nia Sinioro, il donacas a ni vivo sen morto.

(7) Por la lego: mortinta (1-25)

Fratuli, vi ya havas kelka konoci pri la yuro, e vi savas: La lego posedas por la homo nur valideso, tale longe il vivas. Exemple: la spozino esas en ligo per la lego al spozulo, tale longe il vivas. Se la spozulo mortas, la lego posedas nula plusa valideso. Se la spozino do komencas relato kun altra viro, dum la spozulo ankore vivas, lore la spozino esas adulterinto. Se ma la spozulo mortas, la lego posedas nula efiko. Elu ne facas adultero, se el vivas kun altra viro ensemble.

To validas anke por vi, fratuli! Pro ke vi mortis kun Kristo, vi esas mortinta por la lego. Nun vi apartenas a Kristo, qua rezurektis. Pro to ni devas vivar tale, ke nia vivo esas honoro por Deo.

Kande ni ankore vivis por nia propra deziri, nia korpo esis en la manuo dil pasiono e peko. La lego ma kauzis jus ica pasiono, e ni agis segun la morto.

Ma nun ni esas liberigita de la lego, ni esas mortinta por la lego e ne pluse la kaptiti dil lego. Ni ne servas a Deo segun la olda maniero, literale. Per la Santa Spirito ni povas servir a Deo en nova maniero.

La lego e la peko

Kad on povas dicar do, ke la lego esas pekoza afero? Nulkaze! Certe, sen la lego ni homi savus nulo pri la peko. La egoismo ne vivus en ni, se la lego ne dicus: „Ne esez deziroza!“

La peko uzis la lego e stimulis per la lego omna nia deziregi. Ube nula lego existas, la peko esas mortinta.

Olim ni konocis nula lego. Tatempe ni simple vivis. Ma kande la lego aparis, la peko viveskis, e ni devis mortar. La impero, qua donus a ni vivo, kauzis la morto. Pro ke la peko uzis la lego por dupigar e mortigar ni.

La lego esas do Deala afero, nam la Deala imperi esas santa, yusta e bona.

Ka to signifikas, ke lo bono, la lego kauzis la morto? To esas neposibla! Plu juste, la peko uzis ica bona lego por mortigar ni. Tale la peko montris olua vera vizajo. Tale la peko povis per la lego desfaldar olua tota korupteso. Ne povas existir irga dubito, ke la lego venas da Deo. Ma ni esas febla homi e sklavi dil peko. Pro to ni ne esas libera en nia agi, nam ni facas lo malo e ne lo bono.

Se ni ma la maligna agi ne volas, lore ni agnoskas, ke la lego esas bona.

Ni ne esas mastro pri ni ipsa

Ni ipsa do ne facas la maligna agi. Esas la peko, qua okupis ni. Ni savas exakte: En ni ipsa existas segun nia naturo nulo bona. Ni volas kelkfoye lo bono, ma ni esas tro febla por exekutar lo. Ni plenigas prefere la maligna agi, quankam ni volas lo bono. Se to ma esas tale, ni ne dispozas pri ni, ma la peko, qua regnas pri ni.

Ni do povas perceptar sequanta regulo: Me volas lo bono, ma lo malo eventas. En mea koncio me aceptas kun joyo la Deala lego. Ma me perceptas, ke mea agi stacas sub altra lego. Ica lego kombatas kontre la lego, quan mea raciono aceptas. Me divenas la kaptito dil peko, qua duktas mea agi. Nia raciono aceptas la Deala lego, ma nia agi apartenas al peko.

Ni desfortunoza homi! Qua povas salvar ni ek ica teroriganta kaoso? Qua arachas ni ek la sekura morto?

Deo! Deo dankesez per Iesu Kristo, nia Sinioro!

(8) Nova vivo ek Deala Spirito (1-39)

Pro to: Il, qua vivas en la uniono kun Iesu Kristo, ne devas timar la Deala tribunalo. Pro ke la lego, qua duktas per la Santa Spirito ed Iesu Kristo al vivo, liberigis vi ek la lego, qua duktas per la peko al morto. Pro ke ni homi vivas en la povo dil peko, la lego ne povis plenigar olua tasko, do Deo agis ipsa. Il deputis sua Filiulo sur la tero kom homo. Per la morto da Iesu Kristo, il exekutis la judicio pri la peko en propra efiko-domeno dil peko. Nun ni povas plenigar la postuli dal lego. Nia vivo esas determinita nun per la Deala Spirito e ne per nia egoismo.

Se irgu vivas segun la propra naturo, il probos satisfacar la egoista deziri. Se ma la Deala Spirito vivas en lu, lore il probos krear spaco por la Deala Spirito.

La propra deziri duktas al morto. La Deala Spirito ma donacas vivo e paco.

La homo, segun la propra esenco, revoltas kontre Deo. Il ne obedias la Deala lego, il simple ne esas kapabla.

Nam esas tote neposibla, ke irgu plenigas la Deala volo, se il agas segun la propra volo. Vi ma ne stacas sub via egoismo, ma sub la dukto dal Santa Spirito. Altrakaze la Santa Spirito ne lojus en vi. Qua ne havas la Santa Spirito, quan Kristo donis, ne apartenas al Santa Spirito. Se Kristo efikas en vi, lore vi devas mortar tamen pro la peko, ma pro ke Deo acceptis vi, Deo donacas a vi la vivo.

Nam se en vi lojas la Spirito, qua lasis rezurektar Iesu de la morto, lore Deo facos per la Deala povo via korpo vivante.

Fratuli! Ni ne esas pluse sub la koakto obediar a nia homala naturo. Se vi vivas segun via propra volo, vi mortos. Vi vivos nur, se vi lasas efikar la Deala Spirito en vi, tale ke ol povas mortigar via egoismo.

Omni, qui lasas duktar su dal Deala Spirito, esas la infanti di Deo. Vi do ne devas havar timo pro Deo. Il donis a vi sua Spirito e to pravas, ke vi ne esas sklavi, ma la infanti di Deo. Pro ke ilua Spirito vivas en ni, ni dicas a Deo „Abba! Patro!“ E la Deala Spirito konfirmas a nia mento, ke ni esas vere la infanti di Deo. Se ni esas ma la infanti di Deo, lore Deo donocos a ni, quon il promisis. Il volas donar a ni la vivo en splendideso, quan il donis a Kristo. Se ni sufras kun Kristo, lore ni recevos anke ilua splendideso.

La granda espero

Me esas konvinkita: La futura splendideso da Deo esas tante granda, ke nia nuna sufri ne esas komparebla kun ica splendideso. Omna enti en ica mondo esperas, ke Deo provizas sua infanti koram la tota mondo per ica splendideso.

Il ya transdonis sua kreado al pasemeso. Ne pro ke la kreado divenis kulpa, ma pro ke la tribunalo pri la homo embracas anke la kreado. Ma il donis anke la espero, ke la homi uldie esos libera de la malediko dil pasemeso. Lore li ne esos sklavi dil morto, ma li partoprenos kom infanti di Deo en la splendideso dil nova vivo.

Ni savas, ke til nun la tota kreado jemas pro dolori, kam muliero dum la nasko.

Ma quankam Deo donis a ni sua Spirito – quaze kam akonto – ni tamen vartas, ke il aceptos ni kom infanti di Deo sen la malediko dil pasemeso. Per la espero trovas nia salvo plenigo, ma nur per la espero. Altrakaze la espero esus superflua. Kad irgu esperas ya pri aferi, qui ja existas? Ni esperas pri eventoj, quin ni ne povas vidar ed tamen ni expektas oli pacienta.

La Deala Spirito helpas a ni. Ni esas febla, e ni mem ne savas, quale on pregas en korekta maniero a Deo. Pro to intervenas la Deala Spirito por ni che Deo ed imploras en tale intensiva maniero, ke nula homala vorto povas deskriptar lo. Ma Deo savas, quon la Spirito volas dicar. Pro ke la Spirito intervenas tale, quale Deo volas.

Ni savas: Se irgu amas Deo, lore omno devas eventar, ke ica persono atingas la skopo. Segun la Deala intenco, Deo determinis omna elektiti, ke li divenas kam ilua Filiulo. Pro ke il, qua rezurektis, esas la unesma inter multa fratuli. Omni, quin Deo elektabis anticipe, esas anke vokita. E Deo sorgos anke, ke omni, quin il elektabis, povas existar koram lu. Qua ma povas existar koram Deo, recevos same la Deala splendideso.

Nulo povas separar ni de la Deala amo

Quon ni povas dicar ankore? Deo esas apud nia latero. Ka do irgu povas nocar ni? Il mem ne indulgis la propra Filiulo, ma il lasis mortar lu pro ni. Kad il do ne donacos per Kristo omno? Nulu povas akuzar la homi, quin Deo elektabis. Nam Deo ipsa absolvas li. Nulu povas kondamnar li, pro ke Iesu Kristo mortis pro li. Plu juste: Kristo rezurektis ek la morto. Il sidas che la dextra latero di Deo ed intervenas por ni.

Quo povas separar ni de Kristo e sua amo? Ka forsan sufri, mizero, persekuto, hungro, danjero o morto? Nam esas skribita: „Pro ke ni apartenas a tu, ni esas sempre en morto-danjero. On taxas ni kam mutoni, quin on povas buchar sen reflekti.“ No, ni triumfas tamen per la helpo da itu, qua montris a ni sua amo. Me savas, ke nulo povas separar ni de ica amo, nek morto, nek vivo, nek anjelo, nek altra povi, nek la nuntempo, nek la futuro, nek la cielo, nek la inferno. Deo donacis a ni sua amo per Iesu Kristo, nia Sinioro. Pro to existas nulo en la tota mondo, quo povas separar ni de la Deala amo.

(9) Ka Deo repulsis sua elektita popolo? (1-33)

Por to, quon me nun dicas, me vokas Iesu Kristo kom testo. Anke mea koncienco, en qua la Santa Spirito parolas a me, konfirmas, ke me parolas la vereso. Me sufras en mea kordio tre pro mea fratuli, qui esas la homi ek mea popolo. Por li me tolerus mem la eterna separo de Iesu Kristo. Pro ke li esas Israel, la elektita popolo di Deo, quan il aceptis kom sua Filiulo, ed a qua il montris sua splendideso.

Il donis a li sua promisi e la lego. Inter ili il havas sua templo, e por li il promisis la futura salvo. Li esas la decendanti di Abraham, Isaak ed Iakob, e mem Kristo, la promisita salvanto esas ek lia lineo. Por omna ica aferi ni devas laudar Deo, sempre ed eterne! Amen.

Esas nepensebla, ke la Deala vorto divenis senvalora. Ma ne omna Hebrei apartenas al populo di Deo. La decendo di Abraham ne efikas, ke li esas vera infanti di Abraham.

Deo dicis ad Abraham: „Nur per Isaak me donos a tu la decendanti, quin me promisis.“ To esas: Ne la naturala decendo efikas la nomo `la infanti di Deo`.

Nur qua esis naskita kam Isaak, segun la Deala promiso, esas vera infanto di Abraham. Per la Deala anonco eventis la nasko da Isaak. „La proxima yaro cirkum ica tempo me rivenos, lore Sara havos filiulo.“

Lo samo eventis kun la infanti di Rebeka. Elua filiuli havis amba nia ancestro Isaak kom patro. Deo ma volis klarigar, ke la elekto eventas nur per ilua libera decido.

Pro to il dicis a Rebeka: „La unesme naskinta devas servar al duesme naskinta filiulo.“ Il parolis ica vorti ante lia nasko, longe ante ke eventis bono o malo per li.

Ilua elekto ne eventis pro homala agi, ma ek libera decido. Esas ya anke skribita: „Iakob obtenis mea amo, Esau ma mea odio.“

Kad on povas dicar, ke Deo esas neyusta? Nulkaze! Il ya dicis a Mose: „Me montras mea favoro a qua me volas. E me donacas mea mizerikordio a qua me volas.“

La homala volo e la homala peni esas do vana, nur la Deala graco kontas. Tale Deo lasis dicar al faraono: „Me facis ek tu rejo por demonstrar mea povo e mea nomo al tota mondo.“

Deo agas do tote segun la propra volo: Itu recevass Deala graco, la altru ma divenas tale obstinema, ke il ne povas perceptar Deo.

Deo elektas, quan il volas

On argumentos: „Pro quo postulas Deo de ni raporto pri nia agi? Se il duktas ni, lore ni ya ne povas agar altre.“ Ma pripensez, qua ni esas ! Ka ni povas kritikar Deo? Ka forsan irga produkto parolas ad olua kreero: „Pro quo tu kreis me?“ Videz al potifisto! Il aplikas la argilo segun sua decido. Ek la argilo il povas facar du tote diversa vazii, por la festala okazono o por la reziduo.

Deo volis demonstrar sua iraco al pekeri, ma mem li, qui semblis perdita, riceviss la Deala pacienteso. Tale il montriss sua senfina splendideso ad itii, pri qui il havis mizerikordio. Il elektabis itii ja anticipa. Ni esas ita elektitii, la elektitii ek omna populi, ne nur ek la juda popolo.

Deo parolis per la profeto Hosea: „Anke se vi ne esabis antee mea popolo, me dicas tamen a vi nun: `Vi esas mea popolo`. E se vi esabis olim la ne-amati, me aceptos vi tamen en amo. E vi esos la vivanta filiuli di Deo.“

Pri la popolo di Israel ma dicas la profeto Iesaia: „Mem se la Israelidi esus sennombra kam la sablo dil maro, nur poka nombro trovus salvo. La Sinioro exekutos sua intenco inter la populi dil mondo komplete ma samtempe anke parte.“ Esas tale quale Iesaia diciss: „Se la Sinioro ne indulgabus poka restajo di ni, ni experiencus la sama destino kam Sodom e Gomora.“

Iesu Kristo – la buto-stono

Quon on devas konkluzar? Esas evidente tale: Deo acceptis homi ek altra populi, quankam li ne penis pri to. Deo acceptis li, pro ke li monstris plena fido a Deo. La Israelidi ma, qui penis plenigar la Deala lego por povar existar koram la Deala tribunalo, ne atingis ica skopo. Pro quo ne? Pro ke li ne fidis a Deo senkondiciona, ma volis existar koram Deo per la propra agi. Tale li devis falar per la buto-stono, pri qua Deo dicas: „Me erektos sur la monto Cion ferma fundamento, stono. Per ica stono, per ica roko, li falos. Ma qua fidos ad ica roko, il ne perisos.“

(10) (1-21)

Kara fratuli, me deziras ek plena kordio, ke mea popolo trovos salvo. Pro to me pregas a Deo. Me povas atestar, ke li probas plenigar zeloze la Deala lego. Ma lia zelo ne repozas sur la korekta kompreno. Li ne perceptis, ke la homo povas existar koram Deo nur per la Deala fideleso. Li volis atingar la skopo per propra agi e montris nula absoluta fido a Deo.

Ma per la apero da Kristo, la lego ne esas pluse la voyo a Deo. Nun validas: Deo acceptas omni, qui fidas nur a Deo. Por iti, qui volas existar koram Deo per la lego, validas, quon Mose skribas: „Qua observas la imperi, ganos la vivo.“ Por iti, qui agas per la fido, validas: „Vi ne devas questionar, qua iros aden la cielo por venigar Kristo. Vi ne devas questionar, qua iros aden la morto-mondo por venigar Kristo ek la morto. Plu juste validas: La Deala mesajo esas en via boko ed en via kordii.“

To esas la mesajo, quan ni anuncas. Koram Deo validas nur e sole la fido. Se vi do konfesas per via boko: „Iesu esas nia Siniro!“, e se vi per la kordio perceptas, ke Deo lasis rezurektar Iesu, lore vi trovos salvo. Qua fidas per la kordio, e qua konfesas per la boko, Deo aceptos lu. Esas skribita: „Qua fidas a Deo ne perisos.“

To validas por omni, ne existas difero inter Judi ed ne-Judi. Amba havas la sama Siniro. Il donacas omni en richa maniero, qui konfesas Deo. La santa skriburo dicas anke: „Qua konfesas Deo, trovos salvo.“

Kad Israel havas exkuzo?

Li ma povas konfesar Deo nur, se li montras fido. La fido ma venas per la salvanta mesajo. Mesajeri do devas antee transdonar ed anunciar ica mesajo. Ed exakte to eventis! Omno eventis segun la predico: „Quala joyo esos, se la mesajeri venos por anunciar la bona mesajo.“

Ma ne omni aceptis ica bona mesajo. Ja la profeto Iesaia dicitis: „Siniro, qua kredos pri nia mesajo?“

La kredo venas do ek la mesajo, la mesajo ma venas ek la vorto, quan Kristo parolas.

Ka forsan la Judi ne audis ica mesajo? Ma certe. La santa skriburo dicas: „La voko iras tra la tota tero, til la lasta fronti.“

Ka la Judi forsan ne komprenis ica mesajo? Mose donis la respondo: „Me stimulos via jaluzo kontre stranjera popolo, via iraco pri popolo sen savo.“ Ed Iesaia riskas mem dicar: „Me lasis trovar me de iti, qui ne serchis a me, dicas Deo. Me revelis me ad iti, qui ne questionis a me.“ E pri Israel esas dicita: „Me sempre extensis mea manui a neobediema ed opozema popolo.“

(11) Deo acceptis kelki ek la popolo (1-36)

Me nun questionas: Ka Deo repulsis sua propra popolo? Nulkaze! Me ipsa esas ya Judo, la decendantato di Abraham ek la tribuo di Benjamin. Deo ne repulsis sua popolo, quan il elektabis de la komenco. Vi certe savas, ke la profeto Elija lamentis che Deo pri ica popolo: „Sinioro, li mortigis tua profeti e destruktis tua altari. Nur me transvivis, e nun li volas mortigar anke me.“

Ma quon respondis Deo? „No, me lasis vivar sepamil viri, qui ne adoris la falsa deo Baal.“

Tale esas anke che ni. Deo elektis ek mizerikordio poka grupo, ne pro lia agi, altrakaze esus la mizerikordio ne vera mizerikordio.

Quo esas do la stando? La judala popolo ne atingis la esenca skopo. Ma iti atingis la skopo, quin Deo elektabis ek ica popolo. La altri ne povas audar la Deala voko.

Pri li esas dicita: „Deo donis a li konfuza mento, tale ke li ne povas vidar ed audar til la nuna dio.“

E David dicas: „Lia sakrifiki divenez slingo, mizero e tribunalo. Li divenez blinda! Duktez li en la sklaveso!“

Nula kauzo por superbeso

Me questionas nun: Ka la Judi esas nerevokebla perdita? No. Nam pro ke li ne audis, pro to venis la salvo al altra populi. Tale Deo volis facar la Judi jaluza. Lia kulpo adportis por la mondo richa profito, e lia refuzo esis por la altra populi la fonto di richa benediko. Ma quale granda esos la benediko por la mondo, se Israel konfesos Iesu Kristo!

Me parolos nun al ne-Judi inter vi.

Mea tasko kom apostolo esas por la nejudala populi, e me esas dankema pri to. Forsan me povas per mea laboro facar jaluza kelki ek mea popolo, tale ke li povas trovar salvo. Kande li esis repulsita, venis por la tota mondo la paco kun Deo. Quo do eventos, se Deo li aceptos denove! Lore la mortinti riviveskos.

Se on pos la rekolto la unesma pano sakrifikas a Deo, lore omna pano, qua venos ek ica rekolto, validas kom konsakrita a Deo.

Se la radiki di arboro esas konsakrita a Deo, lore la rami esas lo anke.

Kelki rami dil nobla oliviero esis perdita, e nun vi esas la nova rami. Quankam vi decendas de sovaja oliviero, vi nun havos parto de la bona oleo.

Do ne desestimez la rami, qui esis perdita. Pri quo vi volas esar fiero? Ne vi portas la radiko, ma la radiko portas vi! Vi dicis: „La rami mankas pro ni!“ Vi esas yusta. La rami devis desaparar, pro ke oli ne aceptis la ofro da Deo. Vi nun esas la nova rami, pro ke vi fidas a Deo. Do ne esez superba, ma prefere timez Deo. Deo ne indulgis la Judi, quankam li esis la naturala rami. Ka vi kredas, vi recevus pro to klementa judicio?

Vi perceptas per ica aferi la boneso e samtempe la severeso da Deo. Severeso recevus iti, qui departas Deo. Vi recevus ilua boneso, ma vi devas fidar anke ad ica boneso. Altrakaze vi esos perdita kam la rami. Se la Judi aceptos la ofro da Deo, li esos same nova rami. Deo posedas ica povo. La homi ek la altra populi, tote kontre la ordino, divenis rami de la nobla oliviero. Deo povas do anke la Judi plantacar aden la nobla oliviero kom rami.

Laste la tota Israel salvesos

Fratuli, me volas inaugurar vi en la Deala intenco. Ne do observez via propra falsa konkluzi. Deo determinis ya, ke kelka Judi ek la tota popolo ne audos sua voko, ma to validas nur tale longe, til la altra populi trovos la voyo a Deo. Lore Israel trovos salvo.

Esas ya skribita: „La liberiganto venos de la monto Cion por nuligar la kulpo dil revolto da la decendenti di Iakob. Pro ke to esas la alianco, quan me volas facar. Me pardonos a li omna kontravenci, dicas Deo.“

Li divenis la enemiki da Deo, tale ke vi povis audar la bona mesajo. Ma pro ke Deo elektis olim lia ancestri, li restas tamen ilua amiki. Se Deo donacis ad irgu sua graco, il ne retraktas ol. Vi olim ne obediis a Deo, ma pro ke la Judi refuzis la ofro da Deo, vi recevis nun ilua mizerikordio. E nun la Judi refuzas pluse la ofro da Deo, pro ke vi recevis ica mizerikordio. Ma nun li obtenos same ica mizerikordio. Deo extradis omni al neobedio, nam il volas absolvar omni.

Nula homo komprenas la Deala pensi

Quale senfina esas la richeso da Deo! Quale granda esas ilua sajeso! Omna agi, quin il facas, esas neexplorebila! Kad il kondamnas, kad il grantas graco, amba aferi esas nekonceptebla! Qua konocas la pensi dal Sinioro! Ka Deo bezonas konsilanto? Kad irgu donis a Deo ulo pri quo il povus postular kompenso? Deo kreis omno. Omno existas per Deo. Omno havas kom skopo Deo. Laudo esez a Deo, nun ed eterne. Amen.

(12) Nia vivo kom oficio (1-21)

Fratuli, pro ke Deo montris granda mizerikordio a ni, me vokas a vi: Subordinez via tota vivo a Deo! Esez ipsa la vivanta sakrifiko por joyigar Deo! To esas la vera oficio. Ne adaptez vi al materiala mondo! Transformez per Deo via interna vivo. Aceptez la donaco da nova konvinkeso. Tale vi perceptos, quon Deo volas de vi. Vi savos, quo esas bona e quo esas perfekta segun la Deala volo.

Doni e servo en la parokio

Pro ke Deo vokis me per sua graco kom apostolo, me parolas a singlu de vi. Nulu pensez plu alta de su kom konvenante. Restez modesta e serchez la justa mezuro! Deo donis a singlu to, quon la kredo donacas. Per ica dono singlu povas taxar su ipsa.

Pensez pri la homala korpo. Ol havas multa diversa parti. E singla parto havas determinita tasko, quankam la korpo restas korpo. Exakte esas kun ni. Quankam ni esas multa, ni esas per la uniono kun Kristo la toto. Ni esas parti, qui kompletigas su unu kun la altru. Ni havas diversa talenti, segun la Deala graco-dono. Ed ica talenti, ni devas uzar oli en la korekta maniero.

Itu recevas da Deo instrukcioni por la parokio. Quon il dicas devas konkordar kun la kredo. Altru posedas la kapableso helpar al parokio. Il posedas la kapableso klarigar la kredo o stimular a bona agi. Singlu konservez sua talenti por la parokio ed aplikez oli. Qua disdonas moyeni por la povra membri en nia parokio, agez senpartisa. Qua laboras por la parokio, esez zeloza. Qua exekutas bona agi, agez kun joyo.

Por vivo ek la Deala Spirito

Via amo esez sincera. Evitez lo malo e plenigez lo bono per tota devoteso! En la parokio amez unu la altru kam fratulo, plu kom su ipsa. Ne divenez nediligenta. La Deala Spirito lojez en vi. Servez senkondicione al Sinioro! Esez gaya en la espero, ferma dum la ditreso, nefatigebla en prego. Sorgez por la povra fratuli e fratini e konkursez en la gastigemeso.

Dezirez bono por via persekutanti. Pregez a Deo por li, ma ne por puniso. Esez joya kun la gaya homi e plorez kun la trauranti. Restez konkordanta. Ne tendencez a honoro e reputeso, ma irez al povri e sklavi. Ne fanfaronez pri via savo.

Se irgu agas kontre vi neyusta, ne pagez per sama moneto. Probez agar ad omna homi en bona intenco. Facez omno por vivar kun singlu en paco. Ne judiciez segun la propra opiniono, kara amiki, pro ke la judicio esas Deala afero. Esas skribita: „Me, la Sinioro, rezervas por me la venjo. Me ipsa punisos li.“ Agez segun la vorto ek la santa skriburo: „Se tua enemiko hungras, donez a lu nutrivo, se il durstas, lasez drinkar lu. Per to tu shamigas lu.“

Ne lasez venar a tu lo malo, ma vinkez lo malo per bona agi.

(13) Obligi al stato (1-14)

Singlu submisez su al statale ordino. Ne existas statale povo sen Deo. Qua do revoltas kontre la statale ordino, revoltas kontre la Deala lego e recevos puniso.

Qua exekutas lo bono, ne devas timar la statale ordino. Nur la pekeri devas timar la tribunal.

Se vi do volas vivar sen pavoro al statale ordino, lore agez ne kontre la lego. Tale vi obtenos agnosko de la stato. La statale ordino esas en la Deala servo por suportar vi che bona agi. Se vi facas neyusta, vi devas timar la statale ordino. Nam la statale ordino posedas la legitima plenipotenco punisar. Segun la Deala komiso, ol punisas la malfacanti. Pro to vi devas obediir al statale ordino, ne nur pro la timo a Deo, ma anke pro via propra koncienco.

Pro ke la statale povo stacas en la servo dal bono, vi pagas imposti. La reprezentanti dil stato plenigas la komiso da Deo. Li kontrolas la konservo dal judiciado. Do singlu obtenez segun la rango! Se il devas obtenar imposti, lore pagez la imposti, se il devas obtenar dogano, lore pagez la dogano. Montrez respekto e honoro ad itu, qua meritas respekto e honoro.

Vivo en lumo

Ne divenez debanti. Restez en la amo, unu kun la altru. Qua amas la altru, plenigos la Deala volo.

„Ne adulterez, ne mortigez, ne furtez, ne deziregez al posedajo de altra personi!“ - ica imperi trovesas en un frazo: „Amez tua proximo kam tu ipsa!“ Qua amas sua kunhomo, ne nocez lu. Tale on plenigas la tota lego da Deo. Esez laborema, vi ya konocas la horo. Ne dormez! Nia salvo esas plu proxima kam dum la tempo, kande ni venis al kredo. La nokto fineskas, balde venos la dio. Pro to ni ne volas facar kozi, qui duktas aden la tenebro, ma ni volas kombatar per la armi dil lumo. Ni volas vivar segun la hela dio. Nula orgii, nula sexuala liberegesi, nula disputo e nula jaluzo! Iesu Kristo, nia Sinioro, duktez via agi! Ne esez la sklavi di via deziri ed impulsi!

(14) La komuna vivo en la parokio (1-23)

Fortigez iti, qui havas febla kredo! Ne disputez kun li, se vi havas altra opiniono. Itu manjas omno sen reflektio. Altru havas pavoro facar peko e manjas nur planti. Qua manjas karno, ne desestimez la altru, e qua manjas nula karno ne kondamnez la altru. Deo acceptis lu en sua komuneso. Quale tu povas postular raporto de la servisto, qua havas altra mastro? Nur la mastro povas decidir, kad il agis bone o ne. Il montros certe bona konduto, pro ke la Sinioro helpas a lu.

Por itu havas certa dii granda signifiko, por la altru esas omna dii sama. Esas nur importa, ke on agas segun la propra konvinko. Qua atencas certa dii, facas to por honorizar la Sinioro. Qua manjas omno volas honorizar la Sinioro same, pro ke il dankas a Deo por la nutrivo. E qua refuzas certa dishi volas honorizar anke Deo, pro ke il dankas same por la nutrivo.

Nulu ek ni vivas por su ipsa. E nulu mortas por su ipsa. Se ni vivas, ni vivas por la Sinioro, e se ni mortas, ni mortas por la Sinioro. Ni apartenas al Sinioro en vivo ed en morto. Pro ke Kristo mortis e riviveskis por regnar pri la vivanti e mortinti.

Pro quo vi kondamnas via fratulo? O pro quo vi desestimas lu? Ni omna stacos koram Deo e recevos ilua judicio. La santa skriburo dicas: „Che mea existo: Singlu genupozos koram me e honorizos me.“ E singlu devas raportar koram Deo pri la propra agi.

Egardo al febla fratulo

Ni volas cesar kondamnar unu la altru. Se vi havas forta kredo, lore evitez konfuzigar la kredo di via fratuli.

Me kredas tote ferma, ke existas nulo, per quo la homo esos nepura per la tusho koram Deo. Me povas alegar me ad Iesu Kristo, la Siniore. Ma se irgu kredas, ke il per tusho esos nepura, lore esas ica objekto reale anke nepura.

Se vi koaktas per via konduto altra fratulo manjar ulo kontre la konvinko, lore vi ne vivas pluse en la amo. Kristo mortis anke por ica fratulo. Ne duktez lu en la ruino pro la nutrivo! Atencez, ke nulu parolas male pri la donaci, quin Deo donis a vi.

Nam ube Deo erektis sua regno, ibe nutrivo ed drinkajo esas neimportanta, ma la Deala paco, la acepto, la joyo e la Santa Spirito.

Qua servas en ica maniero a Kristo, trovos la aprobo da Deo e la homi.

Ni do volas penar, ke ni vivez en paco inter ni ed en reciproka helpo. Ne destruktez la Deala verko pro nutrivo! Ne existas nutrivo, qua despurigas la homo koram Deo. Ma esas mala por la homo, se il devas manjar ulo kun mala koncienco.

Pro to esas plu bona, se on manjas nula karno e drinkas nula vino, tale ke la fratulo ne irez en la peko. Konservez via forta kredo, e savez, ke Deo konocas lu. Esas bona, se on observas la propra kredo sen mala koncienco, altrakaze on recevis ja la judicio. Nam la persono ne agis segun la propra kredo. Ed omna agi, qui ne venas ek la kredo, esas peko.

(15) La exemplo Kristo (1-33)

Ni, kun la forta kredo, devas respektar la objecioni dal febla fratuli e ne expozar nia kredo en superba maniero.

Plu juste, singlu devas kunsentar kun la febla fratulo, tale ke la parokio povas kreskar. Anke Kristo esis kunsentanta e ne aroganta. On dicas, ke il klarigis: „La vorti, per qui on mokas pri tu, Deo, lezas me.“

Quon la santa skriburi dicas, esas skribita, ke ni lernez. La vorti donacas kurajo e fermeso, tale ke ni povas atingar la skopo, a qua ni esperas. Me pregas a Deo, qua donacas fermeso e kurajo, ke il donez a vi la sama kredo, tale ke vi povas observar la exemplo da Iesu Kristo. Lore vi povas laudar per un voco Deo, qua esas la patro di nia Siniore, Iesu Kristo.

Omni laudos komune Deo

Unu respektez la altru, tale quale Kristo aceptis vi. Agez quale Kristo e honorizez Deo. Pripensez, Kristo divenis la servisto al Judi por atestar la fideleso da Deo. Per Kristo, Deo realigis la promisi, quin il donabis a nia ancestri. La altra populi ma devas dankar a Deo pro la neexpektita graco. La santa skriburi predicis lo: „Siniore, me volas laudar tu inter la populi e volas kantar pri tua glorio.“

E pluse: „Exultez, vi populi, ensemble kun la elektita popolo!“ E: „Laudez la Siniore, vi populi e gloriizez lu, omni!“ La profeto Iesaia dicas: „La decendanto di Isai venos por regnar pri la populi. A lu omna populi esperos.“

Me pregas a Deo, qua donacas espero, ke il plenigas vi kun joyo e paco. Via espero divenez per la forteso dil Santa Spirito sempre plu ferma.

La motivo, pro quo Paulus skribas tale sincera

Kara fratuli! Me esas certa, ke vi agas korekta, anke sen mea exhorto. Vi konocas la Deala volo e vi povas exhortar vi reciproke. Me parolis en ica letro parte tre libera, ma nur por memorigar vi pri to, quon vi ja savas. La komiso, quan me recevis da Deo en sua graco, yurizas me pri to. Nam il vokis me, ke me anunciez la mesajo da Iesu Kristo inter la ne-judala populi. Me probas en mea funkcio kom sacerdote atingar, ke la homi ek ica populi divenez vera joyo por Deo. Li esos per la Santa Spirito dono, quan Deo acceptas volunte. Me esas fiero koram Deo pro mea aktiveci, quin me povis exekutar per Iesu Kristo.

Homi ek omna populi subordinis su a Deo. To ne esas mea merito. Kristo efikis to per mea vorti ed agi, per mirakli, en qui la Deala Spirito montris sua povo. Tale me povis portar la Evangelio di Kristo de Ierusalem til Ilirikum ed omnaloke. Esis por me honorala ofico portar la Evangelio nur adibe, ube nulu savis ulo pri Iesu Kristo. Me ne volis uzar fundamento, quan erektabis da irga altra persono. Me fidis al vorto dal profeto: „Iti devas audar pri lu, qui ne konocas lu. Iti, qui audis nultempe ilua nomo.“

Paulus volas irar a Roma

Pro ke ica tasko okupis me tote, me ne trovis okazono vizitar vi. Ma nun me povas cesar mea laboro en ica regiono. Esas ja longe mea deziro vizitar vi, se me iros a Hispania. Survoye me povas forsan vidar vi. Lore me povus recevar provizuro de vi. Ma antee me volas renkontrar vi.

Unesme me iros ad Ierusalem. Ibe me volas donar al parokio subteno. La kristani en Macedonia ed Akaia decidis kolektar pekunio por la povri en Ierusalem. Li stacas ankore en ilia debo. La kristani en Ierusalem dividis lia spiritala doni kun la altra populi. Nun la altra populi devas helpar a la kristani en Ierusalem per materiala doni.

Se mea tasko kun la transdono dal pekunio fineskis, lore me voyajos de Roma a Hispania. Me savas, ke me havos la benediko di Kristo, se me vizitos vi.

Fratuli! En nomo di Iesu Kristo, nia Sinioro, e che la amo dil Santa Spirito, me demandas vi: Pregez por me a Deo! Pregez, ke me povas evitar la persekuti per la nekredanti en Judea, e ke mea servo trovez bona acepto dal kristani en Ierusalem. Lore me povas venar a vi, plena de joyo, lore me povas ganar nova forteso en via kompanio, tale Deo volas.

Deo donez sua paco a vi! Amen.

(16) Personala saluti (1-27)

Me rekomendas a vi nia fratino Febo, qua servas en la parokio di Kenkrea. Acepte elu en nomo dil Sinioro e traktez el segun nia kristana normi. Elu recevez singla helpo da vi, nam el ipsa helpis a multa altra homi, anke me. Salutez la gespozi Aquila e Priska, mea kunlaboristi en la servo por Iesu Kristo. Li riskis lia vivo por me. Ne nur me debas danko, ma anke omna parokii en la nejudala mondo. Salutez anke la parokio en elua domo.

Salutez mea kara amiko Epenetus. Il esis la unesma viro, qua aceptis la kredo en la provinco.

Salutez anke Maria, qua facis tam multe por vi. Salutez mea judala samlandani Andronikus ed Iunias, qui esabis kun me kaptita e ja ante me kristani.

Salutez Ampliatus, kun qua me esas en amikeso per la Sinioro. Salutez Urbanus, nia kunlaboristo en la servo por Kristo, e mea kara amiko Stakys. Salutez Apeles, qua montris sua fideleso a Kristo. Salutez anke al domo Aristobul. Salutez mea samlandano Herodion e la fratuli en la domo di Narcisus. Salutez Trifena e Trifosa, qui esas en la servo dal Sinioro e la kara Persis, qua servis nefatigebla por nia kredo.

Salutez Rufus, quan la Sinioro elektabis, e lua matro, qua esis anke matro por me. Salutez Asynkritus, Flegon, Hermes, Patrobas, Hermas e la altra fratuli. Salutez Filologus, Iulia, Nereus e sua fratino Olympas ed omni ek la parokio.

Via saluto esez la fratulo-kiso. La altra kristana parokii salutas vi.

Lasta indiki

Me pregas vi tre, kara fratuli, observez iti, qui kauzas skismi e konfuzi en la kredo dal parokio! Lia doktrini ed agi esas kontre via instrukto. Evitez li! Ica homi ne servas a Kristo, nia Sinioro, ma nur a lia ventro. Per glata vorti e polisita paroladi li duktas la homi al eroro.

On savas ed audis omnaloke, ke vi servas a Deo. Pro to me esas felica. Nun me volas, ke vi konservez sempre plu multe lo bono ed evitez lo malo. Ja balde Deo donos a vi la definitiva vinko pri Satan. Iesu Kristo, nia Sinioro, donacez a vi sua graco!

Mea kunlaboristo Timoteus e mea samlandani Lucius, Iason e Sosipater salutas vi.

Me, Tertius, skribis ica letro e me salutas vi en nomo di Iesu Kristo.

Mea hosto Gaius salutas vi. En lua domo kunvenas la tota parokio. Eratus, la municipala trezoristo, e nia fratulo Quartus salutas vi.

Laudo-prego

Ni volas dankar a Deo! Il fermigos via kredo per la Evangelio, quan me difuzas. Esas la mesajo pri Iesu Kristo, ed olu revelas la sekreto ek oldega tempo per la lumo. La skriburi dal profeti atestas la sekreto. Segun la impero dal Eternulo recevis ol omna populi, qui aceptis la bona mesajo e la obedio a Deo.

La omnosavanta Deo, quan ni konocas per Iesu Kristo, esez laudata por omna tempi! Amen.

La unesma Epistolo dal apostolo Paulus al parokio en Korint

(1) Saluti (1-31)

Paulus, quan Deo vokis kom apostolo di Iesu Kristo, e la fratulo Sostenes skribas ica letro al parokio di Korint. Ni salutas omni ibe, quin Deo elektabis per la uniono kun Iesu Kristo. Ulte, ni salutas anke iti en nia letro, qui konfesas su a nia Siniore Iesu Kristo, ube sempre li anke esas. Ni pregas Deo, nia patro, ed Iesu Kristo donacar a vi graco e paco.

Danko por la Deala donaco

Me dankas a Deo sempre e sempre itere, ke il montris a vi per Iesu Kristo sua amo. Vi posedas nun richesi ek la komuneso kun Iesu Kristo per singla speco de anonco e percepto. Pro ke la mesaĝo da Iesu Kristo divenis la ferma fundamento de via kredo, vi posedas omna doni per la Santa Spirito. E nun vi vartas, ke Iesu Kristo, nia Sinioro, revelas sua splendideso. Il helpas a vi, ke vi stacez sur ferma sulo, tale ke nulu povas akuzar vi dum la lasta tribunalo. Deo ipsa elektabis vi por la unio kun sua Filiulo Iesu Kristo, e Deo plenigos sua promiso.

Skismi en la parokio

Fratuli! En la nomo di Iesu Kristo, nia Sinioro, me vokas: Konservez la uneso! Ne formacez grupi, qui kombatas unu kontre la altru! Restez en la sama kredo e konvinkeso! Kara fratuli! Homi ek la domo di nia fratino Kloe raportis, ke existas disputadi inter vi. Vi savas, pri quo me parolas. Itu dicas: „Me apartenas a Paulus!“ La altru: „Me apartenas ad Apolos!“ La triesma fratulo: „Me apartenas a Petrus!“ Ed itere altru: „Me apartenas a Kristo!“ Kad on povas Kristo deskompozar? Ka forsan Paulus mortis por vi sur la kruco? Ka vi recevis la bapto en la nomo di Paulus? Me dankas a Deo, ke me baptis nulu ek vi, nur Krispus e Gaius. Altrakaze vi ankore dicus, ke me divenis per ica bapto via sinioro! Yes, me baptis anke ankore Stefanus e sua familio, ma nulu altra.

La mesaĝo dal kruco

Kristo ne komisis me baptar, ma anoncar la Evangelio.

Se me ma predikas, lore ne per senkomprenebla vorti, pro ke lore la morto da Kristo sur la kruco perdis singla signifiko. Pro ke devas esar tale: Por la pekuli devas esar la mesajo dal kruco pura absurdajo. Ni ma, qui esas salvita, experiencias per ica mesajo la Deala povo. Deo dicis: „Me volas destruktar la sajeso dal sajuli, e me refuzos la intelekto dal eruditi.“

Ube do esas la sajuli? Ube esas la konoceri pri la santa skriburo? Ube esas la flexebla oratori? Quo en ica mondo validas kom Deala sajeso, Deo refutis ol. Nam quankam la Deala sajeso existas en la tota kreado, la homi ne agnoskis per lia propra sajeso Deo.

Deo decidis do per la mesajo dal kruco, qua semblas segun la homala raciono kom absurdajo, salvar iti, qui acceptas ica mesajo.

La Judi postulas mirakli, la Greki volas percepto. Ni ma anuncas, ke Kristo esas la salvanto. Por la Judi esas to blasfemo, por la Greki pura absurdajo. Ma omni, qui posedas spiritala kapablesi, kad Judi o pagani, experiencias per Kristo la Deala povo e sajeso. Deo agas kontre singla raciono – ed esas tamen plu saja kam omna homi. Deo montras su febla – ed esas tamen plu forta kam omna homi.

La Deala agmaniero

Regardez vi ipsa, fratuli! Quan vokis Deo? Preske nulu ek vi esas erudita, potenta od en alta rango. Deo elektis la naiva e simpla homi por shamigar la eruditi e potentuli. Il elektis la pokuli por shamigar la granda personalesi koram la homi. Nulu fanfaronez koram Deo!

Deo vokis vi en la komuneso kun Iesu Kristo. Kristo esas nia sajeso, qua venas da Deo. Per Kristo ni povas existir koram Deo. Per Kristo ni divenis la popolo di Deo, e Kristo liberigis ni ek nia kulpo, segun la santa skriburo: „Se irgu volas sentar fiero, lore pri la agi dal Sinioro.“

(2) Paulus parolas pri sua unesma aktiveso (1-16)

Fratuli, kande me esis che vi la unesma foyo e parolis pri la Deala sekreta veresi, mea vorti ne esis granda e filozofiala. Me volis nur prizentar a vi Iesu Kristo, Iesu Kristo, qua mortis sur la kruco. Me esis febla e plena de sorgo e pavoro. Mea vorto e mea mesajo ne efikis pro eloquenteso, bela retoriko o granda pensi, ma pro la Deala Spirito. Via kredo apogez su al Deala povo, e ne al homala sajeso.

La Deala sekreta pensi

Anke me volas montrar sajeso – por omni, qui esas matura. Ma me povas donar por li nula mondala sajeso o la sajeso dal mondala regnanti, nam ica esas pasema. Plu juste, me transdonas la sekreta sajeso da Deo.

Ja ante ke Deo kreis la mondo, il volis, ke ni havas parto ad ilua splendideso. Ma il celis ica intenco. Nula mondala regnanto experiencis ulo pri to. Altrakaze Kristo ne esus mortinta sur la kruco per li. On dicas: „Quon nulu audis o vidis, quon nulu povis kredar, ton donacas Deo ad iti, qui amas lu.“

Por ni ma, Deo revelis sua sekreto per sua Spirito. Nam ica Spirito konocas la sekreta pensi da Deo.

Esas quale kun la homala pensi e la homala mento. Nur la Deala Spirito savas, quon Deo pensas. Ni ma ne recevis la mondala spirito, ma la Deala. Pro to ni savas, quon Deo facis por ni.

Tale ni ne parolas per vorti segun la homala sajeso, ma per la Santa Spirito. Pri la Deala agi ni parolas segun la Deala Spirito. La homo, qua posedas nur sua naturala kapablesi, refuzas la reveli da Deo. Por il oli esas absurdaji. Il ne povas komprenar oli en irga maniero, nam ton eventas nur per la Santa Spirito. Lore on povas judikar omno, ma altra persono ne povas judikar lu. Esas dicita: „Qua konocas la Deala Spirito? Qua volas riskar kritikar ol?“ E ni posedas ica Deala Spirito.

(3) Omni laboras por la sama afero (1-23)

Til nun, kara fratuli, me ne povis parolar a vi, quale se vi esus spiritala homi. Me traktis vi kam egoista homi, kam infantala devotuli. Me donis a vi lakto, ma ankore nula ferma nutrivo, pro ke vi ne toleris ferma nutrivo. To esas anke nun la kazo, pro ke vi vivas sempre ankore en via egoista naturo. Vi rivalesas inter vi e disputas. Vi do ne vivas ek la Deala Spirito, no, vi agas kam omna altra homi anke! Se vi vokas: „Me apartenas a Paulus!“ e: „Me apartenas ad Apolos!“ - ka vi ne agas kam homi, qui savas nulo pri Deo? Qui esas ja Paulus od Apolos? La servisti di Deo. Per li vi trovis la kredo. Ni amba recevis partikulara tasko. Me plantacis, Apolos aquizis e Deo lasis kreskar. Nur la kreskado per Deo esas importanta. Ni amba laboras por la sama afero, ma Deo rekompensos singlu segun la personala engajeso.

Deo postulas raporto

Ni esas do la laboristi di Deo, vi ma esas la agro. Od per altra alegorio: Vi esas la konstrukto di Deo. Segun la Deala komiso e la Deala graco, me kreis kam prudenta arkitekto la fundamento. Altri uzas nun ica fundamento. Ma singlu devas vidar quale il konstruktos future! Iesu Kristo esas la fundamento. Ne existas altra fundamento. Anke la konstrukto sur ica fundamento restos videbla. Dum la dio dil tribunalo on vidos ka la konstrukto konsistas ek arjento, oro, juveli, ligno, palio o kano. La fairo examenos la valoro dal produkto e la laboristi. Se la produkto esas bona, la laboristo recevos rekompenco, se ne, il recevos puniso. Il ipsa trovos salvo, ma nur kun skarsa peno.

Ka vi ne savas, ke vi kom parokio esas la templo di Deo, e ke la Deala Spirito lojas en vi? Il, qua destruktas la templo di Deo, trovos destrukto per Deo. Pro ke la templo di Deo esas santa, e vi esas ica templo.

Nula gloriizo da homi

Nulu decepez su: Se irgu kredas, ke il esus saja, segun la mondala normi, lore il devas rezignar pri sua mondala konoci por esar advere saja. Homala sajeso esas en la okuli di Deo sensencajo. La santa skriburo dicas: „Deo kaptas la eruditi en reto di lia propra inteligenteso.“ E: „La Sinioro konacas la pensi dil sajuli e savas, ke oli esas absurda.“ Pro to nulu fanfaronez pri su o pri sua instruktisto. Vi posedas omno: Paulus, Apolos, Petrus, la tota mondo, la vivo, la morto, la nuntempo e la futuro. Vi ma apartenas a Kristo, e Kristo apartenas a Deo.

(4) Qua darfas judiciar pri Paulus? (1-21)

Vi do vidas, quale on devas pensar pri ni. Ni esas la servisti di Kristo por konsevar la Deala sekreti. La administranto devas esar konfidebla. Ka me esas bona administranto, vi ne povas judiciar. To povas nula homala tribunalo. Anke me ipsa ne povas judiciar pri ica afero. Mea koncienco esas pura, ma to ne efikas absolve. Mea judiciero esas la Siniro. Do ne judiciez tro rapide. Vartez til la Siniro venas. Il revelos lo celita al lumo e la maxim sekreta pensi. Lore singlu recevos la laudo da Deo segun lua merito.

La exemplo dal apostolo

Fratuli, me parolis pri Apolos e me. Per nia exemplo, me volis demonstrar a vi la signifikio dil principo: „Ne probez esar plu bona kam la vorto en la santa skriburo.“ Nulu fanfaronez pri su ed intrigez inter la instruktisti. De qua tu recevis la permiso agar tale? Ka ne omno, quon tu posedas, venas da Deo? Quale tu povas asertar, ke omno venas da tu?

Ka vi ne esas saturita, richa ed atingis la skopo – se anke sen me? Se vi esus koram la skopo, me esus same koram la skopo. Ma semblas, ke Deo donis a ni apostoli la lasta plaso. Ni esas kam kriminanti, qui experiencias la morto en la areno. Ni esas spektaklo por la tota mondo, anjeli e homi. Ni esas en Kristo nesavante, ma vi esas per Kristo saja. Ni esas febla, ma vi esas forta. Ni vivas en desestimo, ma vi recevas honoro. Ni sufras hungro e dursto. Ni iras en rabi, on batas ni, e ni havas nula hemo. Ni laboras harda por nia entrateno.

Ni benedikas, se on maledikas ni. Ni toleras persekuti. Se on insultas ni, ni respondas per afabla vorti. Esas, quale se ni devas asumir la tota fango dil mondo. Ni esas la spumo dil homaro – til hodie!

Me ne dicas to por shamigar vi. Me nur volas duktar vi al justa voyo. Vi esas ya mea amata infanti! Mem se vi havus kom kristani sennombra instruktisti, vi havas nur un patro. Kande me transdonis a vi la Evangelio, me divenis via patro per Iesu Kristo. Pro to me pregas vi: Observez mea exemplo! Me sendis pro to Timoteus a vi. Kom kristano il esas mea amata filiulo e me fidas a lu. Il memorigos vi quale me ipsa vivas e quala indikin me donis a vi por via vivo en Iesu Kristo. Esas la sama indiki, quin me sendas ad omna parokii.

Kelki ek vi dicas: „Il ipsa ne riskas venar adhike.“ Ma me venos a vi maxim balde rapide, se la Sinioro permisas. Lore me vidos, quon ica importantachi intencas. Nam ube Deo erektas sua rejolando ne regnas la vorto, ma la Deala povo. Quon vi preferas? Ke me venas kun la bastono en la manuo o kun amo ed indulgo?

(5) Shamiganta evento (1-13)

Nun me devas parolar pri serioza afero: Me audas, ke che vi existas nekredibla kazo di nechasteso. Mem inter la pagani, qui ne konocas la Deala lego, nulu povas vivar ensemble kun sua stifa matro! E vi fanfaronez anke ankore pri ica exemplo di libereso! Vi devas esar trista e dezolita, e vi devas forpulsar ica homo ek via komuneso! Me ipsa agis ja. Me esas for de vi, ma ne en la mento. E me facis ja la judicio en akordo kun Iesu Kristo.

Mea iudicio estas: Se me estas inter vi mente per la forteco de nia Sinjoro Jesu Kristo, tiam vi devas transdoni ĉi tiun homon al Satan. Satan devas puni lin, tial ke ĉi tiu viro, kiu ricevis antaŭe la kredon, trovu tamen saviĝon ĉe la tribunalo.

Vere, vi ne devas havi kialon pro fanfaronado. Vi devas, ke ĵa ĉi tiu fermento-pasto ruinu la tutan paston. Purigu vi! Forĵetu la malan fermento-paston, tial ke vi povas esti freŝa pasto. Kristo estis la sakrifiko pro ni, la Pasko-agnelo. Pro tio ni devas festi laŭ la konvencio maniero. Ne per la pano de la malan fermento-paston dil peko kaj malbono, sed per la pano dil pura kaj vera.

Mi ĵa skribis en aliaj literoj al vi, ke vi ne devas havi kontakton kun homoj, kiuj faras malbonon. Me ne parolu pri homoj, kiuj vivas ekstere de la paroĥo, ne pri uzurpantoj, raptistoj kaj idolaj. Altrankaze vi devas forlasi ĉi tiun mondon.

Ma nun mi diras: Ne devas havi kontakton kun asertita fratulo, kiu faras malbonon, adoras idolojn, kalumnias, trinkas kaj furtojn. Ne manĝu kun li. Me ne povas iudiki pri ŝtrangeroj, nur Deo. Ma via tasko estas postuli raporton de via propra homoj. La sankta skribaĵo diras: „Vi devas forigi la malbonajn homojn ek de via mezo.“

(6) Procezo kontraŭ fratoj (1-20)

Se irgu ek de vi devas disputo kun alia frato, pro kio ĵi iras kontraŭ la pagana tribunalo? Pro kio ne povas decidi la paroĥo? Vi devas, ke ĵdie la popolo de Deo iudiku pri la homoj. Ĵa nun vi ne estas kapablaj iudiki pri bagateloj? Ĵa vi ne devas, ke ni povas iudiki mem pri anĝeloj? Do tiam plu ĵi kontraŭ la aferoj dil omniala vivo.

Vi ma lasas decidir tala problemi da homi, quin vi desestimas! Vi devas shamar. Kad inter vi ne unu posedas tante raciono, ke il povas konciliar disputo inter fratuli? Kad advere fratulo devas procesar kontre fratulo? Ed anke ankore koram pagani?

Suficas, ke vi en tote procesas. Pro quo vi ne aceptas simple neyustajo? Pro quo vi ne simple aceptas desavantajo? Ma no, vi ipsa preferas facar neyustajo e trompo, mem inter fratuli!

Pripensez! Por tala homi Deo havas nula plaso en sua nova mondo. Ne trompez vi ipsa! Debochanti, idolisti, adulteranti, homosexualuli, furtisti, uzuruli, drinkeri, difamanti e banditi ne venos en nova mondo. Tala homi existis olim anke inter vi. Ma nu vi divenis pura e povas existir kom santa popolo di Deo koram la Deala judicio. Pro ke nun vi vivas en Iesu Kristo, nia Sinioro, e ricevís la Deala Spirito.

Deo posedas la tota homo

Vi protestas: „Me povas facar omno!“ Forsan, ma ne omno esas bona por vi. Me povas facar omno, ma ne tale, ke me perdas mea libereso per irga ulo altra. On povas dicar: „La nutrivo esas por la stomako, e la stomako esas por la nutrivo.“ Ma Deo finos amba. Tamen, nia korpo servas pro to ankore longe ne por la nechasteso, ma por la Sinioro, qua esas la Sinioro anke pri nia korpo. Nam quale Deo rivivigís Kristo de la mortinti, la Deala povo rivivigos anke ni por la nova vivo. Ka vi ne savas, ke nia korpo esas parto di la korpo di Kristo? Ka me povas ligar ol simple kun la korpo di fornikistino?

Nulkaze! Ka vi ne savas, ke per la kundormo kun fornikistino formacesas un korpo? La santa skriburo dicas: „Amba esos un korpo.“ Ma qua ligas su kun la Sinioro esos kun lu un spirito.

Evitez en singla kazo la nechasteso! La altra homala peki ne koncernas la korpo. Qua ma facas nechasteso, agas kontre la propra korpo. Ka vi ne savas, ke via korpo esas la templo dil Santa Spirito? Ica Deala Spirito lojas nun en vi. Tale vi ne apartenas a vi ipsa. Deo aquiris vi kom sua posedajo. Pro to vi devas honorizar Deo per la trakto kun la propra korpo!

(7) Quo esas kun la spozeso? (1-40)

Nun ma pri to, quon vi skribis. Vi dicas: „Esas lo maxim bona, se viro tushas nultempe muliero.“ Me ma dicas: Pro la nechasteso, singla viro havez spozino, e singla muliero havez spozulo. La spozulo donez al spozino la necesa atenco, e la spozino ne refuzez la viro.

La spozino ne posedas la korpo, ma la spozulo, same la spozulo ne posedas la korpo, ma la spozino. Nulu refuzez la altru, maxime, se amba rezignos pri la spozala kundormo pro prego. Ma lore vi devas itere kunvenar, tale ke Satan ne povas tentar vi, pro ke via impulsi esas tro potentia.

To ne esas bindanta precepto, ma konceso. Lo maxim bona esus, se omni esus celibo kam me. Ma Deo donis a singlu sua partikulara doni, ica od ita. A la vidvuli e celibi me dicas: Observez mea exemplo e restez sola. Ma se vi ne povas tolerar to, lore vi devas mariajar. Esas plu bona, se vi ne forbrulas per via impulsi.

Por la gespozi me havas bindanta precepto. Ol ne venas de me, ma da Kristo, la Sinioro. La spozino ne povas separar su de la spozulo od elu devas restar sen nova viro o konciliar su kun elua olima spozulo. Same la spozulo ne povas separar su de la spozino.

Quon me nun dicos ne esas indiko dal Sinioro, ma mea propra opiniono. Se kristano havas nekredanta spozino, qua volas restar che lu, lore il ne forsendez elu. Lo samo validas por kristanino, qua havas nekredanta spozulo. El ne esos makulizita per la spozeso kun lu, pro ke la nekredanta spozulo esos pura per la komuneso kun el. Lo samo validas por la kristana spozulo kun nekredanta spozino. Altrakaze via infanti esus ya nepura, quankam li esas advere pura. Se ma la nekredanta parto volas la separo, lore lo esez. En ica kazo havas la kristana parto nula obligo per la spozeso. Deo volas, ke vi vivez en paco. Muliero, ka tu savas, quale tu povas salvar tua spozulo? E viro, ka tu savas, quale tu povas salvar tua spozino?

Singlu konservez sua plaso

Cetere, singlu okupez sua plaso segun la Deala decido e restez ibe! Ica indiko esas por omna parokii.

Se irgu esis cirkoncizita kande il trovis la kredo, lore il restez cirkoncizita. Se il esis necirkoncizita, lore il restez necirkoncizita. Koram Deo esas tote neimportanta afero, kad ulu esas cirkoncizita o ne. Esas nur importanta, ka la homo observas la Deala imperi en vivo.

Singlu servez a Deo ibe, ube il recevis la voko. Se tu esis sklavo kande Deo vokis tu al kredo, ne sorgez, ma se tu povas obtenar la libereso, lore utilez la okaziono e servez al Sinioro.

Sklavo, qua servas en la parokio, esas ja libera, nam il apartenas al Sinioro. Inverse, la libera viro divenis per Kristo la sklavo di Kristo.

Kristo pagis, ke vi nun esas lua posedajo. Do ne divenez la sklavi di homala normi!

Fratulo, singlu konservez sua plaso segun la Deala voko. Ed il plenigez ibe sua obligo, plezanta a Deo.

Pronta por la Sinioro

Quala konduton montrez la celibo? Me havas nula indiko dal Sinioro pri ica questiono. Ma me dicas a vi kom fidinda komisito per la Sinioro, ke esus plu bona en ica danjera tempo restar sola.

Se tu havas spozino, ne facez la separo. Ma se tu havas nula spozino, ne penez trovar spozino. Se tu mariajas tamen, to ne esas peko, anke ne por la puerino. Me nur volas evitar la desagreablaji por la gespozzi. Nam ton vi devas savar, fratuli, la jorni di ica mondo trovas ja balde fino. Por la tempo, qua restas por ni, validas: Qua vivas en la spozeso, esez interne tale libera, quale se il esus celibo. Qua esas trista, ne divenez kaptito dal tristeso, e qua esas joyoza, ne divenez kaptito dal joyeso. Kompmez quale se vi ne volas retenar la vari, e laborez sen adhereso. Nam la nuna mondo existos ne longe.

Me volas, ke vi esas libera de nenecesa sorgi. La celibo montros peno por vivar segun la Deala volo. Ma la spozulo sorgos ad altra kozi, pro ke il volas agar segun la volo da sua spozino. Il sentas obligo ad amba lateri. Lo samo eventas kun la spozino. Se elu esas sen viro, el volas plezar a Deo per pensi ed agi. Ma kom spozino el havas altra sorgi, nam el volas plezar al spozulo. Me ne volas tutelar vi, ma nur helpar.

Nam me volas, ke vi duktas vivo segun la Sinioro, tote e komplete.

Se nun irgu kredas, il facus neyusteso kontre sua fiancino, se il ne mariajas el, quankam il deziregas el, lore amba personi mariajez. Esas nula peko. Qua ma esas ferma e sen tale forta impulsi, qua povas kontrolar su, il restez che la decido esar celibo.

Qua mariajas, agas bone, qua ne mariajas, agas ankore plu bone.

La spozino esas ligita, tale longe la spozulo vivas. Se il mortas, el esas libera, ed el povas mariajar, quan el volas. Ma el elektez kristana viro. Tamen, el esos felica, se el restos sen viro. To esas nula precepto, ma nur konsilo. Pro ke me kredas, ke me posedas anke la Deala Spirito.

(8) Kad on darfas manjar la animala karno di sakrifiko? (1-13)

Vi volas savar, quale on devas traktar kun la animala karno di sakrifiko por la idoli.

Certe, me savas, ke ni havas omna la vera koncio pri Deo. Ma savo duktas al prezunto. Nur la amo erektas la parokio. Se irgu dicas, ke il konocus Deo, il pruvas, ke il ne posedas vera kompreno pri Deo. Kontree, qua ma amas Deo, Deo amas e konocas lu.

Nun pri la konsumo da karno di sakrifiko: Esas tote justa, ke nur existas un Deo, anke se existas en la cielo e sur la tero povi, quin on adoras kom dei. Advere existas sennombra idoli e nevidebla povi, ma por ni existas nur un Deo, la patro e kreero, la unesma origino di omno e la skopo di nia vivo.

Existas por ni anke nur un Sinioro, nam Iesu Kristo, qua kreis omno e qua donacis a ni la nova vivo.

Ma ne singlu havas ica konoco. Kelki vivas ankore en la olda imagini. Se li manjas la karno di sakrifiko, li kredas, ke li agnoskas advere la idolo a qua on sakrifikis. Pro to li kredas, ke li pekus.

Nia relato a Deo ne dependas de irga nutrivo. Se ni havas skrupulo manjar tala karno, Deo ne desestimos ni, e se ni manjas tala karno, nia valoro koram Deo ne kreskos. Il, qua ma havas skrupulo, atencez, ke per sua konduto la febla fratulo ne falez.

Supozite, tu posedas la justa konoco ed esas en la templo di idolo dum la sakrifiko-repaso. Ibe irgu, sen justa konoco, vidas tu. Kad il lore ne agos kontre sua olima konvinko e manjos la karno-sakrifiko? Ica febla fratulo do falos pro tua konoco, quankam il esas tua fratulo, e Kristo mortis por lu!

Vi pekas kontre Kristo, se vi agas tale kontre via fratuli e mistraktas la koncienco di via fratuli. Se irga nutrivo kauzas, ke mea fratulo kulpozesos, lore me manjos nultempe karno. Nam me ne volas, ke mea fratulo perdesos!

(9) Paulus renuncas pri sua privileji (1-27)

Regardez me. Ka me ne esas libera? Ka me ne esas apostolo? Ka me ne vidis Iesu, nia Sinioro? Ka vi ne esas la pruvo por mea laboro al Sinioro? Anke se altri me ne agnoskas kom apostolo – por vi me esas apostolo! Vi esas mea justifiko, pro ke vi divenis kristani. Hike esas mea respondo al homi, qui volas judiciar me:

Ka me ne havus pretendo recevar por mea servo repasto e drinkajo? Ka me ne havus la yuro kunprenar dum mea voyaji kristana spozino, tale quale la altra fratuli ed apostoli ed anke Petrus?

Ka Barnabas e me esas forsan la unika fratuli, qui devas sorgar sola por lia entrateno? Qua iras ja per propra spensi en la milito? Kad irgu plantacas vitkolino e ne gustos la vitberi? Kad irgu posedas mutoni e ne drinkos la lakto?

Me ne parolas pri la generala e mondala reguli. La lego di Deo dicas lo samo. Mose skribis ica lego: „Ne klozez la muzelo dil bovo, qua laboras bone.“

Ka Deo parolas hike pri bovi, o kad il parolas pri ni? Tale esas. Il parolas pri ni. Qua plugas e rekoltas devas obtenar anke certena parto ek la rezulto.

Me disdonis spiritala donaci, la mesajo da Deo, inter vi. Ka me postulas forsan tro multe, se me volas rekoltar naturala objekti, quin me bezonas por la diala vivo? Altri postulas to de vi senskrupoloze. Me havus plu granda pretendo ad ica kozi.

E tamen me ne postulis ica yuro. Me pagas ipsa mea propra spensi por ne impedar la propago pri la bona mesajo da Kristo. Vi savas, ke la sacerdoti, qui servas en templo, recevas lia entrateno ek la kaso dil templo. Qua exekutas koram la altaro la ofro-doni, obtenas parto ek ica ofro-doni. Exakte tale determinis la Sinioro por ni ica afero: Qua propagas la bona mesajo devas havar anke la necesa entrateno. Ma me nultempe uzis ica yuro, anke ne nun. Me mortus prefere. Nulu povas prenar mea glorio!

Nam se me nur propagas la bona mesajo – to esas nula glorio. Me ya devas transdonar la Evangelio, me ne povas agar altre.

Se me anuncus la Evangelio ek propra impulso, me ne povus expectar salario. Ma me agas segun la komiso. Ek quon do konsistas mea salario? Mea salario esas, ke me propagas la bona mesajo sen salario, e ke me renuncas pri mea yuro.

Omno por la bona mesajo

Quankam me esas do libera e nedependanta, me esas tamen la sklavo da omni por ganar maxim posible multa homi por Kristo. Se me laboras kun Judi, me vivas kam Judo por ganar li. Me ipsa ne stacas pluse sub la lego di Mose, ma se me esas inter Judi, me vivas segun la lego, pro ke me volas ganar li por Kristo. Kontree, se me vivas inter homi, qui ne agas segun la lego, anke me ne atencos la lego. To ne signifikas, ke me refuzas la lego da Deo, nam me esas ligita per la lego da Kristo! Se me devas parolar kun homi, qui esas febla en kredo, me kondutos kam li. Me adaptas me ad omni por salvar adminime kelki. Me facas to pro la bona mesajo, tale ke anke me povas recevar la benediko dal Evangelio.

Vi ya savas, ke dum konkurso multa personi partoprenas, ma nur un persono obtenas la premio. Singlu kuranto aceptas harda restrikti pro partikulara lauro-krono, qua velkos. Ma ni havos lauro-krono, qua nultempe velkos. Pro to me kuras kam kuranto al skopo e kombatos en plena intenco. Mea bati atingas la propra korpo por domtar ol tote. Me ne volas provokar altri por la konkurso, se me ipsa devas livar la konkurso pro nekapableso.

(10) Avertanta exemplo (1-33)

Fratuli, komprenu, quon nia ancestri en la dezerto experiencis. Ili esis omnia sub la nuboj, ed omni transiris la maro. Omni ricevis la bapto per la nuboj e la maro en la nomo di Mose. Omni manjis la sama spiritala nutrivo e drinkis la sama spiritala aquo. Li drinkis ek la spiritala roko, qua akompanis li, ed ica roko esis nulu altra kom Kristo. Tamen, Deo damnis multi ek li, e li mortis en la dezerto.

Ica evento esas averto por ni, por ke ni ne duktez nia deziri al malo. Ne adorez do idoli kam la Judi en la dezerto. Esas skribita: „Ili sideskis, manjis e drinkis e dansis cirkum la ora tauro.“

Ne facez nechasteso kam kelka Judi. Tatempe mortis dum un jorno 23000 homi. Ne tentez Kristo, kam kelka Judi – li mortis per serpenti. Ne revoltez kontre Deo, kam kelka Judi, la morto-anjelo exterminis li.

Omno eventis tale, ke ni havos averto, nam ni vivas en la lasta tempo. Do gardez! Qua kredas, ke il stacas bone, atencez ke il ne falas. La probi, qui devis tolerar via kredo til nun esis segun la ordinara mezuro. Ma Deo plenigos sua promiso. Il vidos, ke la probi ne surpasos via fortesi. Il sorgos, ke vi povas travivar la probi.

Por klara decido

Kara amiki, ne partoprenez che la idolkulto, Vi esas inteligenta homi, evaluez ipsa mea vorti. Memorez pri la kaliko! Ni parolas dum la rituo la prego. Ka la vino ne kunligas ni kun la sango di Kristo, olquan il sakrifikis por ni? Memorez pri la pano, quan ni disdonas.

Ka la pano ne donas ilua korpo a ni? Esas nur un pano. Pro to ni formacas omni unika korpo, anke se ni esas multi, nam ni manjas ya omna un pano.

Videz, quo eventas til hodie che la Israelidi! Omni, qui manjas la karno-sakrifiko, atingas la maxim streta kunligo kun Deo, pro ke por Deo esas la sakrifiko. Ka nun la karno-sakrifiko posedas partikulara valoro? O signifikas la idolo por ni irgo, pro ke il recevis la karno-sakrifiko? No! Ma la sakrifiko dal idolisti ne validas por Deo, ma por la demoni. Me ma ne volas, ke vi serchas junto kun demoni.

Vi ne povas drinkar ek la kalico dil Sinioro e samtempe ek la kalico dil demoni. Vi ne povas manjar an tablo dil Sinioro e samtempe an tablo dil demoni. Ka ni volas forsan provokar la Sinioro? Ka ni esas plu forta kam la Sinioro?

Egardez la fratulo

Vi dicas: „Omno esas permisita!“ Povas esar, ma ne omno esas ja pro to bona. Ne omno favoras la parokio. Ne pensez pri vi, ma al altri.

Vi povas manjar singla karno de la merkato. Ne esas necesa, ke vi examenas via koncienco e serchas al origino dil karno. Nam esas skribita: „La Sinioro posedas la tota tero kun omno quo vivas sur la tero.“

Anke se nekredanto invitas vi a repasto, e vi aceptas ica invito, vi povas manjar omno. Vi ne devas serchar al origino dil karno. Nur se irgu dicas: „La karno esas karno-sakrifiko!“ lore vi ne manjez. Ne manjez pro la hosto, qua avertis vi, e pro la koncienco dil hosto.

Certe, la koncienco di altra persono ne povas esar judiciero pri mea libereso. Me juas la karno-sakrifiko kun danko a Deo. Nulu posedas la yuro kontestar mea kredo, se me prenas nutrivo e dicas danko a Deo.

Me dicas a vi: Se vi manjas o drinkas, lore facas omno por honorizar Deo.

Vivez tale, ke vi ne esas obstaklo por la kredani, ne por Judi nek por pagani nek por la parokio di Deo. Agez kam me. Me probas montrar sempre favoro ad omni. Me ne pensas pri mea propra avantaĵo, ma pri la avantaĵo da omni, tale ke li povas trovar salvo. Atencez mea exemplo, tale quale me atencas la exemplo, quan Kristo donis a ni!

(11) La muliero che la oficio (1-34)

Me devas laudar vi, pro ke vi pensas sempre pri me e plenigas mea precepti, quin me donis a vi. Me devas dicar ma anke ica:

Singla viro stacas sub Kristo, la muliero stacas sub la viro e Kristo stacas sub Deo. Pro to validas: Spozulo, qua pregas od anuncas Deala precepti dum la publika oficio e kovras dume sua kapo, senhonorigas Kristo e su ipsa. Kontree, se spozino pregas od anuncas Deala precepti dum la publika oficio e ne kovras sua kapo, elu senhonorigas la spozulo e su ipsa. Esus quale se elu esas kalva. Se el ne portas kapo-tuko, el povas tondar sua hari. Ka to ne esus deshono por la spozino? Pro to elu kovrez la kapo.

La spozulo ma ne kovrez la kapo, nam la viro esas la portreto di Deo e montras la Deala splendideso. En la muliero montreskas nur la digno dil viro. La viro ne venis ek la muliero, ma la muliero ek la viro.

Deo ne kreis la viro por la muliero, ma la muliero por la viro. Pro to la muliero portez kapo-tuko kom signo pri elua stando e pro la ordino, pri qua gardas la anjeli. Koram la Sinioro ma, la muliero esas nulo sen viro e la viro nulo sen muliero. Ya venis la muliero ek la viro, ma la muliero parturas la viro. Ed amba venas de Deo, qua kreis omno.

Dicez ipsa: Ka muliero povas pregar dum la publika oficio sen kapo-tuko? Ja la naturo instruktas, ke longa hari esas deshono por la viro, ma por la muliero honoro. La muliero havas longa hari por kovrar su. Se irgu esas altra opiniono, me nur povas dicar: Nek me, ankore la parokii di Deo konocas altra moro dum la oficio.

La Santa Supeo

Pri la sequanta afero ni ne devas diskutar. Me devas kritikar, ke via kunveni kauzas plu multe noco kam utileso. Unesme on dicis a me, ke existas skismi inter vi dum la kunveni. Me kredas, ke la raporto esas adminime parte korekta. Skismi devis ya eventar inter vi, e nun on povas vidar, qua esas ferma en kredo.

Se vi kunvenas, vi ne festas reale la Supeo dil Sinioro. Singlu enprenas unesme foyo sua propra repasto, e dum un fratulo hungras, la altru esas ja ebria. Ka vi ne povas manjar e drinkar en via lojeyi? Ka vi desestimas la parokio di Deo ed iti, qui posedas nulo? Quon me povas dicar? Ka vi volas laudo da me? En ica afero me ne laudos vi! La Sinioro ipsa donis a me sequanta precepto por vi:

En la nokto, kande on Iesu arestis, il prenis la pano, dankis, partigis ol e donis ol a li, dicante: Ico esas mea korpo livrata por vi. Facez to kom memoro pri me e quon me facis por vi.“

Same il prenis pos la repasto la kalico e dicitis: „Ica kalico esas la nova alianco di Deo, siglita per mea sango. Drinkez e memorez, quon me facis por vi.“

Se vi do manjas e drinkas ek ica kalico, vi anuncas la morto dal Siniro, til il venos. Qua ma manjas e drinkas en nedigna maniero, pekos kontre la korpo e sango dil Siniro. Pro to singlu examenez su ipsa, ante ke il manjas la pano ed drinkas ek la kalico.

Se il ne perceptas, ke la pano signifikas la korpo dil Siniro, il stacos koram la tribunalo pro sua repasto. Pro to multi ek vi maladeskis o mortis. Se ni examenas ni ipsa, Deo ne devas punisar ni en ica maniero. Se il ma punisas, il facas to por avertar ni pro la lasta tribunalo.

Mea fratuli, se vi do kunvenas por festar la Santa Supeo, lore vartas, til anke la lasta fratulo aperas.

Qua sentas hungro, manjez antee en propra domo, altrakaze via partopreno kauzos la Deala tribunalo.

La altra aferin mi aranjos, se me venos.

(12) Kapablesi per la Deala Spirito (1-31)

Me parolos nun pri la kapablesi per la Deala Spirito.

Fratuli, vi devas vidar ica afero tote klara. Kande vi esis ankore nekredanti, vi aigis en simila maniero. Vi konocas via extazo koram la senviva idoli. Do distingez: Se la Deala Spirito sizas homo, icu ne povas dicar: „Me maledikas Iesu!“ Inverse: Nulu povas dicar: „Iesu esas la Siniro!“ se en lu ne esas la Santa Spirito.

Existas diversa doni, ma la sama Spirito disdonas oli. Existas diversa servi, ma la sama Siniore komisas ni. Existas diversa kapablesi, ma la sama Deo kreis oli. La efiko per la Santa Spirito en ni esas por ni omna. Il posedas la dono anunciar Deala sajeso, itu posedas la dono klarigar Deala konoco. La sama Spirito donas a lu granda kredo-forteso ed ad itu la kapableso sanigar. Il povas exekutar mirakli, ed itu povas recevar Deala mesaji. Itere altru povas distingar, quo venas ek la Deala Spirito e quo ne. Il povas parolar per la Santa Spirito nekonocata lingui, ed il povas interpretar la vorti. Omno venas per la sama Spirito. Segun la libera decido, singlu obtenas sua partikulara kapablesi.

Multa membri – un korpo

On povas komparar la parokio di Kristo kun korpo ek multa membri. Quankam la korpo konsistas ek multa membri, existas nur un korpo. Pro ke ni omna, Judi e ne-Judi, sklavi e liberuli, recevis en la bapto per la sama Spirito la korpo di Iesu Kristo. E ni omna vivas en la sama Spirito.

Korpo konsistas ek plura parti. Se la pedo dicas: „Me ne esas parto dil korpo, pro ke me ne esas la manuo“ - kad il ne esas tamen parto dil korpo? O se la orelo dicas: „Me ne esas parto dil korpo, pro ke me ne esas la okulo“ - ka la orelo ne esas tamen parto dil korpo?

Ka la homo audus, se il konsistus nur ek okuli? Kad il flarus, se il konsistus nur ek oreli?

Deo disdonis la partikulara taski por singla membro dil korpo. Nula parto o membro povas existir por su. Existas multa membri en unika korpo.

La okulo ne povas dicar al manuo: „Me ne bezonas tu.“
E la kapo ne povas dicar al pedi: „Me ne bezonas vi.“
Ma exakte la febla membri dil korpo esas tre importanta.
Ni kovras la meskina parti per granda sorgado e same la
parti, qui skandalar. Che la altra parti ne existas
neceseso. Deo kreis la tota korpo kom totajo, ed il sorgis
partikulare pri la poka membri. Il ne volis desakordo en
homala korpo, ma ke singla parto sorgez por la altra. Se
irga parto en korpo sufras, lore sufras la tota korpo. E se
irga parto en korpo trovas veneraco, lore omna parti en
korpo esas felica.

Vi omna esas la korpo di Kristo, singlu esas un parto en
ica korpo. Singlu recevis da Deo determinita loko.
Unesme venas la apostoli, lore la profeti e la instruktisti.
Lore la magiisti o kuracisti, la helpisti, dragomani e
administranti. Ne omni esas apostoli, ne omni esas
profeti, instruktisti, magiisti, kuracisti o dragomani.
Aspirez al plu alta doni!

(13) Nulo esas plu granda kam la amo (1-13)

Nun me montros a vi ulo, quo esas plu importanta kam
omna altra kapablesi.

Se me regnus omna lingui e mem la linguo dil anjeli, ma
ne havus la amo, lore me esus nur vibranta tamtamo, nur
bruisanta timbalo. E se me havus Deala vizioni e
perceptus omna Deala sekreti e havus la kredo, qua
movigas monti, ma ne havus la amo, lore omno esus
senvalora. E se me disdonus mea tota havajo ed acceptus
la morto en la flami, ma ne havus la amo, lore omno esus
vane.

Qua amas esas indulga e bonvoloza, sen zelo e fanfaronado. Qua amas ne esas sentakta, egoista, od iracoza. Qua amas ne esas rankoranta, noco-joyoza ma felica pri bona rezulto. Qua amas, renuncos nultempe pri la altru. Il fidas, esperas e toleras omno per granda patienteso. La amo nultempe trovos fino. Profetala vizioni fineskos, spiritala lingui muteskos, anke la percepti pri la Deala sekreti trovos fino. Pro ke nia savo pri Deo e nia spiritala vorti esas lakunoza laboro. Ma se la tota vereso aparas, la lakunoza laboro desaparos.

Komence, kande me esis ankore infanto, me parolis kam infanto. Lore me divenis viro e departis la infantala imagini.

Nun ni vidas neklara imajo kam en matida spegulo. Lore ma ni stacos koram Deo. Nun ni konocas lu nekompleta, lore ma ni konocos lu kompleta, tale quale il konocas ni ja nun.

Anke se omno cesas, kredo, amo ed espero ne. Ica tri restos sempre, ma la maxim alta rango havas la amo.

(14) Pri la justa uzo dal spiritala doni (1-40)

Penez vi do, ke vi povas recevar la amo! Kom spiritala dono dezirez vi ante omno la profetala vizioni. Qua parolas en nekonocata lingui ne parolas al homi ma a Deo. Nulu povas komprenar lu. Per la efiko dil Santa Spirito, il parolas misterioza vorti. Qua recevas ma precepti da Deo, il povas transdonar oli al altri. Il helpas, animos e konsolacos. Se irgu parolas en nekonocata lingui, nur il komprenos oli. Qua transdonas Deala indiki al parokio, servas al tota parokio.

Me dezirus, ke vi omna regnus spiritala lingui, ma ankore plu bona esus, se vi omna recevus profetala indiki. To esus plu importanta kam la kapableso parolar en nekonocata lingui. Pro ke la parokio havus profito nur lore, se irgu povus interpretar ica linguo.

Fratuli! Quala utilon vi havus, se me parolus a vi en nekonocata lingui? Vi havos nur lore utilo, se me revelas Deala veresi o percepti o Deala indiki o doktrini. Pensez pri muzikili, pri fluto o harpo. Se on ne povas distingar la soni, nulu perceptos la melodio. E se la trumpetisto ne donas klara signalo, nulu iros al milito. Che vi esas la sama situeso. Se vi parolas nekomprenebla vorti, nulu komprenos la senco. Vi parolos aden la vento. Existas sennombra lingui en la mondo, singla popolo havas propra linguo. La viro, qua parolas en la propra linguo, esas por me exterano, e me esas por lu exterano.

Tale esas anke kun vi. Vi estimas la spiritala doni tre, ma vi devas sorgar ante omno pri iti, qui erektas la parokio. Lore vi havos omno. Se persono parolas nekonocata linguo, lore il devas pregar anke al kapableso interpretar ol. Se il parolas tale, la Santa Spirito pregas en lua anmo, ma lua raciono tacas, e la parokio havos nulo. Quon on devas konkluzar? Me povas pregar e kantar per la mento e la raciono. Se tu ma laudas Deo en la spiritala linguo, quale povas persono, qua ne komprenas tu, dicar Amen? Il ne komprenas tua vorti, anke se tua prego esas bela.

Me dankas a Deo, ke me parolas en la spiritala linguo, plu kam vi omna. Ma dum la kunveno me parolas prefere kin komprenebla frazi, e ne sennombra vorti, quin nulu komprenas. Tale me povas klarigar la kredo.

Fratuli! Ne pensez kam infanti. Via agi povas esar infantala, ma via pensi devas esar kam che adulto.

En la santa skriburo dicas Deo: „Me parolos ad ica popolo en nekonocata lingui e per la boko di stranjeri. Ma anke lore li ne audos me.“

Altra lingui esas do signo por la nekredanti, ne por la kredani. Che la profetala mesaji existas inversa kazo: oli esas signo por la kredani, ne por la nekredanti.

Imaginez, la tota parokio komencas parolar en nekonocata lingui! Se nun novuli o pagani venos, li dicos, ke vi esas fola. Ma supozite, vi transdonas Deala mesaji. La novulo o pagano perceptos sua kulpo e la neceseso por donar raporto. Lua sekreta pensi aparos. Lore il falos sur la sulo e konfesos: „Deo esas inter vi.“

La ordino en la parokio

Fratuli! Quon ni devas konkluzar? Se vi komencas kun la oficio, singlu plenigez sua tasko. Il kantez, il interpretez la santa skriburo, il parolez pri Deala indiko. Itu parolas en la spiritala linguo, ed icu interpretas ol. Ma omno devas esar por la florifo dal parokio. Admaxime tri personi parolez en la spiritala linguo, ne plura, ed altru interpretez. Se ne existas interpretanto, lore la altru devas tacar. Il parolez en propra domo, ube nur Deo ed il audos la vorti. Anke por iti, qui recevis indiki da Deo, validas: nur admaxime tri personi parolez. La altri povas evaluar la vorti.

Se kredano recevas Deala mesajo, dum la altra kredano parolas, lore la altra kredano tacez! Ka vi ne povas parolar unu pos la altru? Lore la tota parokio povas profiter da via instrukti ed exhorti. Qua recevas Deala indiki, povas decidir ipsa, kande ed ube il transdonos oli. Deo ne kreas kaoson ma paco.

Segun la moro en omna kristana parokii, la mulieri tacez. Eli ne parolez ma montrez diciplino segun la lego. Se eli volas savar irga afero plu preciza, eli povas questionar la spozulo adheme. Esus kontre la moro, se muliero parolus en via kunveno. Ka vi volas revoltar kontre ica moro? Ka la Evangelio venis ek via parokio aden la mondo? O ka la Evangelio venis a vi?

Il, qua kredas, ke Deo parolas a lu o ke il posedas la Deala Spirito, devas perceptar, ke mea imperi venas dal Sinioro. Se ne, Deo ne agnoskos lu.

Mea fratuli, pregez por la recevo da Deala indiki. Ne interdiktez la spiritala lingui. Ma atencez la ordino e la formo.

(15) Kristo e la rezurekto (1-58)

Fratuli! Me volas memorigar vi pri la Evangelio, quan me transdonis a vi. Vi ya acceptis ol e la Evangelio divenis via fundamento. Vi trovos salvo, se vi konservas ica Evangelio, tale quale me olim transdonis ol. Altrakaze via kredo esus vane! Me donis a vi, quon me ipsa recevis, nam la fundamento:

Kristo mortis pro nia peki, segun la predici dal santa skriburo e venis en la tombo.

Pos la triesma dio, Kristo vekis ek la morto, segun la predici dal la santa skriburo. Il prizentis su a Petrus ed a omna dicipuli.

Plu tarde, plu kam kinacent fratuli vidis lu. Kelki mortis, ma la maxim multi vivas ankore. Lore il aparis koram Iakobus e koram omna apostoli.

Laste il aparis koram me, quankam me ne posedas anke nur la maxim poka merito.

Me esas la maxim mikra inter la apostoli, nam me persekutis la parokio di Deo. Me ne meritis esar apostolo. Ma per la Deala graco me divenis apostolo, ed lua graco ne esis vane. Me facis mem plu multe kam omna altra apostoli ensemble. Ma ne me agis, ma Deo ipsa efikis per me.

Kun la altra apostoli me esas en ica afero tote konkordanta. Ni omna transdonas la Evangelio tale, quale me ja dicis. Ed en ica maniero vi aceptabis ol.

Ed anke ni rezurektos

To esas do nia mesajo: Deo rivivigis Kristo ek la morto. Pro quo do kelki ek vi asertas, ke la mortinti ne povas rezurektar? Se la rezurekto ne existus, lore anke Kristo ne povus rezurektar. E lore nek via kredo nek nia anonco havus senco. Ni esus lore falsa testi kontre la vereso, pro ke ni dicis, ke Deo rivivigis Kristo ek la morto.

Se esus vera, ke Deo ne povas rivivigar la mortinti, lore il ne povis rivivigar Kristo ek la morto. Se la mortinti ne rezurektos, lore anke Kristo restas mortinta, e via tota kredo esas vane. Via kulpo do restos, e qua mortis en fido a Kristo esos perdita. Se ni esperas nur en nuna vivo a Kristo, ni esus vere la maxim povra homi en ica mondo.

Ma Kristo venis ek la morto, e tale ni savas, ke anke la cetera mortinti rezurektos.

Un homo kauzis la morto por la tota homaro, ed un homo posibligis la rezurekto dal morto. Omna homi apartenas ad Adam, pro to li devas mortar. Ma per la uniono kun Kristo, li obtenos la nova vivo.

Omno segun la Deala ordino

Omno eventas segun la determinita ordino. Kristo esis la unesma, qua rezurektis. Se il aparos itere, lore omni, qui apartenas a Kristo, rezurektos. Se Kristo destruktis omna adversi da Deo e transdonis la dominaco a Deo, lore venos la fino. Nam Kristo devas regnar tale longe, til il vinkis omna enemiki. Kom lasta enemiko, il exterminos la morto. La santa skriburo dicas: „Deo subordinis omno a Kristo.“

Certe, esas klara, ke `omno` ne signifikas Deo. Se Kristo regnos pri omno, lore il subordinos su a Deo. Lore Deo esos la Siniore, qua efikas omno e qua efikos en omno.

Advoko al raciono

Fratuli! Pripensez: Existas en via parokio homi, qui lasas baptar su por mortinti, qui ne recevis la bapto. Quon li volas atingar, se la mortinti ne rezurektos? Pro quo do la bapto? E pro quo me agas singla horo en morto-danjero? Fratuli, esas vere certa, ke me esas fiero pri vi koram Iesu Kristo, nia Siniore, e tamen me vidas singla dio la okuli dil morto. En Efesus me kombatis til la morto. Se me ne havus espero, tala esos superflua. Se la mortinti ne vidos la vivo, lore ni povas agar segun la proverbo: „Ni volas manjar e drinkar, pro ke morge ni esos mortinta.“

Videz la aferi reala! `Mala kompanio nocas la karaktero`

Divenez itere sobra e vivez segun la Deala volo. Regretinde me devas dicar, kelka ek vi ne savas, quo esas Deo.

Quale e quo eventos?

Forsan questionos fratulo: „Quo eventos, se la mortinti rezurektos? Quala korpon li havos?“

Quale on povas questionar nur! Quon tu semis devas mortar sempre unesme, e lore venos anke la vivo. Tu ne semas la kompleta planto, ma la semino o irga altra grano. Deo donos ja irga formo por la semino, segun la Deala volo. Singla semino recevas partikulara formo. Anke la vivanta enti ne havas omna la sama formo. Homi havas altra formo kam bestaro, uceli o fishi.

Ma existas anke korpi en la cielo. La cielala korpi posedas altra beleso kam la korpi sur la tero. Ed anke inter oli existas diferi.

La suno radias altre kam la luno, la luno altre kam la steli ed anke la steli montras diferi.

Tale vi povas imaginar la rezurekto dal mortinti. La mondala semino esas pasema, ma la rezurekto ne esas pasema. Quo en la tero esas, esas febla e leda, ma la nova vivo esas forta e bela. Quo en la tero esis, venis ek la naturala vivo, ma la nova vivo havos la Deala Spirito. Se existas naturala korpo, devas existir anke spiritala korpo. Esas skribita: „Adam, la unesma homo, posedis la naturala vivo.“

Kristo ma, per qua la nova Deala mondo komencas, divenis la Spirito, qua rivivigas. Ma unesme venas la naturo, lore la Spirito, ne inverse. La unesma Adam esis kreita ek tero. La duesma Adam venis ek la cielo. La mondala homi esas kam la mondala Adam, la cielala homi esas kam la cielala Adam. Nun ni esas kam la mondala homi, plu tarde ni esos kam la cielala homi.

Se Kristo venas

Fratuli, to esas certa: Homi ek karno e sango ne atingos la nova Deala mondo. La pasema korpo ne povas divenar nemortiva. Me dicos a vi sekreto: Ni ne mortos omna. Ma se la trombono anuncos la lasta tribunalo, ni experiencos omna transformo. To eventos tale rapide kam nulo. Se la trombono resonos, lore la mortinti ricevos la eterna vivo. Ni ma, qui ankore vivos, obtenos nova korpo. Nia pasema korpo esos lore nepasema korpo sen la povo dil morto. Se to eventos, la profetala vorto esos vera: „La morto esas ruptita! La vinko esas kompleta! Morto, ube esas tua vinko? Morto, ube esas tua povo?“

La povo dil morto venas pro la peko. La peko ma posedas olua forteso ek la lego. Ni dankas a Deo, ke il donacis a ni per Iesu Kristo la vinko! Mea kara fratuli, esez ferma e neflexebla en kredo. Agez segun la afero por la Sinioro. Vi savas, ke la Sinioro rekompensas via laboro.

(16) La kolektado por la samkredani (1-23)

Me parolos nun pri la kolektado por la parokio en Ierusalem. Agez tale quale por la parokio en Galatia. Singlu sparez kelke da pekunio segun la propra havaĵo singla sundio. Konservez la pekunio, lore la kolektado esos superflua, se me venas. Pos mea arivo, me transdonos rekomendo-letri por la elektita mesaĵeri, qui adportos la pekunio ad Ierusalem. Se necesa, lore ni voyajos komune.

La intenci dal apostolo

Me venos tra Macedonia a vi. Ibe me tra-voyajos nur, ma che vi me volas restar certena tempo, forsan la tota vintro. Lore vi povas equipar me kun la necesa kozi. Me ne volas vizitar vi nur hastoze. Me esperas, ke me povas restar che vi dum kelka tempo, se la Sinioro permisos to. Me volas restar ankore en Efesus til Pentekosto. Ibe me havas granda posiblesi por sucesoza efiko, e me devas diskutar kun multa adversi.

Se Timoteus venos a vi, lore kurajigez lu. Nam il laboras tam kam me por la Sinioro. Nulu desestimez lu! Vi devas helpar a lu, tale ke il povas voyajar sen obstakli a me. Me expektos lu, komune kun la altra fratuli.

Me parolis longe kun la fratulo Apolos, ke il e la altra fratuli vizitez vi, ma il ne povis trovar decido. Se la tempo esos por lu plu bona, lore il venos.

Epilogo e saluti

Esez alerta! Esez ferma en kredo omni, kuraja e forta!
Via agi eventez per la amo.

Vi savas, fratuli: Stefanas e sua familio esis la unesma kristani en Akaia, e li esas tote pronta por la servo en la parokio. Pro to me pregas vi: Servez a tala homi, e respektez omni, qui laboras por la parokio per la plenigo diversa taski. Me esas felica, ke Stefanas, Fortunatus ed Akalkus esas che me. Li esas bona kompenso por me, pro ke me ne povas esar che vi. Li kurajigis me, tale quale li kurajigis vi.

La parokii en Avan-Azia salutas vi.

La gespozi Aquila e Priska salutas vi, same la parokio en lia domo, en la nomo di Iesu Kristo. Omna fratuli salutas vi. Salutez nun unu la altru per la frato-kiso! Me skribas mea saluti per propra manuo. Qua desestimas la Siniro, il esez anatemata ed seperatata eterne de Deo! Nia Siniro venez! Iesu, la Siniro, donez a vi sua graco! Mea amo esas che vi. Per Iesu Kristo ni esas un komuneso.

La duesma Epistolo dal apostolo Paulus al parokio en Korint

(1) Saluti (1-24)

Paulus, la apostolo di Kristo e fratulo Timoteus skribas ica letro al parokio en Korint ed al omna kristani en la provinco Akaia. Ni pregas Deo, nia patro ed Iesu Kristo, la Siniro, ke li donacez a vi graco e paco.

Paulus dankas a Deo

Deo laudesez, la patro di nia Siniro Iesu Kristo! Lua boneso esas eterne, il donas a ni kurajo. Anke se me devas tolerar multe, il fortigas me. Pro to me povas kurajigar anke altri, qui esas en la sama situeso, tale quale Deo kurajigis me. Me sufras kam Kristo en plena mezuro. Ma per lu me recevas forteso. Mea sufri esas via forteso. Tale vi povas tolerar la sufri kam me. Se me pensas pri vi, lore me savas, ke mea konfido esos anke via konfido. Savez, fratuli, ke mea situeso en Avan-Azia esis senespera. La tasko esis tro granda por mea forteso. Me ja kredis, ke me perdus mea vivo.

Esis quale se me ricevabis mea kondamno a la morto. Ma eventis, ke me fidis a Deo e ne a me ipsa. Nam Deo rivivigas la mortinti. Ed advere, il salvis me ek la sekura morto. Il facos to anke future. Me esperas a Deo. Il salvos me itere. Anke via pregi esas helpo por me. Ek multa kordii venos la danko a Deo pro to, quon il facis por me.

Pro quo Paulus ne iris a Korint

Me sentas fiero, ke mea koncienco atestas: Mea konduto esis sempre klara e konstanta, nam tale quale anke agas Deo. Me ne lasas duktar me da homala inteligenteso, ma dal Deala graco. To validas ante omno por la relato a vi. Mea letri a vi reflektas exakte mea opiniono. Me esperas, ke vi komprenos me uldie complete, ne nur parte. Vi savas, se Iesu, nia Sinioro venos, vi povas esar fiero pri me quale anke me esas fiero pri vi. Me havis la intenco vizitar vi survoye tra Macedonia. Me volis vizitar vi kun la Deala benediko itere. Me volis lore recevar da vi la necesa kozi por mea plusa vojajo ad Ierusalem. Ka mea intenci esis nereflektema? Ka me ne esis tote serioza? Ka me dicis yes, ma pensis no? Deo esas mea testo, ke me dicas a vi, quon me pensas. Iesu Kristo, la Filiulo di Deo, quan Silvanus, Timoteus e me anuncis a vi, ne dicas yes, ma opinionas no. Kontree: Il esas lo Yes. Per lu, Deo dicas yes ad omna testi. Pro to ni dicas anke Amen por honorizar Deo. Deo pozis ni sur la fundamento di Kristo. Il aceptis ni e facis sua signo. Il donis a ni sua Spirito kom gajo por la proxima doni. Deo esas mea testo. Il postulez raporto da me, se me mentias. Por indulgar vi, me ne iris a Korint. Me ne esas la judiciero pri via kredo. Mea tasko esas adportar la joyo a vi! La kredon vi ya havas.

(2) Joyo e lakrimi (1-17)

Me ne volis venar por tristigar vi, pro ke lore nulu esos, qua povus serenigar me. Tale me skribis ya anke. Me ne volis venar nur por esperencar, ke vi tristigos me, pro ke vi ya devas joyigar me. Nam me esas tote certa: Vi sentas joyo, se anke me sentas joyo. Me esis tre depresita e skribis a vi sub lakrimi. Ma me ne volis tristigar vi. Vi ma videz, quale tre me amas vi.

Pardono por la pekulo

Se irgu ek vi kauzas chagreno, lore il kauzas ica chagreno al tota parokio, ne a me. Od adminime parto ek la parokio, me ne volas exajerar. Omnakaze la plureso ek vi kondamnis ilua konduto absolute. Suficas! Nun devas venar pardono! Vi devas kurajigar lu, ke il ne ruptez sub la peko. Me pregas vi: Aceptez lu itere en amo. Per mea letro me volis probar via fideleso por vidar, ka vi plenigos tote mea precepti. Se vi pardonos a lu, anke me pardonos, ja pro vi koram Kristo. Satan ne dupigez ni! Ni konocas lua intenci nur tro bone.

Paulus en Troas

Me venis til Troas ed anuncis ibe la bona mesaĵo da Kristo. La homi esis por la mesaĵo tre acesebla. Ma me esis senkalma, pro ke mea kunlaboristo Titus ne aparis. Me do prenis adio ed vojajis a Macedonia.

Triumfo per Kristo

Deo dankesez, ke il duktis me omnaloke en triumfo per Kristo. Tale il difuzas la vereso per me omnaloke kam aromo. Me difuzas ica aromo pri la bona mesajo da Kristo por honorizar Deo. Ica aromo atingas la bona homi e same anke la malfacanti. Por la malfacanti ica aromo esas mortigiva e li mortos. Por la bona homi ica aroma duktos li al vivo. Qua povas plenigar tala tasko? Multi difuzas la Deala mesajo kam on duktas komerkerio. Me kontree anuncas la mesajo tote neprofiteme. Me parolas kom servisto di Kristo. Mea vorti venas da Deo, e me portas la responso.

(3) La lego e la Spirito (1-18)

Ka me nun ja itere bonimentas me ipsa? Ka me bezonas forsan rekomendo-letri a vi o da vi, quale certena personi? Via rekomendo-letri esas en via kordii. Singlu povas lektar e komprenar oli. Singlu povas vidar, ke vi esas letro di Kristo, letro, quan il skribis per mea servo. La vorti esas skribita ne per inko, ma per la Santa Spirito. Ica vorti ne trovesas sur petra tabeli, ma en la homala kordii.

Me esas nur pro to kuraja, pro ke Deo posibligis to per Iesu Kristo. Per propra forteso me povas efikar nulo. Omno quon me facas venas da Deo. Il volis, ke me anuncas omnaloke la nova alianco. Ica alianco konsistas ek nula Deala lego, ma ek la Deala Spirito. La litero dil lego kauzas la morto, la Spirito ma duktas al vivo.

La lego esis skribita sur petra tabeli. Quankam la lego kauzis la morto, la vizajo di Mose radiis tale tre, ke la Israelidi ne povis tolerar ol.

Ica radio esis nur pasema brilo. Se do ica lego, qua kauzis la morto, montris ja tala brilo, quala splendideson devas adportar lore la nova alianco per la Spirito! Se ja la lego, qua kauzis la kondamno por la homi, montris la Deala splendideso, quala splendideson ni vidos, se la absolvo venas! En komparo kun la nova brilo, la olda brilo esos nulo! Ja lo pasema prizentis la Deala splendideso. Quala splendideson ni vidos, se lo eterna venos! Me povas parolar tale, pro ke me esperas. Me ne devas kovrar mea vizajo per tuko kam Mose, nam la Israelidi ne darfis vidar, ke la brilo desaparís. Ma li esas mem nun ankore blinda. Por li esas la santa skriburo sempre ankore kovrita, nur Kristo povas montrar la vera signifiko. Anke la lego di Mose esas por li nekomprenebla. Ma quo validis por Mose, validas anke por li: „Qua turnas su al Siniro, vidos klara.“

La Siniro ma efikas per la Spirito. Ed ube la Deala Spirito efikas esas libereso. Ni omna vidas per nekovrita vizajo la Deala splendideso. Dume ni experiencias transformado per to, quon ni vidas. Ni obtenas parto dil Deala splendideso. Tale efikas la Siniro per sua Spirito.

(4) Nula arogemeso (1-18)

Per la Deala graco me recevis ica komiso. Pro to me restas kuraja. Me evitas omna tenebra intrigi. Me ne laboras per artifici, e me ne tordas la Deala vorto. Me anuncas ilua pura vereso. To esas mea rekomendo por singlu, qua examenas sua koncienco koram Deo.

La Evangelio esas nur nekomprenebla por la malfacanti. La Satan, qua regnas en ica mondo, blindigis li, e li ne povas vidar e kredar la hela brilo dil Evangelio.

Ica brilo montras la splendideso di Kristo, ed en Kristo Deo ipsa esas videbla por ni. Me ne anuncas me ipsa, ma Iesu Kristo kom la Siniuro. Me nur esas via servisto pro Iesu Kristo. Olim Deo dicitis: „Ek la tenebro brilez la lumo!“ Ica lumo brilas en mea kordio, tale ke la homi povas perceptar la Deala splendideso, qua venas ek Iesu Kristo.

Me esas nur ruptebla vazo por ica valoroza konteno. Nam on savez, ke la superhomala forteso ne venas ek me, ma ek Deo. Quankam montreskas omnaloke enemikeso, me esas ankore libera. Quankam la danjero kreskas, me ne perdas la kurajo. On persekutas me, ma Deo restas che me. Me falas, ma lore il erektas me. Me sentas la suffri da Iesu en propra korpo, tale ke on povas vidar anke la vivo en me. Pro Iesu me esas dum la tota tempo en morto-danjero. Videbla esas anke la vivo di Iesu per mea pasema korpo. Me devas irar al morto, ma vi havos la vivo.

La santa skriburo dicas: „Pro ke me fidas a Deo, pro to me parolas.“ To validas anke por me. Me anuncas sempre e sempre itere ilua bona mesajo. Deo rivivigis Iesu Kristo e rivivigos anke me e vi, e ni stacos koram la Deala trono. Me facas omno nur pro vi. Singlu experiencez la Deala graco e dankez a Deo e honorizez lu.

La Deala nasko-lando

Me ne perdas la kurajo. Mea naturala vivo disfalos, ma la vivo, quan me havas da Deo, novigas su singla dio. La suffri, quin me devas tolerar nun, ne esas peza, oli esas pasema.

Oli adportos a me splendideso, qua surpasas omna imagini sen fino. Me ne fidas pri to, quon on vidas, ma pri to, quon nun ankore nulu povas vidar. Nam quon ni vidas nun, existos nur dum certena tempo. Lo nevidebla ma existas eterna.

(5) (1-21)

Ni savas: Se on la tendo desmuntos, en qua ni vivas nun, nam nia korpo, lore Deo donos a ni altra mantelo, nam la eterna domo, ne erektita da homi. Dum nia mondala vivo, ni aspiras ad ica cielala domicilio, nam altrakaze ni esus nuda, se ni perdas la materiala korpo. En materiala korpo ni sentas pavoro ed aflikteso. E tamen ni ne volas perdar nia pasema korpo, ma ni anke volas enirar la eterna korpo. La vivo devorez la pasema kozi. Ed advere, Deo efikas ja nun en ni, tale ke to povas eventar. Ilua Spiriton ni recevis kom fundamento.

Pro to me esas en singla situeso konfidoza. Me savas: Tale longe me vivas en mea materiala korpo, me esas separita de la Sinioro. Ni ya vivas en la tempo dil kredo, ne en la tempo dil Deala vido. Me departus prefere ja nun mea korpo por atingar la domicilio dil Sinioro. Ma jus pro ke me sentas ica aspiro, me volas plenigar omno segun la Deala volo, ka nun en ica korpo o che la Sinioro. Ni omna devas aparar koram la tribunalo di Kristo. Lore singlu obtenos segun la merito, segun la bona o mala agi.

La Deala paco-ofro en Kristo

Se me probas ganar homi, me nultempe oblivias, ke me devas donar raporto koram Deo.

Deo konocas me tra la tota, e me esperas, ke vi konacas me anke. Me ne volas laudar me ipsa. Me nur volas montrar, ke vi havas motivo esar fiero pri me. Vi savas, quale on devas traktar la arogemulojn e fanfaronulojn, kiuj parolas per vakua kordio. Anke me havas extazajn vizionojn, ma tio estas afero inter Deo e mi. Por vi, mi uzas miajn klarajn raciojn. La amo de Kristo determinas miajn totalajn agojn. Estas tial: Kristo mortis pro ni, tio estas, por omni. Pro ke il mortis por ni, ili ne estas la posedantoj de lia vivo. Kristo estas nun la posedanto.

Pro tio mi ne mezuras nulon per homaj normoj. Anke ne Kristo. Qua apartenas a Kristo estas nova homo. Quo olim estis ne estas nun, tute nova afero komencis. Deo agis. Quankam ni estis iliaj enemikoj, iliaj agoj pro Kristo kun ni paco. E mi ricevis la taskon difuzi ĉi tiun mesaĝon pri la paco. Iliaj agoj pro Kristo ed eskartis la separon inter Deo e la homo. Ilia kalkuloj niaj pekoj, tial estas la Deala anonco. Mi vokas do la Dealan komisionon omnia homoj. Deo vokas ipsan, se mi parolas: „En nomo de Kristo, mi pregas vi, akceptu la Dealan pacon!“ Deo sakrifika Kristo, qua estis sen peko, tial ke ni povas ricevi la absolvon.

(6) (1-18)

Kom apostolo mi pregas vi: Ne refuzu la Dealan gracon, quan vi ricevis! Deo diras: „Se la tempo venos, laŭ mi mi montrus mizerikordion. Se la dio dil salvo venos, mi helpos vi.“ Videz, nun estas la tempo dil mizerikordio, la dio dil salvo!

Omno por la bona mesajo

Nulu iracez pro mea konduto! Me ne volas, ke on parolas male pri mea komiso. Per mea agi on videz en me la servisto di Deo. To esas mea konsilo. Me toleras sorgi, ditresi ed obstakli. On batas me. On arestas me. On stimulas la homi kontre me. Me laboras sub granda peni, sen dormo e nutrivo. Me prizentas pura vivo per percepti, indulgo ed amikeso, per la Santa Spirito, per sincera amo e per la Deala vereso e forteso. Mea defenso esas la bona agi segun la Deala volo. On honorizas ed ofensas me. On parolas bona e mala pri me. On dicas, ke me esus trompisto o sincera viro. Kelki dicas, ke me esus neklara karaktero, dum altri perceptis mea kordio. Me mortas, quankam me vivas. On batas me, ma me transvivas. On afliktas me, ma me esas felica. Me esas mendikisto, quankam me facas la homi richa. Me posedas nulo, ma me havas omno. Kara Korintani, me parolis tote libera e prizentis mea kordio. Esas ne vera, ke vi ne havas plaso en mea kordio, ma vi ne volas ica plaso. Vi esas mea infanti. Facez lo sama kam me. Prizentez via kordii!

Averto kontre nocanta influi

Ne servez por la afero dil pagani! Yusteso e neyusteso esas kontreaji kam lumo e tenebro. Ka Kristo e Satan formacas unisono? Quon kunligas kredo e nekredo? Quon serchas idoli en templo di Deo? Ni omna esas la templo di Deo!

Deo dicis: „Me volas lojar e vivar inter ili. Me volas esar lia Deo, ed ili esez mea popolo.“

E Deo dicas anke: „Departez la loko! Separez vi de li!
Ne tushez nepura kozi! Lore me donos a vi mea amo.
Me volas esar via patro, e vi esez mea filiuli e filiini.
Tale parolas la Sinioro pri la tota mondo.“

(7) (1-16)

Mea kara amiki! Ica promiso esas por ni. Ni do devas purigar ni de la korpala ed anmala sordidajo. Ni volas respektar la Deala volo, e ni volas divenar segun lua volo.

Supliko ad expiaco

Me volas enirar via kordii! Me ne facis neyusteso kontre irgu ek via parokio. Me ruinis od explotis nulu. Me volas kondamnar nulu. Mea kordio esas apertita por vi. Vi esas en vivo ed en morto che me. Me fidas a vi tote e me esas mem fiero pri vi. Malgre la ditreso, me esas felica e plena de abundanta joyo.

Trauro e joyo

Kande me atingis Macedonia, me trovis nula kalmeso. Omnaloke esis tumulto, extera enemiki ed sorgi dil anno. Ma Deo, qua ri-erektas la mizeruli, sendis Titus a me ed me recevis nova kurajo. Ma ne nur pro la arivo da Titus, anke pro ke vi donis forteso a lu. Il raportis, ke vi volas vidar me, ke vi regretas la pasinta eventi, e ke vi prenas sen rezervo partiso por me. Nun me esas ankore plu felica.

Me lezis vi per mea letro. Ma me ne regretas, ke me skribis ol. Kande me audis pri via reakto, me sentis kunsufro, ma nun me esas joyoza. Ma nur pro to, pro ke via doloro lasis riganar via raciono. Esis doloro, quan aplikas Deo. Pro to mea letro kauzis nula noco. Se blamo efikas doloro, segun la Deala volo, ed ica doloro kauzas penitenco, lore ica penitenco efikos la salvo. Ma se ica blamo efikas nur homala o mondala doloro, lore ica doloro duktos laste al morto. Mea vorti kauzis doloro segun la Deala volo. Ma videz la profito! Nun vi montras bona intenci e volas pruvar via senkulpeso!

La iraco kontre la pekulo, la pavoro pro mea konduto, la deziro a mea vizito, la zelo punisar la pekulo, to esas la pruvo por via senkulpeso!

Mea letro ne traktis la pekulo o la noco per la peko. Me volis, ke vi montros koram Deo, ke vi esas mea partisani. To eventis ed lasis kreskar mea kurajo.

E plu kam ultempe mea joyo kreskis, kande Titus venis de vi. Il esis felicas pri vi. Me laudis vi koram Titus, e vi meritis mea laudo. Anke Titus povis konfirmar to. Nun il amas vi, plu kam ante. Il vidis via pavoro e sorgi e via obedio a mea instrukcioni. Me esas felica pri via strikta fido.

(8) La kolektado por la parokio en Ierusalem (1-24)

Fratuli, me volas raportar pri la Deala graco por la parokio en Macedonia. Ili devis multe sufrar e tolerar. Ma lia joyo esis tre granda, e li montris malgre la povreso astonanta pronteso. Kredez a me, li donis quon li povis, e plu multe, sen apelo. Li vidis ica kolektado por Ierusalem kom partikulara honoro.

Ili donis plu kam me esperis. Li prizentis su unesme a Deo e lore a me. Pro to me deputis Titus kun ica tasko. Il ya komencis ja. Nun il devas finigar ica nobla afero. Vi havas omno en abundanta amaso: Kredo, potentia vorto, percepto, bona volo, amo inter vi e mea exemplo. Me deziras, ke via kontributo por ica servo montrez la sama richeso.

Me ne imperas. Me nur parolas pri la boneso da altri por stimular vi. Montrez via amo! Vi savas, quon Kristo, nia Sinioro, facis por vi. Il esis richa e divenis povra por vi, nam il volis, ke vi divenez richa per ilua povreso. Me kredas, esus bona afero por vi partoprenar che ica kolektado. Vi ja komencabis dum la antea yaro. Duktez la afero a bona fino per inteligenta aranjo. Donez segun via havajo! Vi montris ja la bona volo. Deo mezuros via kontributo segun via posibleso e havajo. Vi ne devas sufrar perdo pro la ditreso da altri! Via helpo esas nur moyeno kontre la mizero da altri. Se vi sufros, lore li devas helpar anke a vi. Tale eventas la transakto inter vi. La santa skriburo dicas: „Qua posedis multe, ne esis richa viro, e qua posedis poke, ne esis povra.“

Pri la helperi

Me dankas a Deo, ke il transdonis mea zelo a Titus. Titus ne nur aceptis mea propozo, ma il voyajis senfriste a vi. Kun Titus venos fratulo, qua posedas granda respekto en omna parokii pro lua granda aktivesi por la afero. La parokii volas, ke il voyajas kun me, se me transdonos la kolektado. To plugrandigas la glorio dil Sinioro e nuligas mea sorgi. Forsan on suspektigus me, pro ke me konservas ica granda sumo sola.

Me ma volas esar pura koram la Sinioro e koram la homi. Me sendos ankore altra fratulo. Il esas tre zeloza e sorgema. Il havas alta opiniono pri vi e lua zelo kreskas. Aceptas li omna amikale! Titus esas mea kamarado e helpero por vi. La altra fratuli esas deputita dal parokii. Li esas vera devotuli di Kristo. Montrez via sincera amo a li, e pruvez ke vi meritis mea laudo. Lore omna parokii experiencos to.

(9) Pri la kolektado por Ierusalem (1-15)

Pri la kolektado por Ierusalem me ja skribis. Me savas, ke vi volas helpar. Me dicis al fratuli en Macedonia: „La fratuli en Korint kolektas ja dum un yaro.“ Via zelo infektis kelki ek li. Me sendas nun kelka fratuli a vi, tale ke mea laudo pri vi ne esez vane. Quon me povas dicar, se la Macedoniani venos e dicos, ke omno esas nevera? Me sentos shamo e vi anke! Pro to ica fratuli vizitos vi e kolektos la pekunio, ante ke me venos. Ili devas vidar, ke ica donaco venas ek pura kordio e ne esas koaktata imposto.

Deo donas, per to ni donas

Pripensez: Qua semas poke, rekoltos same poke. Ma qua semas per plena manui, havos richa rekolto. Singlu donez segun sua havajo. Il ne agez pro koakto e ne lamentez. Deo amas gaya donanti. Il povas donacar vi, tale ke vi esas richa e povas disdonar mem via richeso inter altri. La santa skriburo dicas: „Il donacas la povruli en grandkordia maniero. Nulu oblivios la Deala karitato en eternes!“

Deo donas al kultivisto semino e pano. Il donos a vi anke semino, qua kreskos, e vi havos richa rekolto per via karitato. Vi esos tale richa, ke vi povas esar jeneroza singlatempe. E multa homi dankos a Deo pro nia donaci. Esas ya ne nur pro la helpo por la parokio en Ierusalem, la homala danko a Deo esas plu importanta. La kristani en Ierusalem laudos Deo pro via aktivesi. Li laudos vi pro via fido al Evangelio di Kristo e pro via pronteso dividir. E pro ke li vidos la Deala graco che vi, li pregos por vi e deziros via proximeso. Ni volas dankar a Deo pro sua donaco! Nulu povas deskriptar lua grando.

(10) Paulus defensas sua ofico (1-18)

Me, Paulus, devas nun parolar pri me ipsa. Me esas asertate trublita inter vi, ma en la foreso me imitas la forta viro. Me pregas vi en la nomo di Kristo: Ne koaktas me montrar mea forteso, se me venas. Me ne timas iti, qui dicas, ke me ne havus persisto ed esus sen spiritala plenipotenco. Me esas ya nur homo, ma me ne kombatas segun la homala moro. Me ne aplikas la homala egoismo, ma la potentia Deala armo. Tale me destruktas enemikala fortresi, falsa pensi e la arogesemo kontre Deo. Me sizas singla penso, qua revoltas kontre Deo, e transdonas ol a Kristo. Me punisos omna adversi, tale balde via parokio atingos obedio.

Perceptez la fakti! Se unu ek vi dicas, il apartenus a Kristo, il devas savar: anke me apartenas a Kristo. Me povus postular por me mem ankore plu multe ed aplikar la Deala plenipotenco, quan me recevis. To esus facila por me. Ma me obtenis mea komiso por helpar vi, ne ruinar vi.

Mea letri ne timigez vi. On dicas ya: „Ilua letri esas signifika ed impresoz. Ma se il esas che ni, il facas mizeroz figuro, ed lua vorto esas sen forteso.“ Me dicas: „Segun la efiko en mea letri, tale me agos, se me venos a vi.“

Ma me ne apartenas ad iti, qui laudas su ipsa. Ili ne povas esar mea mezuro, pro ke li kreas propra mezuro por su. Me ma konocas mea mezuro. Deo lasis venar me kun la Evangelio a vi. To esas mea mezuro. Me ne fanfaronas, nam me venis ya kun la Evangelio di Kristo a vi, qua esas mea mezuro. Me ne fanfaronas pri la laboro, quan facis altri. Me esperas, ke via kredo kreskos e tale anke mea glorio, segun mea mezuro. Me anuncos la Evangelio a Korint ed altra urbi, e me ne fanfaronos pri la laboro da altri. La santa skriburo dicas: „Qua volas esar fiero sentez la fiero pri la agi dal Siniro.“ La vera devotulo esas, qua recevas la laudo da Deo, e qua ne laudas su ipsa.

(11) Paulus e la falsa apostoli (1-33)

Permisez, ke me simulez arogemeso e laudas me ipsa. Kad ne? Me gardas vi ja kam Deo ipsa. Vi esas kam senmakula puerino, quan me promisis a viro, en ica kazo Kristo. Eva falis per la mentii dal serpento. Me timas, ke via pensi esas konfuza e ke vi ne pluse amas Kristo pura e klara. Vi aceptas, se irgu prizentas a vi altra Kristo kam me, altra Spirito ed altra Evangelio! Me kredas, ke me povas konkursar kun via grandioza apostoli. Me esas forsan nula granda oratoro, ma me povas konkursar kun singlu relate la doktrino. Me montris to a vi en singla situeso.

Kad esis forsan nejusteso, ke me anuncis la Evangelio a vi sen irga postulo? Omno eventis por via benediko. Me recevis pekunio dal altra parokii por mea servo a vi. Yes, me spoliis li. Dum mea vizito che vi, me ne molestis irgu. La fratuli ek Macedonia donis a me, quon me bezonis. Me ne volis esar kargajo por vi, nun e future. En la nomo di Kristo, qua vivas en me: Nulu povas prenar mea glorio en tota Avan-Azia! Pro quo? Forsan pro ke me ne amas vi? Deo konocas mea amo por vi! Me aceptos da vi anke future nulo, pro ke via grandioza apostoli volas, ke me enirez lia nivelo. Ili dicas, plena de fiero, ke la parokio suportas li. Ili dicas anke, to esus la pruvo pri lia autoritato, e me agez anke tale. Ma advere ili esas falsa apostoli di Kristo e trompisti. Vi ne devas astonar! Mem Satan prizentas su kom anjelo! E lua helpere agas same. Ma tandem li recevos puniso segun lia agi.

La meriti da Paulus

Me dicas: Nulu kredez, ke me esus sen raciono. Ma se irgu esas altra opiniono, lore il devas aceptar, ke me laudos me kelke ipsa. Quon me nun dicos, ne esas en senco dal Sinioro. Me parolos kam stultulo. Ma pro ke kelki parolas pri lia meriti, me volas facar lo sama. Vi ya havas raciono ed aceptos anke dementulo! Vi toleras opreso, trompo, exploteso, desestimo e bati. Me devas konfesar, me esis tro shamema. Me parolas nun vere kam dementulo. Anke me povas fanfaronar kam altri. Li esas Israelidi – nu, me anke. Ka li venas de Abraham? Nu, me anke. Ka li esas servisti di Kristo? Me parolas kom dementulo: Me esas plu multe kam li! Mea laboro por Kristo esis plu harda.

Me esis plu ofte en karcerio e recevis sennombra bati. Me esis en morto-danjero e recevis dal Judi triadek-e-non bati. Unfoye on stonagis me. Me transvivis tri naufraji e pasis un nokto e un dio sur la maro. Inundi e banditi atakis me. Judi e pagani persekutis me. Danjeri existis en la urbi, en la dezerto, sur la maro ed inter falsa fratuli. Me toleris mizero e ditreso. Me ne povis dormar, hungris e durstis. Me frostis pro mankanta vesti. Me povus mencionar ankore altra eventoj, ma me volas dicar nur to: la sorgo pri la parokii presas me. Se irgu divenas febla, me sentas kun lu, e se irgu perdas la kredo, me esas vundita.

Me povas fanfaronar nur pri mea febleso. Deo savas, ke me dicas la vereso. Laudo a Deo por sempre! Kande me esis en Damaskus, la servisto di reĵo Aretas, sendis gardistoj al urbo-pordego por arestar me. Ma me, sidante en korbo, quan oni lasis sinkar sur la sulo tra muro-aperto, povis eskapar.

(12) La maxim granda prefero (1-21)

Vi koaktas me, ke me prizentas mea preferoj ankore plu multe. Nulu havas irga profito, ma ni volas parolar tamen pri la Deala vizioj e reveloj. Me konocas kristano, qua ante dek-e-quar jaroj iris aden la trisma celo. Ka korpala o nur mentala, tamen nur Deo savas. Ma me estas certa, ke ica viro iris aden la paradizo. Ibe ili audis misteriozajn vortojn, quin nulu povas prononci. Pri ica viro me povas fanfaronar, me ipsa ma povas montri nur mea febleso. Me povus fanfaronar anke pri mi, ma tamen ne estas signo de mentala malsano. Me parolas la pura vereso.

Ma me ne facos to. Singlu recensez me segun mea konduto, e ne pensez pri me plu alta. Me vidis nekredebla kozi. Ma por nuligar mea fiero, Deo donis a me grava sufro: La anjelo dil Satan darfas batar me por nuligar mea fiero. Me pregis a Deo trifoye a liberigo. Ma il dicitis: „Tu bezonas nur mea graco. Quante plu febla tu esos, tante plu granda esos mea povo.“ Me nun toleras mea febleso kun fiero, pro ke la povo da Kristo povas prizentar su. Me toleras mea sufri, mea bati, mea mizero e mea persekuti pro ilua helpo. Nam pro ke me esas febla, me esas forta.

La sorgi pri la Korintani

Me nun parolis advere kam dementulo. Ma vi volis to tale. Pro quo vi ne parolis pri mea preferi? Me povas konkursar kun via grandioza apostoli. Me pruvis a vi mea plenipotenco kom apostolo per mirakli e signi. Ka me traktis vi plu mala kam altra parokii? Me nultempe postulis da vi irga suporto. Ka to esis neyusteso da me? La triesma foyo me volas vizitar vi, e me ne postulos irgo. Me volas vi, ne via pekunio. Tandem, la gepatri devas suportar lia infanti, ne inverse. Por vi me donus omno, anke mea propra vivo. Ka vi ne amas me, pro ke me amas vi plu kam la altri? Ka me esis kargajo por vi? Ka me esis infama o ruzoza kontre vi? Ka me furtis via pekunio per mea mesajero? Me sendis a vi Titus e la altra fratulo. Ka Titus furtis via pekunio? Ka ni ne agas en sama senco e per la sama intenco? Vi pensas forsan, ke me defensas me. Ma me parolas koram Deo kom servisto di Kristo pro via benediko, kara amiki! Me timas, ke vi esos altra personi, se me venos. Nam lore anke me esos altra persono.

Me timas, ke me trovos envidio e disputo che vi, iracemeso, egoismo, insulti, difami, arogemeso e kaoso. Me ne volas tolerar, ke Deo shamigas me koram vi. Me ne volas traurar pri la pekeri, qui restis pekeri sen korektigo. Purigez vi e departez la ruda e libertina vivo!

(13) Lasta averti e saluti (1-13)

Me vizitos vi nun la triesma foyo segun la principo: „Segun la enunco da du o tri testi venos la judicio.“ Por la pekeri inter vi me repetos to, quon me ja dicis dum mea duesma vizito: Me indulgos nulu! Tale vi povas vidar, ke Kristo parolas per me. Kristo ne esas febla, ma prizentos sua povo inter vi. Kande il mortis sur la kruco, il esis febla. Ma nun il vivas per la Deala volo. Anke me esas kun Kristo febla, ma me vivos kun Kristo per la Deala povo.

Examenez vi, ka vi esas ankore en kredo! Ka vi ne sentas Kristo en via mezo? Se yes, vi ne plenigis via tasko. Vi vidos, ke me ne faliis. Me pregas a Deo, ke vi ne pekas. Ne pro ke on povas vidar tale mea suceso. Ne pekez, anke se me aspektos kam fushanto. Me ne povas kombatar kontre la vereso, ma nur por ol. Me esas felica, se vi esas forta e me febla. E me pregas a Deo, ke il duktez vi sur la rekta voyo. Me skribas ica letro ek la foreso. Me ne volas esar severa kun vi, se me venos. Me ne recevis la Deala plenipotenco por destruktar la parokio, ma por edifikar la parokio. Adio, kara fratuli! Pensez pri mea vorti ed enirez la rekta voyo. Esez konkordanta e vivez en paco! Lore Deo donocas sua amo e sua paco ed esos che vi! Salutez vi per la fratulo-kiso. La tota parokio salutas vi. La graco da Iesu Kristo, la Deala amo e la helpo dal Santa Spirito esez kun vi omna!

La Epistolo dal apostolo Paulus al parokii en Galatia

(1) Nekustumala letro-recevo (1-24)

Paulus, la apostolo, skribas ica letro al parokii en Galatia. Me recevis mea komiso kom apostolo ne dal homi o per homala interveno. Me recevis ol da Iesu Kristo e Deo, la patro, qua vekigis Iesu ek la morto. Omna fratuli, qui esas che me, salutas la parokii en Galatia.

Ni pregas, ke Deo ed Iesu Kristo donez a vi graco e paco. Kristo mortis pro nia kulpo. Il sakrifikis sua vivo por liberigar ni ek la nuna mondo, en qua regnas lo malajo. To esis la Deala volo. Deo, nia patro, laudesez en omna eternesoj! Amen.

Existas nur un bona mesajo

Me astonesis pri vi. Deo donis a vi per la bona mesajo vivo en graco per Iesu Kristo. Ma ja pos tale kurta tempo, vi montras Deo via dorso e turnas vi ad altra bona mesajo. Ma ne existas altra mesajo. Existas nur certena homi, qui volas konfuzigar vi. Li volas tordar la doktrino di Kristo. Ma mem me od anjelo ek la cielo ne darfis prizentar a vi altra doktrino. Malediko pri itu, qua facas to! Il vivez en eterna separo da Deo! Me parolis pri ica aferi ja unfoye e me repetos: Qua prizentas a vi altra Evangelio, il esez anatemata e separata da Deo!

Kad on povas dicar nun, ke me envelopas homi o forsan mem Deo? Ka me parolas segun la opiniono di altra homi? Me esas la servisto di Kristo! Quale me povas do tendencar al aplaudo dil homi?

Paulus posedas la sama granda kam la altra apostoli

Savez, fratuli: La bona mesajo, quan me anuncas, ne venas dal homi. Me ne lernis ol o transprenis ol dal homi. Iesu Kristo aparis e transdonis a me la doktrino.

Vi ya savas, ke me esis olim zeloza partisano dil judala doktrino. Me persekutis la parokio di Deo en extrema maniero e facis omno por destruktar ol. Me plenigis la reguli ek la lego minucieme, plu multe kam mea samkredani. Me exekutis la tradiciono plu fanatika kam omni altra.

Ma lore Deo prizentis a me sua Filiulo por anunciar lu inter omna populi. Il determinis me ja ante mea nasko por ica tasko, ed il vokis me en sua graco al servo. Me ne pripensis la afero longe e ne konsultis irga homo. Same me ne iris ad Ierusalem ad iti, qui esis ja apostoli, ma ad Arabia e de ibe itere a Damaskus.

Pos tri yari me voyajis ad Ierusalem por vidar Petrus. Ibe me restis du semani. De la altra fratuli, me vidis nur Iakobus, la fratulo dil Sinioro. Me parolas la pura vereso, Deo savas to. Lore me iris a Siria e Silicia. La kristana parokii en Judea ne konocis me. Li nur savis: „La viro, qua persekutis ni, anuncas nun la kredo, quan il volis exterminar!“ E li dankis a Deo, ke il lasis eventar tala miraklo.

(2) La altra apostoli agnoskas Paulus (1-21)

Pos dek-e-quar yari me iris, segun la instruciono dal Sinioro, ad Ierusalem, cafoye kun Barnabas e Titus. Me raportis ibe pri la propagado dal Evangelio inter la altra populi.

Me serchis ante omno konsento kun la duktanta personalesi, nam me ne volis, ke mea laboro esus vana. Nulu koaktis Titus, qua esas Greko, al cirkoncizo. Ma ibe existis anke kelka falsa fratuli, qui ja olim spionis kontre ni. Li volis esar judicieri pri la libereso, quan ni recevis da Kristo e volis vidar ni itere sub la lego. Ma me ne kapitulacis en irga maniero. La Evangelio devis restar por vi pura e klara!

La duktanta viri donis a me nula normi. Cetere, por me li ne esas duktanta personi, nur pro lia pasinto. Deo ne facis difero inter me e li. Li perceptis, ke Deo komisabis me propagar la Evangelio inter la pagana populi, dum Petrus anuncis la Evangelio inter la Judi. Nam Deo efikis per Petrus inter la Judi e konfirmis lu kom apostolo por la Judi. Ed anke me recevis ica konfirmo kom apostolo por la pagani. La viri, qui validas kom la fundamento, Iakobus, Petrus ed Ioanes, agnoskis la partikulara komiso, quan me recevis da Deo. Li donis a me e Barnabas la manuo kom signo dil komuneso. Ni konkordis, ke Barnabas e me propagus la Evangelio inter la pagani e li inter la Judi. Li pregis nur a suporto por la povra parokio en Ierusalem. E me penis me advere anke por ica afero.

La disputo en Antiokia: Nur la kredo povas salvar!

Kande Petrus aparis en Antiokia, me opozis tote libera kontre lu pro lua erori. Unesme il manjis kun la nejudala fratuli dum la komuna repasto. Kande lore ma personi aparis ek la cirklo di Iakobus, li separis su de la altri por evitar kritiko. La altra Judi e Barnabas agis en sama maniero e renegis lia konvinkeso.

Kande me vidis, ke li renegis la vereso ek la Evangelio, me dicis a Petrus koram la tota parokio: „Quankam tu esas Judo, tu ne plenigis til nun la judala lego e vivis kam ne-Judo. Ka subite tu volas koaktar la ne-judala fratuli vivar segun la judala lego? Certe, ni esas naskinta Judi e ne homi, qui ne konocas la lego di Deo. Ma ni savas, ke nulu povas existar koram Deo per nura agi. Nur il trovos la Deala agnosko, qua acceptas la Deala donaco, e qua fidas ad Iesu Kristo. Anke ni fidas ad Iesu Kristo pro la Deala agnosko, ma ne pro la plenigo dal lego. Nam per la plenigo dal lego, nula homo povas existar koram Deo.“

Se ma ni Judi volas existar koram Deo per Kristo, ni konfesas, ke ni esas pekeri quale la homi ek altra populi anke. Ka do Kristo favoras la peko? Nulkaze! Esas tale: Se me ne observas la lego, quankam me dicas, ke la lego posedas valideso, me esos ipsa pekeri, qua kontravencis la lego.

Ma la lego povas postular nulo da me, pro ke me esas por la lego mortinta. La lego adportis a me la morto. Nun me povas vivar por Deo. Me mortis kun Kristo sur la kruco. Ek ica motivo me ne vivas, ma Kristo vivas en me. Me vivas en fido a Kristo, qua montris a me sua amo e qua mortis por me. Me ne refuzas la Deala graco. Se ni trovus la Deala agnosko per la observo dal lego, lore la morto da Kristo esabus vane.

(3) Nur la kredo donacas vivo (1-29)

Vi senraciona Galatiani! Qua koruptis vi en ica maniero? Ka me ne prizentis por vi Iesu Kristo en singla relato klara? Dicez, ka Deo donis a vi sua Spirito pro la lego o pro la Evangelio da Iesu Kristo?

Pro quo vi ne volas komprenar? La Deala Spirito esas en vi, ma vi volas agar per propra forteso! Kad omno esis vane, omna via travivaji? To ne povas esar! Deo lasas eventar mirakli inter vi per sua Spirito – ka pro la lego o pro la kredo ad Iesu Kristo?

Quo eventis kun Abraham? „Il fidis al promiso da Deo e trovis la agnosko da Deo.“ To esas la vera decendanti di Abraham. Homi, qui fidas al promiso da Deo. La santa skriburo profetis, ke Deo acceptus la altra populi pro la fido. Ed Abraham audas la bona mesajo: „Per tu, omna populi dil tero recevos benediko.“ Do: Singlu, qua fidas a Deo kam Abraham, recevos kun Abraham la benediko. Qua ma serchas la Deala agnosko per la plenigo dal lego, vivos sub malediko. Nam esas skribita: „Singlu esez anatemata, qua ne plenigas exakte omna reguli ek la lego!“ To ma esas neposibla, nam esas same skribita: „Qua fidas a Deo povas existir koram Deo e vivos.“ Ma la lego dicas: Qua observas la Deala precepti, vivos.

Kristo liberigis ni ek ica malediko en nia vivo. Pro ke il toleris por ni la malediko ek la skriburo: „Qua pendas an la ligno esez anatemata!“

Tale omna populi recevis per Kristo la benediko da Abraham. Nam omni, qui fidas ad Iesu Kristo, recevos la Spirito, quan Deo promisis.

Quo esas kun la lego?

Fratuli, pripensez la situeso inter ni homi! Nulu povas dicar, ke legala dokumento esus nevalida, e nulu povas kompletigar legala dokumento. Ma Deo facis promiso ad Abraham ed al decendanti di Abraham. Strikte prenita ma Deo dicis decendantanto e ne decendanti. Il parolis nam pri Kristo.

Me volas dicar ita: Deo facis ad Abraham legala promiso. La lego, qua aparis pos quara-cent-e-triadek yari, ne povas nuligar ica promiso. Se la Deala promiso ad Abraham dependus dal plenigo dal lego, lore existus nula Deala promiso. Deo ma montris sua graco ad Abraham per sua libera promiso.

Ma pro quo lore en tote ankore la lego? La povo dil peko devis prizerar su en la amaso de la peki! La lego devis esar valida til la decendantato di Abraham aparus. La anjeli emisis la lego e mesajero anuncis ol. Ma se nur un persono agas, nula mesajero esas necesa. Existas nur un Deo.

La karaktero dil lego

Ka la lego nuligas la Deala promiso? Nulkaze! La lego ya ne existas, pro ke ol duktas al vivo, altrakaze la homi povus existir koram Deo. La santa skriburi ma dicas, ke la tota homaro esas en la manuo dil peko. La Deala promiso esis donaco por la homi, ed Iesu Kristo transdonis ica donaco. Omni, qui fidus a Kristo obtenus ol.

Ante ke Deo montris a ni ica nova voyo, ni vivis en karcero di ica lego. La lego esis nia severa surveyisto. Lore aparis Kristo. Nam nur per la fido ni trovus la Deala agnosko. Tale eventis lo. E ni ne stacas pluse sub la lego.

Vi esas do la infanti di Deo, pro ke vi vivas en fido a Iesu Kristo. Dum la bapto, vi recevis Kristo kam robo. Ne pluse validas, kad irgu esas Judo o pagano, sklavo o libera, viro o muliero. Per la uniono kun Kristo, omni divenis un homo.

Se vi ma apartenas a Kristo, vi esas anke la decendanti di Abraham ed obtenos la promiso, quan Deo donis ad Abraham.

(4) (1-31)

Me volar donar exemplo: Tale longe la legitima heredanto esas minora, il esas kam sklavo, quankam il posedas omno. Segum la dato en testamento, determinita per la patro, il stacas sub la tutelanto ed administranto. Exakte tale ni stacis olim sub la kosmala povi. Kande ma la determinita tempopunto venis, Deo deputis sua Filiulo. Il esis naskita kom homo e vivis sub la lego. Il venis por liberigar omni, qui vivis sub la lego. Per Kristo ni divenis la infanti di Deo.

Pro to Deo donis a vi la Spirito di Kristo en via kordii. Ica Spirito vokas: „Abba! Patro!“ Vi ne esas sklavi, ma la infanti di Deo. E se vi esas infanti, vi esas anke segun la Dealala volo heredanti e recevovos, quon Deo promisis al decendanti di Abraham.

Paulus sorgas pri la Galatiani

Memorez pri la tempo, kande vi ne konocis Deo. Vi servis kam sklavi ad idoli. Nun vi konocas Deo – plu bone: il konocas vi! Quale do esas posible, ke vi iras itere ad ica febla e meskina povi? Ka vi volas esar itere sklavi? Vi atencas certena jorni, monati e yari. Me sorgas tre pro vi. Ka mea laboro por vi esis vane?

Fratuli, me pregas vi, divenez libera kam me! Vi nultempe afliktis me. Ka vi ankore memoras pri mea unesma vizito, kande me anuncis la bona mesajo?

Me esis malada, e mea stando esis por vi harda probo. Tamen vi ne desestimis o refuzis me. Kontree, vi aceptis me kam anjelo di Deo, yes, kam Kristo ipse. Tatempe vi esis felica. Ma nun! Me povas atestar: Tatempe vi volis donar a me mem via okuli! Ka me nun esas via enemiko, pro ke me prizentis la vereso koram vi?

Mala homi kurtezas vi. Li volas la separo inter me e vi, tale ke vi divenez lia partisani.

Altra opiniononi di homi esas bona, ma li devas esar la justa personi. To validas anke dum mea absenteso.

Mea infanti, itere me sufras pro vi kam matro, qua parturas. Vi esas la parokio e per vi on vidos Kristo. Esus bona, se me esus che vi, lore mea vorti povus penetrar via kordii! Me esas tote senhelpa pro vi.

Du filiuli di Abraham

Vi volas vivar sub la lego. Ka vi ne audas, quon la lego dicas? La lego di Mose dicas: Abraham havis du filiuli. La unesma esis di Hagar, la sklavino e la duesma esis di Sara. La unesma filiulo venis ek la naturala genito, la duesma filiulo per la Deala promiso. Ica naraco posedas plu profunda senco. La du viri reprezentas du diversa ordini di Deo. Por la unesma ordino stacas Hagar. Ica ordino venas de la monto Sinai e genitas sklavi. Hagar esas la araba vorto por Sinai. Exakte esas kun la nuna Ierusalem: Olua infanti vivas en la sklaveso. Ma la cielala Ierusalem esas libera. Ica Ierusalem esas nia matro! Esas skribita: „Exultez, quankam tu havas nula infanti, quankam tu nultempe parturis! La muliero, qua esis repulsita, havos plu multe infanti kam la naturala spozino.“

Fratuli, vi esas kam Isaak. Vi esas la infanti di Deo pro la Deala promiso. Ma ja tatempe persekutis la naturala filiulo la filiulo, qua venis ek la Deala Spirito. Tale kam hodie. Ma quon dicas la santa skriburi?

„Forpulsez la sklavino kun elua filiulo. La filiulo dil libera viro ne povas dividir la heredajo kun la filiulo dil sklavino.“ Ni ma, fratuli, ne esas la infanti dil sklavino, ma la infanti dil libera viro!

(5)   Konservez via libereso! (1-26)

Kristo liberigis ni. Il volas, ke ni restar libera. Do restez ferma e ne divenez sklavi itere!

Audez! Me, Paulus, dicas: Se vi lasas cirkoncizar vi, vi povas expektar da Kristo nulo. Me dicas ankore un foyo ad omni, qui elektas la cirkoncizo: Il devas plenigar la kompleta lego. Se vi volas existir koram Deo per la lego e kun la lego, lore Kristo e la graco da Kristo esos por vi perdita.

Ni fidas nur al Deala agi. Pro ke ni recevis la Deala Spirito, ni kredas, ke ni povas trairar koram la Deala tribunalo. Depos Iesu Kristo aparis ne plus validas la cirkoncizo, ma nur la fido per la aganta amo. Via progresi esis tale bona! Qua impedis vi, ke ni ne povas perceptar la vereso? On volas trompar vi, ma tala vorti ne venas da Deo. Memorez: „Nur kelke de la fermento-pasto, e la tota pasto esos acida.“

Me fidas al Sinioro e kredas, ke vi trovos itere la rekta voyo. Il, qua trompas vi, recevovos sua judicio, tote egala qua il esez. Se me propagus la cirkoncizo, fratuli, pro quo lore on persekutas me? Lore nulu devus insultar pri ni, pro ke ni serchas la Deala agnosko per Kristo.

Se la personi, qui trompas vi, estimas tale tre la cirkoncizo, pro quo li ne lasas kastrar su?

La libereso en la amo

Fratuli, Deo donis a vi la libereso! Ma to ne esas pasporto por egoismo e senkordia konduto. Plu juste unu ezez la servisto dal altru. La tota lego trovas plenigo per ica un impero: „Amez tua kunhomo kam tu amas tu.“

Se vi agas kam sovaja animalo, lore atencez ke ne unu devoras la altru! Me volas dicar: Vivez ek la Deala forteso, lore vi ne devas plenigar via egoista deziri. La homala egoisto kombatas kontre la Deala Spirito, e la Deala Spirito kombatas kontre la homala egoismo. Amba parti trovasas en milito, e vi ne povas facar lo bono, quankam vi volas ol. Se vi ma vivas en la Deala Spirito, lore vi ne stacas sub la koakto dal lego. Singlu povas vidar quon la egoismo kauzas: Nechasteso, disfalo, orgii, idolservo, magio, disputo, infameso, rivaleso, iraco, fanfaronado, skismo, envidio, ebriemeso ed altra kozi. Me devas avortar vi: Qua agas tale ne trovos plaso en la nova mondo di Deo. Ek la Deala Spirito kreskas: amo, joyo, paco, pacienteso, amikeso, boneso, fideleso, indulgo e su-dominaco. Qua vivas en ica maniero ne havos la lego kontre su. To validas por omni, qui apartenas ad Iesu Kristo, nam li klovagis singla egoismi, deziri e pasioni en la kruco.

Partigez la kargaji!

Ni volas duktar nia vivo ek la Deala Spirito. Ni ne volas havar pasema honoro. Ni ne volas envidiar nia proximo e ni ne volas fanfaronar inter ni.

(6) Exhorti (1-18)

Anke se irga fratulo pekas inter vi, vi devas montrar, ke vi esas sub la Deala Spirito. Duktez ica homo itere sur la rekta voyo. Gardez, ke vi ne ipsa falos! Unu portez la kargaji dal altru. Lore vi plenigos la lego da Kristo. Qua levas su super la altru sen irga motivo trompas su ipsa.

Singlu atencez, ke lua agi povas trairar koram Deo. Lore il forsan ne fanfaronos koram altra personi. Singlu portas suficante responso por su ipsa koram Deo.

Il, qua recevas la kristana kredo, sorgez maxim bona posible por la entrateno dil instruktisto.

Ne vivez en iluziono! Deo ne toleras moko. Singlu rekoltos, quon il semis. Qua vivas en sua egoismo, rekoltos la morto. Qua vivas per la Deala Spirito, rekoltos la eterna vivo. Ni volas exekutar sempre lo bono. Se la tempo venas, ni volas rekoltar. Ma ni ne darfas kapitulacar. Tale longe ni havas tempo, ni volas prizentar ad omna homi amo, ante omno a nia fratuli.

La autografa epilogo

Me skribos nun autografa, vi povas vidar to pro la granda literi. Ica homi postulas da vi la cirkoncizo pro propra avantaji. Li volas evitar la persekuti dal Judi pro la kristana konfeso. Li postulas la cirkoncizo, ma ne vivas segun la lego. Li nur volas montrar rezulto por la altri. Me ma volas nur montrar la kruco di nia Sinioro Iesu Kristo. Pro ke il mortis, la mondo esas por me mortinta, e me esas mortinta por la mondo. La cirkoncizo ludas nula rolo. Esas nur importanta, ke Deo facas ek ni nova homi.

Omni, qui plenigas ica principio, recevez la Deala paco e mizerikordio. Li esas la vera popolo di Deo.
Nulu desfaciligez mea vivo future! Me esas ligita kun Iesu per la sufri, mea cikatri sur mea korpo pruvas lo.
Kara fratuli, Iesu Kristo, nia Sinioro, protektez vi per sua graco! Amen.

La Epistolo dal apostolo Paulus al parokii en Efesus

(1) Saluto (1-23)

Paulus, quan Deo vokis kom apostolo di Iesu Kristo, skribas ica letro al popolo di Deo en Efesus, qua esas en la uniono kun Iesu Kristo.

Deo, nia patro ed Iesu Kristo, nia Sinioro, donacez a vi graco e paco!

La Deala amo en Kristo

Deo, la patro di Iesu Kristo, dankesez! Nam per Kristo ni havos parto en la cielala mondo. Per Kristo ni recevis la tota pleneso dil Deala doni.

Il amis ni, ja ante ke il kreis la mondo. Ni apartenas a Kristo por omna tempi. Il elektis ni kom sua popolo, tale ke ni povas stacar santa e senmakula koram Deo. Il decidis ek libera volo, ke ni divenas lua infanti per Iesu Kristo. Ni laudas lua graco e boneso, quin il donis per Iesu Kristo, la amata Filiulo. Il lasis mortar lu pro nia salvo e nulgis nia kulpo per la sango di Kristo. Tale Deo montras a ni la tota richeso ek sua graco. Ed il donacas a ni sajeso ed intelekto, e per oli ni povas perceptar lua agi.

Quon il volis de la komenco, il informis sua devotuli pri sua intenco. Esis sempre lua intenco kompletigar omna tempi per Kristo. Omno, quo vivas en la cielo e sur la tero, trovez uniono sub Kristo kom chefo.

Per Kristo ni recevis la promiso, quan Deo donis a sua popolo. Deo, qua exekutas omno segun sua volo, determinis ni de la komenco. Ni esas lua vivanta pruvo pri sua splendideso. Ni esos to, se ni fidas absolute a Kristo.

Per Kristo, vi audis la vorto dil vereso, la Evangelio, qua salvos vi. Vi aceptis ica vorto per la kredo. Deo donis per Kristo a vi la Santa Spirito, quan il promisis, e vi portas nun la signo. Ica Spirito garantias, ke ni obtenos anke la altra kozi ek la Deala promiso.

Deo volas donacar a ni la plena liberigo. Ni esas lua eterna posedajo. E ni laudas la granda Deala splendideso.

Danko e prego

Pro ke me konocas via afeciono por Kristo, nia Sinioro, e via amo por omna fratuli, me dankas a Deo sempre itere. Me pensas sempre pri vi, se me pregas. E me pregas a Deo, nia patro, ke il donez a vi sajeso, tale ke vi povas perceptar la Deala sajeso. Il apertos via okuli, e vi vidos la skopo, quan vi devas atingar. Vi perceptos quala granda donacon vi obtenos, e quala splendideson vi recevos en la komuneso kun la altra fratuli. Vi devas komprenar, ke la Deala forteso esas kolosa, qua efikas en ni. Esas la sama forteso per qua Deo lasis rezurektar Kristo aden la cielo. Ibe Kristo regnas nun pri omna nevidebla povi sen difero.

Nek en ica ankore en la futura mondo existas povo, qua ne stacas sub Kristo. Deo donis omno en ilua manui. Kristo ma esas la kapo dil parokio. La parokio esas lua korpo. Il, qua plenigas la universo, efikas en la parokio per sua tota vivo-forteso.

(2) De la morto al vivo (1-22)

Anke vi esas ica vivo. Olim vi esis mortinta, nam vi ne obediis a Deo ed esis pekeri. Vi vivis segun la mondala maniero ed obediis al suvereno pri ica mondo, ilqua regnas inter la cielo e la tero. Mem nun il regnas pri la homi, qui revoltas kontre Deo. Ni omna vivis olim tale e vivis segun nia deziri. Ni agis segun la propra impulsi ed intenci. E quale la altra homi anke, ni falis en la Deala tribunalo.

Ma Deo esas mizerikordio. Il donacis a ni sua tota amo. Per nia neobedio ni mortis, ma per Kristo ni trovis nova vivo. Pripensez! Nur pro pura graco Deo salvis vi. Kune kun Iesu Kristo Deo salvis ni ek la morto e grantis por ni la cielala rejio. En la futuro on revelos to. Lore on vidos la senfina richeso dal Deala graco, quan ni recevis per la amo da Kristo. Esas advere nur graco, qua salvis vi. Vi nur povas kredeme aceptar la Deala donaco. Ne pro via agi, nam Deo ne volas, ke irgu povas alegar su per la propra aktivesi. Ni ipsa esas la absoluta verko da Deo. Il kreis ni en ica maniero per Iesu Kristo, tale ke ni povas facar bona agi. Il kreis mem la bona agi, quin ni devas plenigar.

En la uniono kun Kristo

Pripensez via pasinto! La Judi nomizis vi pagani pro la mankanta cirkonzico, quankam li povis exekutar la cirkoncizo nur che homi.

Vi ma vivis en la separo de Kristo. Vi esis stranjeri e ne apartenis al popolo di Deo. La Deala promisi ne validis por vi. Vi vivis sen espero e sen Deo en ica mondo. Tatempe ni ne konocis la vera vivo, ma per Iesu Kristo vi konocas ol. To eventis per la sango di Kristo.

Il adportis a ni la paco, por Judi e pagani, ed il formacis un popolo. Per la morto da Kristo disfalis la muro, qua separis Judi e pagani. Il nuligis la judala lego e la postuli ek ica lego. Tale eventis paco. Il interligis ni omna e kreis nova homo. La parokio divenis un korpo, e per la morto da Kristo venis la paco kun Deo. Kristo nuligis unfoye por sempre sur la kruco singla enemikeso.

Kristo anuncis ica paco-mesajo ad iti, qui vivis en la foreso ed en sua cirkumajo. Per Kristo povas aparar omni, Judi e ne-Judi, koram Deo.

Vi homi ek la altra populi, ne restez stranjeri e gastis! Vi esas same la infanti di Deo e vivas en la domo-komuneso kun Deo. Vi esas en la fundamento, qua konsistas ek la apostoli e profeti. La fino-petro ma esas Kristo. Il konservas la tota domego. E per Kristo ica domego kreskas e divenas templo, determinita per la Sinioro. Anke vi vivas en ica templo. La Deala Spirito lasas kreskar ica templo.

(3) La partikulara komiso dal apostolo (1-21)

Me, Paulus, pregas por vi a Deo. Me esas en karcero, pro ke me servas ad Iesu Kristo.

Me sufras por vi. Vi audis, ke Deo en sua graco donis a me la komiso anunciar la Evangelio por vi, por la ne-Judi. Sen homala interveno, Deo revelis a me la sekreto, pri qua me ja parolis. Se vi lektos ica letro, vi perceptos, ke me recevis la sekreto pri Kristo. Antea generacioni ne konocis ica sekreto. Ma nun Deo revelis ica sekreto por sua apostoli e profeti per sua Spirito. Ica esas la sekreto: Per Iesu Kristo obtenos la altra populi la sama privilejo kam la Israelidi. La altra populi esas nun anke la korpo di Kristo e por li validas same la Deala promisi.

La Evangelio anuncas to. Deo donis a me sua komiso e pruvis tale sua povo. Me, la maxim mikra inter la kredani, recevis ica komiso anunciar la Deala richeso inter la populi per Iesu Kristo. Me devis montrar, en quala maniero Deo realigos sua intenco. Il, la kreero, konservis sua intenco ante ke la tempo existis. Nun ma Deo anuncas sua sekreto al cielala povi e fortesi. Li perceptez la Deala sajeso e richeso per la parokio di Kristo. To esas la eterna Deala intenco, quan il facis, relate ad Iesu Kristo.

Pro ke ni fidas ad Iesu Kristo, ni povas aparar sen timo koram Deo. Pro to me pregas vi: Ne vivez en konfuzo pro mea suffri. Omno eventas por vi maxim bone, nam vi vidos la Deala splendideso.

Pro to me pregas a Deo. Il esas la patro, e per lu omna enti en la cielo e sur la tero recevis la vivo. Me pregas, ke il donacez vi ek sua richeso e splendideso, ke il fortigez vi per sua Spirito. Me pregas a Deo, ke Kristo vivez en vi, ke vi konservez via reciproka amo dum via tota vivo. Me pregas same, ke vi perceptos la vereso dal Deala sekreto e la senfina amo da Kristo por ni. Lore vi esos en la Deala povo.

Deo povas efikar ankore plu multe en ni, nedependanta de nia demandi o pensi. Lua forteso en ni esas giganta. Deo dankesez per Iesu Kristo ed en la parokio eterne. Amen.

(4) La uneso dal eklezio (1-32)

Nun me pregas vi kom kaptito, qua esas en karceri pro Kristo: Vivez tale quale homi, quin vokis Deo. Ne levez vi super la altri, ma esez afabla e pacienta! Vivez en konkordo inter vi. Konservez la uneso, quan la Deala Spirito donacis a vi. La Deala paco kunligez vi omna! Vi esas un korpo, en vi vivas un Spirito e vi havas omna un espero, quan Deo donis a vi. Por vi existas nur un Sinioro, nur un kredo, nur un bapto. E vi konocas nur un Deo, la patro, qua kreis la vivo. Il stacas super omno, il efikas per omni, ed il esas en omni.

Singlu recevis partikulara talenti, quin Kristo disdonis en sua graco. La santa skriburi dicas: „Il acensis aden la cielo e duktis kun su kaptiti. Il disdonis inter la homi doni.“

Acenso signifikas ma anke, ke unesme existis decenso. Il esis sur la tero ed iris lore aden la cielo. Omna cieli esis sub Kristo, e nun ilu plenigas la tota universo per sua vivo-forteso. Ed il disdonis la promisita doni. Kelki divenis apostoli o profeti, altra evangelisti od instruktisti dil parokio. Li devas preparar la populo di Deo por Kristo e devas erektar la korpo di Kristo. Ni devas recevar omna la sama kredo e la percepto pri la Filiulo di Deo, Kristo. Lore ni esos la perfekta homo, qua esas Kristo, e kreskos en la pleneso di Kristo.

Lore ni ne plus esos kam infanti, qui falos koram singla volita aserto, tale quale navo shancelas en tempesto. Qua esas en kredo minora divenos la viktimo da trompisti, qui misduktos la homi. Ma ni volas vivar en la Deala vereso ed en la amo inter ni. Tale ni kreskos en Kristo, qua esas nia kapo. La tota korpo divenos uneso per Kristo, e singla membro havos olua kunligo. Omna membri posedas partikulara tasko, e tale la korpo kreskos per la amo.

La nova vivo dil kristani

Me dicas a vi, segun la impero dal Sinioro, emfazose: Ne vivez kam la pagani, qui vivas per falsa pensado en eroro. Pro ke li ne konocas Deo ed volas savar nulo pri lu, li vivas sen vereso. Li ne eniros la nova vivo, qua venas da Deo. Pro ke li ne havas orientizo, li vivas en vicio. Li facas singla speco di nechasteso e li esas nesaturebla.

Vi savas, ke ica maniero di vivo esas kontre Kristo. Vi audis omno pri Kristo, ed on prizentis a vi la doktrino e la exemplo da Kristo en kredebla maniero. Vi savas, ke vi ne povas vivar kam plu frue. Departez la olima homo, qua vivis segun sua egoista deziri! Ica deziri esis pasema ed adportis nur la morto. La Deala Spirito novigez via mento! Aceptez la nova homo. Deo kreis lu segun sua portreto! Vivez segun la Deala volo! La vorto dil vereso posibligas por vi la voyo, ed ica vorto ne esas iluziono. Do nula mentii e trompi inter vi! Ni esas omna membri dil korpo di Kristo. Ne pekez per la iraco! Rikonciliez inter vi, ante ke la suno subiras. Altrakaze la Satan obtenos povo pri vi.

Qua vivis per la furtado devas cesar to. Il devas laborar por sua entrateno e donar almoni al povruli. Nula toxika vorto departez via boko. Via vorti esez helpo por la altri. Ne ofensez per via konduto la Santa Spirito, quan Deo donis a vi. Ica Spirito esas garantianto por via salvo. Do: nula iraco, nula insulti, nula bitrigeso ed ofensi! Ne kriez unu kontre la altru! Nula enemikala pensi! Esez afabla e helpema inter vi. Montrez pardono, tale quale Deo montris pardono per Kristo.

(5) Vivo en lumo (1-33)

Deo ipsa esez via exemplo! Vi ya esas lua amata infanti. La amo determinez via tota vivo. Memorez ke Kristo amis ni senmezura, ke il mortis pro ni, e ke Deo aceptis ica sakrifiko. Pro ke vi apartenas a Deo ne parolez pri avideso, nechasteso o volupteso anke nur un vorto! Anke esus nekonvenanta por vi parolar infama, stulta od obcena vorti. Via lango dankez a Deo! Savez: Qua vivas en nechasteso, luxurio od avideso – ed avideso esas kam idolservo – por lu esos nula plaso en la nova mondo, en qua regnos Kristo kun Deo kune.

Ne audez al trompanta vorti di altri! Altrakaze vi stacos koram la Deala tribunalo. Evitez tala homi. Anke vi vivis olim en la tenebro, ma nun vi esas en lumo per la Sinioro. Agez do kam homi, qui vivas en lumo! Ek la lumo kreskas singla speco de boneso, honesteso e fideleso. Agez sempre segun la Sinioro. Ne esez helperi en la tenebra mashinaci, qui produktos nur mala frukti. Kontree, deskovrez tala agi! Ica agi da certena altra personi esas vere infameso. Ma la lumo dil vereso revelos li.

E la lumo esos absoluta. Pro to ni kantas: „Riviveskez, tu dormanto, ek la morto! Kristo, tua suno, aparos!“

Examenez precize via konduto. Ne vivez kam stultuli, ma kam savanta homi, ed utilez via tempo en korekta maniero. Ni vivas en maligna mondo. Komprenoz, quon la Sinioro expektas de vi.

Ne drinkez, nam la vino facas neferma. Asumezez prefere la Deala Spirito. Kantez psalmi e kantiki, segun la propra mento. Kantez e dankeze al Sinioro ek plena kordio por omno e ye omna tempo en la nomo di nia Sinioro Iesu Kristo.

La relato inter viri e mulieri

Unu subordineze su al altru, segun la respekto koram Kristo. Vi mulieri, subordineze vi sub la viri. Tale vi montros, ke vi stacas sub la Sinioro. Nam la viro stacas super la muliero, tale quale Kristo stacas super la parokio. Per la Kristo trovis la parokio salvo. Pro ke nun la parokio stacas sub Kristo, la mulieri stacas sub la viri.

Vi viri, amez via spozini tale, quale Kristo amis sua parokio. Il mortis por li, e li divenis la populo di Deo. Il purigis li per la aquo dil bapto e per la vorto. Pro ke la parokio devas esar por Kristo la bela e pura fancitino, sen makuli e defekti. Ol devas esar santa e perfekta. La viri devas amar lia spozini kam la propra korpo. Nam la viro, qua amas sua spozino, amas su ipsa. Nulu odias sua korpo, kontree, il flegas e nutrivas ol. Same agas anke Kristo kun la parokio. Ni omna esas lua korpo. Vi konocas la vorto: „E la viro departos patro e matro e vivos kun sua spozino. E la du esos uneso per korpo ed anno.“

En ica vorto lojas profunda sekreto. Me aplikas ol a Kristo e sua parokio. Ma ol validas anke por vi. Singlu amez sua spozino kam su ipsa. La spozino ma devas respektar elua spozulo.

(6) Infanti e gepatri (1-24)

Vi infanti, obediez a via gepatri e montrez, ke vi vivas en la Sinioro! To esos korekta konduto. „Honorizez patro e matro! Lore tu havos prospero e tu havos longa vivo sur ica tero.“ To esas la unesma impero.

Vi gepatri, ne traktez via infanti tale, ke li divenas rezistema! Eduktez li per vorto ed ago segun la Deala reguli.

Sklavi e mastri

Vi sklavi, obediez a via mastri! Honorizez e timez li. Servez a via mastri kam vi servas a Kristo. Ma ne per flatado. Videz vi kam sklavi di Kristo, e plenigez en joyo la Deala volo. Exekutez via laboro zeloze en servo por la Sinioro. Ne agez kam ordinara homi. Savez, la Sinioro rekompensos singlu segun la bona verki, kad il esez sklavo o liberulo.

Vi mastri, traktez via sklavi en sama maniero! Renuncez pri minaci. Pripensez, ke vi havas same mastro en la cielo, qua esas la mastro por la sklavi. Il ne facas diferi. Il esas senpartisa judiciero.

La Deala armi

Ankore lasta vorto: Esez forta en la kunligo per la Sinioro!

Asumeza lua forteso! Sizez la Deala armi, lore la ruzo dal Satan kauzos nula noco. Nam ni ne kombatas kontre homi, ma kontre nevidebla povi, kontre demoni inter la cielo e la tero. Ica demoni regnas nun en ica tenebra mondo. Pro to sizez la Deala armi! Se lore la maligna dio venos, vi esos preparata por la ataki dal enemiko. Esez do pronta! Sizez la Deala armi. Via bona agi esez via shildo. Anuncez la bona mesajo pri la paco kun Deo. Via shildo protektez vi koram la fairo-flechi dal Satan. Via kasko esas via fido pri via salvo, e la Deala vorto esas via espado, quan la Spirito donas a vi. Ne obliviez la prego! Pregez, ke la Deala Spirito restez che vi. Restez alerta e pregez por la tota parokio. Pregez anke por me, tale ke me povas anunciar la sekreti dal Deala mesajo. Anke nun en karcero me esas la mesajero dal Evangelio. Pregez, ke me povas anunciar libere e neimpedite la bona mesajo, segun mea komiso.

Saluti

Me sendas a vi mea fratulo Tykikus, qua povas raportar pri mea situeso. Me estimas lu tre. Il esas fidela servisto por la Sinioro. Il informez vi pri me, tale ke vi havez kurajo.

Me deziras por vi paco, amo e ferma fido, doni, qui venas da Deo, nia patro ed Iesu Kristo, nia Sinioro. Deo donez sua graco e la eterna vivo ad omni, qui amas Iesu Kristo!

La Epistolo dal apostolo Paulus al parokio en Filipi

(1) Saluto (1-30)

Paulus e Timoteus, qui esas en la servo por Iesu Kristo, skribas ica letro ad omni en Filipi, qui divenis kredani per Iesu Kristo ed al tota parokio, duktanti e helpери. Deo, nia patro ed Iesu Kristo, nia Sinioro, donez a vi graco e paco.

Paulus pregas por la parokio

Sempre, se me pregas por vi, me dankas a Deo. Se me pregas, lore mea pensi esas che vi. Me joyas, ke vi laboras tale zeloze por la Evangelio til la nuna dio. Me esas certa, ke Deo kompletigos sua verko per vi til la arivo da Iesu Kristo.

Se me pensas pri vi, mea fido kreskas. Me portas vi omna en mea kordio, jus nun mem en karcero. Ibe me devas defensar la Evangelio e la vereso koram la tribunalo. Anke vi esas en la Deala graco, quan Deo grantis a me. Il savas, ke me deziras via proximeso. Me amas vi kam Iesu Kristo. Me pregas, ke vi obtenos kompreno e percepto, tale ke via amo divenez sempre plu perfekta. Lore vi povas decidir en singla situeso pri la korekta voyo. Lore vi stacos dum la dio dil tribunalo pura e plena de bona agi, quin efikis Iesu Kristo per vi e por la glorio da Deo.

Kristo e sua bona mesajo

Fratuli, savez, ke mem mea kapteso efikis la propagado dal bona mesajo.

La oficisti dal guvernero, ed omni, qui vidis mea proceso, savas nun, ke me stacas sub akuzo, pro ke me servas a Kristo. Mea proceso fortigis multa fratuli pri la kredo al Sinioro. Li propagas la Deala mesajo nun per plu granda kurajo.

Kelki anuncas la mesajo nur pro envidio e disputemeso, ma altra fratuli en la maxim bona intenco. Li agas ek amo por me, nam li savas, ke me defensas la Evangelio koram la tribunalo. La altri ma agas ek egoista e nesincera motivi. Li volas portar chagreno en mea karceri.

Ma quo do! Anke se li agas nesincera, la precipua kozo esas, ke ni propagas Kristo en singla posibla maniero. Pri to me joyas. Nam me savas, ke la proceso, quala finon ol anke havos, efikos mea salvo. To garantias via pregi e la Spirito di Iesu Kristo, qua esas che me. Me esperas en plena fido, ke Deo ne lasas fiaskar me. Me kredas anke nun, ke Kristo kreskos per me, ka me nun vivas o mortos.

Vivo esas por me Kristo e la morto esas nur gano. Se me restas vivar, me povas agar pluse por Kristo. Pro to me ne savas, quon me devas elektar. Amba lateri esas bona. Me departus volente ica vivo por esar che Kristo, ma esas plu importanta ke me restas che vi, nam vi bezonas me.

Pro to me kredas, ke me vivos por vi. Me povas esar helpo por vi, tale ke vi povas recevar la plena joyo, quan la kredo donacas. Se me esos che vi, vi sentos fiero e konfido pri la verko, quan me facis por vi per Iesu Kristo.

Por Kristo sufrar

La maxim importanta esas: Vivez kom parokio tale, ke la Evangelio da Kristo ne prenos noco. Esas neimportanta, ka me esos che vi o en la foreso. Vivez omni en la sama kredo! Kombatez omni por la kredo, qua venas ek la Evangelio. Ne timez via adversi! Deo volas montrar, ke vi trovos salvo per via fermeso, ke via adversi ma esos perdita. Deo donis en sua graco ne nur la fido a vi, ma anke la sufri por Kristo. Vi devas nun trairar la sama kombato kam me. Vi travivis olim ica kombato ipsa, e nun vi audas pri ica kombato ek la foreso.

(2) La voyo di Kristo kom indikilo por la vivo dil kristani (1-30)

Vi posedas la forta vorto ek la komiso da Kristo, la konsolaco ek la amo, la helpo dal Santa Spirito e la kordiala solidareso inter vi. Kompletigez mea felico e vivez en la sama kredo, amo e konkordo. Persequez la sama skopo! Nula egoismo o vanitato! Nulu levez su super la altru, ma respektez lu plu kam su ipsa! Ne realigez via propra interesi, ma sorgez por la utilo dal altri! Pripensez, quala regulin Iesu Kristo determinis relate la konduto inter ni.

Il esis kam Deo en singla relato, quankam il ne volis esar kam Deo. Il renunciis e divenis kam sklavo. Il divenis homo e vivis kam homo. Il volis esar la servisto di Deo ed aceptis mem la morto kom kriminero sur la kruco. E Deo altigis lu e donis ad Iesu la honor-nomo. Omni devas genupozar koram Iesu, en la cielo, sur la tero e sub la tero. Li devas konfesar: „Iesu Kristo esas la Sinioro!“ Tale li devas honorizar Deo, la patro.

Lumi en la nokto

Kara amiki, vi audis sempre a me. Agez nun en la sama maniero, anke se me vivas en la foreso. Formacez vi ipsa en respekto koram Deo, tale ke vi trovos salvo! Vi povas lo! Deo ne nur donas a vi la bona volo, ma il laboras en vi per sua graco por via skopo. Agez segun la Deala volo, sen Se e Ma! Lore vi esos pura e senmakula, la perfekta infanti di Deo inter eroranta e pekoza homi. Vi esos inter li kam la klara steli en la noktala cielo, se vi atencas la mesajo, quan donacas la vivo. Lore me esos fiero pri vi, se Kristo venas, nam mea laboro e mea peno ne esis vane. Me stacas koram Deo kam sacerdote, qua volas sakrifari via kredo. Forsan me esos ipsa la sakrifiko. Ma anke lore me sentos joyo, mea joyo e via joyo. Sentez la sama joyo kam me!

Timoteus ed Epafrotidus

Me esperas en fido ad Iesu, nia Sinioro, ke me povas sendar a vi Timoteus. Lore il povas raportar pri vi e pri la diversa novaji. Me savas nulu, qua esus tale konfidebla e qua sorgas en ica maniero por vi. La altri sorgas nur ankore pri la propra aferi e ne pri la afero Iesu Kristo. Vi konocas ipsa la qualesi di Timoteus. Quale la filiulo helpas al patro, tale il laboris kun me por la propago dal Evangelio. Me esperas, ke me povas sendar lu a vi, me devas nur vartar al rezulto dal proceso. Se la Sinioro volas, me vizitos vi ipse. Esis necesa retrosendar fratulo Epafrotidus a vi, mea kunlaboristo, qua transdonis a me via dono, e quan vi determinis por me kom helpero.

Il volis tre volunte a vi e sorgis tre, pro ke vi audabis pri lua maladeso. Esis advere serioza afero, il esis mortigive malada. Ma Deo montris graco – e ne nur pri lu, ma anke pri me. Mea sorgi ya esas nula bagateli! Pro to me sendas a vi Epafroditus, e vi vidos ke il esas en bona saneso. Lore me havos sorgo min. Aceptez lu kom fratulo kun joyo. Il meritas respekto. Nam dum la servo por Kristo il esabis preske viktimo dil morto. Il riskis sua vivo por exekutar kun me la servo, quan vi ne povis facar.

(3) Kontre la herezio: Nur Kristo, nia Sinioro, povas salvar! (1-21)

Me atingas la fino, kara fratuli! Vivez en la kunligo kun Kristo! Me repetos, quon me ja skribis antee. Me volas parolar tote libera, nam lore anke vi komprenos. Evitez ica trompisti, ica falsa misioneri, ica pseudo-cirkonciziti. Me dicas pseudo-cirkonciziti, pro ke la vera cirkonciziti esas ni, nam ni servas per la Deala Spirito en la korekta maniero. Ni ne fidas al homala qualesi, ma ad Iesu Kristo.

Anke me povus parolar pri mea homala qualesi, mem plu kam irgu altra. Me recevis la cirkoncizo, un semano pos mea nasko. Me esas Israelido ek la tribuo Benjamin, do Judo ek maxim pura sango. Me esas partiano dal farizej, e mea zelo efikis, ke me persekutis la kristana parokio. Segun la reguli ek la lego, me stacis koram Deo sen manki.

Ma per Kristo me perceptis mea olima qualesi kom desavantaji. Nun entute me konocas mea Sinioro Iesu Kristo, omno altra esas perdo.

Per Iesu Kristo omno altra esas por me sen valoro, ya nur fango. Nur Iesu Kristo posedas valoro. Me volas esar che lu, quale anke sempre ed ube anke sempre! Pro to me ne volas observar pluse la lego per propra agi por existar koram Deo. Me nur volas plenigar to, quon Deo facis por me per Iesu Kristo. To esas mea kredo. Me volas konacar nur ankore Kristo, tale ke me povas experiencar la forteso dil rezurekto, tale quale me anke sufras kun Kristo. Me mortas la morto da Kristo e me esperas, ke me experinecos la rezurekto same.

Ni esas ankore sur la voyo

Me ne opinionas, ke me esas perfekta ed atingis la skopo. Me ma volas sizar ica skopo, pro ke Iesu Kristo sizis me. Me savas, fratuli, ke me ankore ne atingis ica skopo. Ma me vidas nur ankore la skopo. Me kuras direte al skopo por recevar la lauro. Ica lauro esas la nova vivo, quan Deo volas donar a me per Iesu Kristo.

Omni, qui kredas, ke li esus perfekta, devas pensar kam me. Se vi havas altra opiniono, Deo montros a vi la vera revelo. Ma ni darfes nulakaze retroirar e nuligar lo atingajo!

Fratuli, vivez a mea exemplo, vivez tale quale me. Me dicas a vi sub lakrimi: Existas multi, qui pravas per lia konduto, ke li esas enemiki dal kruco. Li kuras aden lia dizastro. Deo esas lia ventro. Li esas fieras pri lia peki. Li pensas nur pri materiala aferi. Ma ni kontree esas cielala civitani. E ni expektas de ibe nia salvanto Iesu Kristo. Il transformos nia febla, pasema korpo. E nia korpo esos splendida kam la korpo di Kristo, quan il havas depos lua rezurekto. Nam il havas la povo e povas regnar pri omna kozi.

(4) Joyo e paco (1-23)

Mea amata fratuli, restez ferma e konservez via Deala donaco. Me deziras via proximeso! Via esas mea joyo e mea triumfo.

Ad Evodia e Syntyke me dicas, ke eli devas vivar kam fratini en kredo. Me pregas vi, mea Syzygus (kamerado) – tu honorizas tua nomo – helpez al amba mulieri! Eli propagis kun me la Evangelio, kune kun Klemens ed altra fratuli. Lia nomi aparos en la libro dil vivo.

Joyez vi pri la kunligo kun la Sinioro, yes, joyez vi! Omni videz via harmoniala konduto. La Sinioro venas ja balde! Ne timez! Pregez en singla situeso a Deo! Dankez a Deo por sua boneso! Nia homala kompreno ne povas embracar la Deala graco, ma via pensi ed intenci restos en bono, pro ke vi esas che Iesu Kristo.

Cetere, kara fratuli, pensez pri la kozi, qui esas bona, laudinda, vera, nobla, justa, pura, aminda e bela. Vivez segun mea doktrino e mea konduto. Deo, qua donacas paco, esos via helpero!

Danko por la suporto

Me esis en granda joyo pri la Deala donaco, kande me recevis itere signo da via pensi. Certe, vi pensis la tota tempo pri me, ma vi ne povis montrar lo. Me ne dicas to, pro ke me esabis en ditreso. Me lernis adoptar me en singla situeso. Me povas vivar kam mendikisto o rejo, me konocas amba rangi. Me konocas satureso e hungro, manko ed abundo. Me kreskis sola, pro ke Kristo fortigis me.

Ma via helpo esis afabla suporto, nun, dum mea desfacila situeso. Vi en Filipi savas: Kande me komencis anunciar la Evangelio de Macedonia, vi esis la unika parokio da qua me aceptis kelko kom rekompenco. Vi sendis ja maxim ofte kelko por mea entrateno. Ma ne pensez, ke me deziras via pekunio. Me volas, ke via propra trezoro kreskas, nam ke via kredo montras rezulti koram Deo.

Me konfirmas, ke me recevis la tota sumo per Epafroditus. Esas plu kam suficanta. Me havas nun omno, quon me bezonas. Ica dono esas kam sakrifiko, qua acensas a Deo. Deo esos kontenta.

Il donos a vi omno, quon vi bezonas. Per Iesu Kristo il donacas a ni sua splendideso.

Deo, nia patro, dankesez por sempre ed eterna! Amen.

Saluti

Salutez singlu ek la parokio, qua vivas en Iesu Kristo! La fratuli, qui esas che me, salutas vi. La tota parokio hike sendas a vi saluti, precipue la fratuli, qui esas en imperiala servo. Nia Siniore, Iesu Kristo, konservez vi en sua graco!

La Epistolo dal apostolo Paulus al parokio en Kolosa

(1) Saluto (1-29)

Paulus, quan Deo vokis kom apostolo di Iesu Kristo e fratulo Timoteus, skribas ica letro ad omni en Kolosa, qui divenis kredani per Iesu Kristo. Ni pregas a Deo, nia patro, ke il donez a vi graco e paco.

Danko e prego

Sempre se ni pregas, ni dankas a Deo, la patro di nia Sinioro Iesu Kristo. Ni audis pri via kredo ad Iesu Kristo e via amo por la popolo di Deo. Ica kredo ed ica amo venas ek la espero al vivo en la Deala rejio. Il promisis ica vivo a vi per la Evangelio, la vorto dil vereso. Ica bona mesajo ne konocas nur vi, ma la tota mondo. Omnaloke ol montras frukti. Anke inter vi, kande vi recevis per la Deala graco la vereso ek ica mesajo. Nia amiko, Epafra, anuncis kom unesma ica mesajo a vi. Il esas fidela servisto di Kristo. Il ipsa raportis pri via amo, quan kauzis la Deala Spirito en vi.

Pro to ni pregas sempre por vi, depos ni audis pri vi. Ni pregas a Deo, ke il donas a vi sajeso, tale ke vi povas perceptar la Deala volo. Lore vi povas vivar segun la Deala intenco e la Deala koncepto. Via vivo produktos multa frukti, e vi havos ja balde la kompreno pri la Deala volo. Deo fortigez vi per sua forteso e povo, tale ke vi povas tolerar omno. Dankez a Deo, nia patro en joyo. Nam il volas aceptar vi en sua lumo-rejio, quan il preparas por vi. Il salvis ni ek la manuo dil tenebra povo e transdonis ni al manuo di sua amata Filiulo. Il liberigis ni per Iesu Kristo e pardonis nia peki.

Il esas la portreto dil nevidebla Deo, la unesme naskinta Filiulo dil patro. Il esas la komenco di singla kreado. Per lu esas omno kreita, en la cielo e sur la tero, la videbla e nevidebla povi e fortesi. Deo kreis omno per Kristo, ed en Kristo esos la lasta skopo. Il existis de la komenco, ed omna kozi existas per Kristo. Il esas la kapo e la korpo dil parokio. Il esas la komenco dal nova kreado, ed il venis ek la regiono dil mortinti. Il esas ed esos sempre la unesma.

Deo acceptis lu en sua domicilio, per la tota pleneso sua povo. Per Kristo disfalis singla enemikeso. Sub Kristo regnez la paco, la paco, quan donis Kristo, kande il mortis sur la kruco. Ica paco embracas omna homi sur la tero e la supernaturala povi. To validas anke por vi. Olim vi esabis kontre Deo e montris to per via maligna agi. Ma pro ke Kristo acceptis la homala morto, Deo facis kun vi paco. Nun vi stacas pura e senmakula koram Deo. Restez ferma en la kredo pri la Evangelio. La tota mondo recevis ica bona mesajo. E Deo komisis me, Paulus, anunciar ica bona mesajo.

La servo dal apostolo

Me esas joya, ke me darfas sufrar por vi. Nam tale ni omna portos la mezuro dil sufri, quin portis Kristo. Me sufras ya por la korpo di Kristo, do por la parokio. Deo duktis me al la servo por la parokio, tale ke me povas anunciar la bona mesajo a vi. Me revelos la sekreto, quan Deo celis koram homi ed anjeli depos eterna tempi. Deo revelis ol nun. Deo volas mostrar, quala senfina splendideso esas en ica sekreto por omna populi. Nam to esas la sekreto: Kristo esos inter vi ne-Judi, e pro Kristo kreskos la espero al Deala Splendideso inter vi. Me propagas ica Kristo ad omna homi. Me instruktas pri Kristo per la tota sajeso, quan me recevis. Nam me volas, ke singlu divenez perfekta per Kristo. To esas mea kombato, to esas mea peni. Kristo esas en me, il donas a me la forteso.

(2) La sekreto esas Kristo (1-23)

Savez: Me sorgas pro vi e pro la parokio en Laodizea, quankam vi ne konacas me kom persono.

Me volas, ke vi obtenas kurajo, ke vi vivez en paco inter vi. Vi obtenos la plena percepto pri la Deala sekreto. Ica sekreto esas Kristo. Il posedas omna trezori dil Deala sajeso. Me dicas to, por ke nulu dupigez vi. Me esas en mento che vi, quankam me vivas en la foreso. Me esas joyoza pri via fermeso e pri via fido a Kristo.

En Kristo ni havas omno

Vi aceptis Iesu Kristo kom la Siniore. Vivez do en lua kunligo! Vivez en Kristo e plenigez via vivo per Kristo! Atencez via kredo e la doktrino pri la kredo! Dankez a Deo por ica donaco. Evitez la trompisti, qui parolas pri plu alta percepto. To esas nur homala pensi pri kosmala povi, ma ne pri Kristo. Kristo esas la Siniore pri omna fortesi e povi. En Kristo lojas Deo e la Deala esenco, e nur per Kristo vi recevos ica pleneso.

Per Kristo vi nun anke esas cirkonciziti. Me ne parolas pri la korpo. Per Kristo vi povis nuligar la dominaco dal peko en tota korpo. Per la bapto vi esas enterigita kun Kristo, e per Kristo vi recevos la nova vivo. Nam vi vivas en la Deala povo, pro ke Deo rivivigis Kristo ek la morto. Olim vi esis mortinta e ne-cirkoncizita, to esas, vi duktis vivo plena de peko. Ma Deo rivivigis vi kune kun Kristo. Il pardonis nia tota kulpo. Il klarigis nia kulpo kom nevalida sur la kruco. Il destruktis la armi dil nevidebla povi e triumfis kun ica armi koram la tota mondo.

Kristo liberigas ni

Nulu preskriptez a vi via nutrivo o drinkaji o certena festo-dii kam sabato e nov-luno.

To omno esas nur ombro dil vereso, qua esas en Kristo. Evitez homi, qui parolas pri lia vizioni di anjeli e qui adoras ica povi en pieso. Tala homi levas sen kauzo la kapo pri altri. Li fidas a su ipsa, e ne a Kristo, qua esas la Sinioro pri omna kozi.

Kristo esas la kapo e la korpo dil parokio e per la Deala graco kreskos la parokio a plena granda.

Vi mortis kun Kristo, e la kosmala povi posedas nula forteso pri vi. Ma pro quo vi vivas sempre ankore tale, quale se vi esus en sklaveso?

Vi audas la reguli: „Ne tushez to, ne manjez to!“ Ma ica kozi esas naturala objekti por omni. Pro quo do por vi ica preskripti? La adoro al nevidebla povi, la pregi e la mortifikesi esas nula signi di partikulara sajeso. Advere oli esas nula Deala agi, ma nur la satisfaco dal homala egoismo e vanitateso.

(3) Nova vivo per Kristo (1-25)

Vi esas vivigita per Kristo por la nova vivo. Videz do a Kristo! Deo lasas sidar lu an sua dextra latero! Via pensi ne esez che la mondala aferi! Vi esas ja mortinta, ma via vivo esas kun Kristo che Deo. Se Kristo esos videbla por omni, lore anke vi esos videbla en la tota splendideso, quan vi nun ja recevis. Pro to mortigez omno, quo esas en vi ankore mondala. Nechasteso, senbrideso, pasiono, avideso e dezirego. Avideso esas tam kam idolservo. Pro ica aferi venas la Deala tribunalo pri la pekeri. Anke vi esabis olim pekeri e vivis en la peko.

Ma nun vi devas departar to: Iraco, erupto, odio, insulto e difamo. Nulu trompez la altru! Asumez la nova ego, quan Deo donacis a vi e nuligez via olima konduto.

Divenez per Deo nova homi, segun lua portreto e volo. Ne esas importanta afero, ka la persono esas Judo o ne-Judo, cirkoncizita o ne, edukita o tote necivilizita, sklavo o liberulo. Existas nur ankore Kristo, qua vivas ed efikas omno e singlu. Montrez do via amo ad omna homi. Esez kompatema, afabla respektplena ed indulgema. Vivez inter vi en paco! Ne rankorez pri la peko da febla homo, ma pardonez, tale quale la Siniore pardonis. Agez en la amo! La amo duktos vi aden la perfekteso. Via pensi ed agi eventez per la paco da Kristo. Vi ja vivas en ica Deala paco ed esas un korpo per Kristo. Dankez a Deo! La Evangelio stimulez via interna richeso! Helpez e suportez vi unu la altru per sajeso ed exhorti. Kantez ek plena kordio por Deo psalmi, himni e kantiki, qui venas ek via mento. Dankez por la Deala graco. Omna agi eventez en senco di Kristo. Via tota vivo esez danko a Deo ed Iesu Kristo.

Exhorti

Vi mulieri, subordinez vi al viri, segun la Siniore! Vi viri, amez via spozini e ne jetez via iraco kontre eli! Vi infanti, obediez a via gepatri en omna aferi, segun la Siniore! Vi gepatri, fortigez via infanti per kurajo e sufido! Vi sklavi, obediez a via mastri en omna aferi. Ma ne per mistifiki, plu juste per sincereso e kun respekto koram la Siniore. Agez kom servisti di Kristo, ne kom ordinara homi. Pripensez, vi recevovos rekompenco dal Siniore, segun la promisi, quin il donis por sua popolo. Servez a Kristo. La pekero trovovos puniso, same la sklavo. Deo esas senpartisa judiciero. Vi mastri, traktez via sklavi segun la yuro. Pripensez, ke anke vi havas mastro en la cielo.

(4) Plusa indiki (1-18)

Pregez e dankez sempre a Deo! Pregez, ke Deo posibligas por ni la propagado dal Evangelio. Pro la Evangelio me esas nun en karcero. Pregez, ke me povas revelar la Deala sekreto, segun mea komiso.

Esez prudenta ad iti, qui ne esas ek la parokio. Utilez la tempo. Parolez sempre tale, ke la homi volas audar. Elektez via vorti. Donez a singlu la korekta respondo.

Saluti

Pri mea proceso raportos fratulo Tykikus a vi detaloze. Me estimas lu tre en la servo por Kristo. Me sendas lu a vi. Il raportos a vi pri nia situeso e kurajigos vi.

Same me sendas a vi via samlandano ed amata fratulo Onesimus. Li raportos pri omno, quo eventis hike.

Aristark, qua esas kun me en karcero, salutas vi, same Markus, la kuzulo di Barnabas. Me donis ja a vi direktivi por lu. Aceptez lu afabla, se il venas. Anke Iesu kun la apudnomo Iustus salutas vi. Ica tri viri esas la unika kristani kun judala decendo. Li laboras kun me por la propagado dal Evangelio ed esas por me vera konsolaco.

Via samlandano Epafra, qua stacas en la servo por Kristo, salutas vi. Il pregas sempre, ke vi divenez matura kristani, qui agas segun la Deala volo. Me povas atestar, ke il pregas por vi e por la kristani en Laodizea e Hierapolis. La kuracisto Lukas, nia kara amiko, e Demas salutas vi. Salutez la fratuli en Laodizea e Nimfa kun elua parokio. Sendez mea letro a Laodizea, por ke on povas lektar ol ibe. E lektez anke mea letro, quan me skribis a Laodizea.

Dicez ad Arkipus: Laborez fidele por la Sinioro e plenigez tua komiso! Me, Paulus, skribas mea saluto per propra manuo. Ne obliviez mea kateni! Deo konservez vi per sua graco!

La unesma Epistolo dal apostolo Paulus al parokio en Tesalonika

(1) Saluto (1-10)

Paulus, Silvanus e Timoteus skribas ica letro al parokio en Tesalonika, qua apartenas a Deo, la patro, ed Iesu Kristo, nia Sinioro. Deo donacez a vi graco e paco!

La kristani en Tesalonika kom exemplo

Nia pregi esas sempre che vi, e ni dankas a Deo por vi omna. Ni savas, ke via kredo esas ferma, ke via amo esas aktiva, e via espero pri la arivo da Iesu Kristo nesukusebla. Ni savas anke, fratuli, ke Deo amas vi ed elektis vi kom posedajo. Nam kande ni anuncis la Evangelio, vi aceptis ol ne nur kom ordinara vorto. Hike en Evangelio Deo montris sua povo, La Santa Spirito esis che ni e donis a ni kurajo e konvinkopovo. Vi ipsa konocas ya nia bona agi por vi.

Vi aceptis nia exemplo e la exemplo da Iesu Kristo. Quankam vi devis tolerar harda ataki, vi aceptis la mesajo kun joyo, qua venas ek la Santa Spirito. Tale vi divenis exemplo por omna kristani en Macedonia ed Akaia. Ne nur, ke la mesajo pri Kristo atingis la skopo, omnaloke on savas nun, ke vi turnis vi a Deo. Ni ne devas raportar a nulu pri ica evento.

Ube ni anke aparas, omnaloke on parolas pri la rezulti, quin nia vizito kauzis che vi. On naracas, quale vi departis la idolservo por servar al vera e vivanta Deo, e ke vi vartas ad Iesu, qua esas la Filiulo di Deo. Deo rivivigis lu ek la morto, ed Iesu salvos ni koram la venanta Deala tribunalo.

(2) Paulus memorigas al komenci (1-20)

Fratuli, vi savas, ke nia aktivesi che vi ne esis vana. Vi savas, ke ni devis tolerar en Filipi multa mistrakti. Ma nia Deo donis a ni kurajo anuncar sen timo la Evangelio, quankam anke inter vi eventis harda konflikti. Se ni parolas pri la kredo, ni ne opinionas irga kimeri. E ni ne agas ek egoismo o pro profito. Deo transdonis a ni la bona mesajo, pro ke il konocis ni kom konfidebla homi. Ni parolas en lua komiso. Ni ne volas impresar la homi, ma Deo, qua konocas nia maxim interna pensi.

Vi savas, ni ne parolis a via boko. Ni ne serchis la propra avantajo, Deo esas nia testo. Ni ne tendencis al honoro da homi, nek da vi nek da irgu altra.

Ni, la apostoli di Kristi, havus la yuro postular de vi nia entrateno. Ma ni traktis vi, kam matro agus por elua infanti. Ni amis vi tale tre, ke ni ne nur volis anuncar la Evangelio, ma anke sakrifikar nia vivo por vi.

Fratuli, vi savas, ke ni evitis nula peno. Dum ni anuncis la Evangelio, ni laboris dio e nokto por nia entrateno, nam ni ne volis esar kargajo por vi. Vi e Deo esez nia testi: Nia konduto a vi esis senegoista ed en singla relato senreprocha. Vi savas, ni esis por vi kam patro por sua infanti. Ni stimulis vi vivar segun la volo da Deo. E tale vi vivos en la nova mondo ed en la Deala splendideso.

Ni dankas a Deo, ke vi aceptis la Evangelio ne kom homala vorto, ma kom Deala vorto, tale quale ol esas. E la Evangelio efikas kom Deala vorto inter vi, qui aceptis la kredo. Fratuli, vi havis la sama destino kam la kristana parokii en Judea. Vi devas tolerar la suffri da via samlandani, tale quale la kristana parokii devis tolerar la suffri da lia judala samlandani. Li mortigis Iesu ed anke la profeti. Li persekutas ni. Li agas kontre Deo ed esas la enemiki da omna homi. Li volas impedar, ke ni adportas la Evangelio al altra populi, tale ke ica populi povas trovar salvo. Li pekas sen limiti. Ma nun la Deala tribunalo atingis ili.

Paulus en sorgo

Ni devis departar vi por kurta tempo, fratuli. En kordio ni esis sempre che vi, ma ni serchis tamen a posibleso por rividar vi. Ni esis en la ferma intenco vizitar vi. Me probis lo sempre itere. Ma Satan impedis nia voyajo. Vi esas ya nia joyo, nia triumfo, nia fiero se Iesu, nia Sinioro, venas. Yes, vi esas nia honoro e nia joyo.

(3) Plusa raporto (1-13)

Tandem me perdis la pacienteso. Me decidis restar sola en Aten e sendis fratulo Timoteus a vi. Il esas mea kunlaboristo e propagas la Evangelio da Kristo. Me volis, ke il fortigas e kurajigas vi, tale ke vi ne perdas la kredo pro la persekuti. Vi ya konocas nia suffri. Kande ni ankore esis che vi, ni predicis, ke on persekutos ni. Vi travivis ica eventa ipsa. Me ne povis tolerar ica necertesos plu longe e sendis a vi Timoteus por experiencar quo kun via kredo esas.

Me timis, ke Satan havabis suceso. Lore nia tota laboro esus vana.

Bona informi da Timoteus

Jus aparis Timoteus che ni ed informis ni pri via kredo e via amo. Il raportis, ke vi pensas pri ni e deziregas nia proximeso, tale quale ni anke. Fratuli, vi esas ferma en kredo, ed ica fakto donis a ni nova kurajo. Ni obtenis nova espero, pro ke ni savas, ke vi stacas ferma en la Sinioro. Ni dankas a Deo sempre itere por la joyo, quan il donis per vi. Ni pregas dio e nokto ek plena kordio, ke ni povas rividar vi. Pro ke ni volas efikar, ke via kredo divenez perfekta.

Ni pregas a Deo, nia patro, ed ad Iesu Kristo, nia Sinioro, ke ni trovos la posibleso vizitar vi. La Sinioro fortigez via amo por omna homi ed inter vi, ke ol divenez quale nia amo por vi. Il fortigis vi interne, tale ke vi povas ekzistir koram Deo, nia patro, pura e perfekta, se Iesu, nia Sinioro, venos kun sua anjeli. Amen.

(4) Vivo, plezanta a Deo (1-18)

Fratuli, vi lernis da ni vivar segun la Deala volo e realigas ica speco di vivo. Nun ni demandas vi en la nomo di Iesu Kristo progresar en ica afero. Vi konocas nia direktivi. Deo volas via tota vivo. Do nula nechasteso. Via viri devas traktar lia spozini segun la Deala volo e segun la homala reguli. Ne falez en via pasioni kam la pagani. Nulu intervenez en la mariajo di altra fratulo. Ni avertis vi ja plu frue.

Qua agas en ica maniero, recevov la Deala puniso. Deo ne vokis ni por ke ni prizentas sendisciplina vivo ma montrar vivo, inspirita da Deo. Qua do vivas kontre ica principii, ne revoltas kontre homo, ma kontre Deo, qua donis a vi la Santa Spirito.

Ni ne devas parolar pri la amo dal fratuli. Deo ipsa postulas la amo inter vi. Vi montras ica amo ya anke al fratuli en Macedonia. Konservez ica amo. Via korekta vivo esas honor-afero. Sorgez inter vi e laborez por via entrateno. Ni dicis to a vi ja plu frue. Vivez tale, ke nulu extere de la parokio povas plendar pri vi, e ne esez kargajo por altri.

Se Iesu venos

Fratuli, ni nun volas parolar pri la mortinti. Lore vi ne devas traurar, kam iti sen espero. Ni kredas, ke Iesu mortis ed esis rivivigita. Deo venigos do iti, qui mortis en fido ad Iesu Kristo. Konservez la kalmeso. La mortinti experiencos nula desavantajo, se Iesu aparos, e ni lore ankore vivas. La Sinioro dicas: Se Deo imperos, se la maxim alta anjelo vokos, se la trombono resonos, lore la Sinioro aparos ek la cielo. La mortinti venos ek la tombi. La ankore vivanta homi e la mortinti sidos sur nubi e recevov la Sinioro. Lore ni esos sempre en lua prezenteso. Kurajigez vi unu la altru per ica perspektivo!

(5) Omnatempe pronta (1-28)

Fratuli, ni ne devas skribar a vi pri la tempopunto dil evento! Vi ipsa savas, ke la Sinioro venos ne-expektita kam furtisto en la nokto.

Se la homi dicis: „Omno esas kalma e sekura!“ lore la ruineso venos subite pri ili, kam la nasko-dolori che gravida muliero. Nulu eskapos!

Ma vi ya ne vivas en la tenebro, tale ke la dio dil Sinoro esus furtisto en la nokto. Plu juste, vi esas homi, qui apartenas al dio e la lumo. E pro ke ni ne vivas en la tenebro o nokto, ni ne darfas dormar, ma devas esar vigilantanta e sobra. On dormas od ebrigas su dum la nokto. Ma ni vivas por la dio e devas esar sobra. Kredo ed amo esez nia shildo, e la espero a salvo esez nia kasko. Nam Deo ne determinis ni por sua tribunalo, ma por la salvo per Iesu Kristo, nia Sinioro.

Kristo mortis pro ni, por ke ni povas atingar kun Kristo la nova vivo, egale ka ni lore ankore vivas o ne.

Do kurajigitez e helpez vi unu la altru! Vi ya ja facas to.

Lasta direktivi

Fratuli, ni pregas vi: Respektez via presbiteriani ed instruktisti. Pro la laboro por vi, montrez ad ili amo ed estimo. Vivez en paco inter vi! Exhortez omni, qui ne duktas korekta vivo. Donez helpo e kurajigo al febluli ed esez pacienta. Ne pagez neyusteso per neyusteso! Montrez via paco ad omna homi ed agez justa! Montrez via joyo e pregez a Deo en singla situeso. Restez en Iesu Kristo. Ne oprez la efiki dil Santa Spirito. Agez segun la direktivi dil Santa Spirito. Examenez omno, ma aceptez nur lo bono. Evitez lo malo!

Saluti

Deo, qua donacas paco, konservez via mento, anno e korpo, tale ke vi esos pura se Iesu venos.

Deo, qua vokis vi, kompletigos vi, nam il realigas sua vorto.

Fratuli, pregez por ni! Donez a singlu en la parokio la fratulo-kiso. En la nomo di Iesu Kristo, lektez ica letro koram omna fratuli. Iesu Kristo, nia Siniro, konservez vi per sua graco!

La duesma Epistolo dal apostolo Paulus al parokio en Tesalonika

(1) Saluti (1-12)

Paulus, Silvanus e Timoteus skribas ica letro al parokio en Tesalonika, qua apartenas a Deo, nia patro ed Iesu Kristo, nia Siniro. Deo, nia patro, ed Iesu Kristo, nia Siniro, donacez a vi graco e paco!

Kristo eniros la tribunalo

Fratuli, ni dankas a Deo sempre itere pro vi. Via kredo e via amo inter vi kreskas, pro to ni pregas. Ni raportas en altra parokii kun fiero pri via fermeso e via kredo, malgre la sufri e persekuti. Ja nun on povas vidar la Deala yusteso. Quankam vi nun sufras, vi eniros la nova mondo di Deo. Deo esas yusta: Il punisos iti, qui kauzis la sufri, ma vi trovos kun ni liberigo per Deo.

To eventos, se Iesu e sua anjeli venos ek la cielo, se omni vidos Iesu. Il venos kun fairo-flami e punisos omni, qui revoltis kontre Deo e kontre la Evangelio da Kristo. Li esos separita eterne de la Deala povo e splendideso.

To eventos dum la dio dil arivo, se omna devotuli exultos e honorizos Kristo. Anke vi esos ibe, nam pro ke vi kredis pri nia mesajo, quan ni donis a vi.

Pro to ni pregas sempre por vi. Ni pregas Deo, ke il kapabligez vi por la vivo, quan il determinis por vi. Per la Deala povo venez omna bona intenci di vi al skopo. Tale vi honorizos Iesu e vi ipsa per la interna forteso. To eventez per la Deala graco e per nia Sinioro Iesu Kristo.

(2) Quo ankore devas eventar antee (1-17)

Fratuli, vi vartas al arivo di Iesu Kristo ed al uniono kun lu. Ma ni pregas vi: Ne falez en konfuzo o timo per la aserto, ke la arivo dil Sinioro eventus ja balde. Ne kredez a tala aserto, anke se on argumentas kun Deala viziono o letri, qui venus asertata da ni. Nulu e nulo trompez vi!

Unesme multa homi devas perdar lia kredo e lore devas aparar la Satan, qua personigas la tota maligneso. Il revoltos kontre omno e levos su super omna Deala e respektinda aferi. Yes, il erektos sua trono en la templo di Deo ed asertos, ke il esus Deo!

Ka vi savas, ke me pri ica aferi parolis kun vi? Ma nun vi konocas la kauzi, pro quo til nun eventis nulo. Satan povas aparar unesme, se la tempo matureskas. La revolto laboras ja, ma itu, qua til nun impedis la revolto, devas planigar la voyo.

La elektiti trovos salvo

Lore Satan aparos, ma Iesu, nia Sinioro, mortigos lu per sua respiro. La nura aspekto di Iesu destruktos Satan.

La enemiko di Deo trovos helpo per Satan e plenigos sensacionala mirakli ed agi por blindigar la homi. Il trompos omni per sua maligna magio. To esos la puniso por iti, qui ne apertis lia kordio por la amo al vereso. Pro to Deo transdonos li al eroro, tale ke li vivos en la mentio. Omni, qui ne vivis en la vereso, ma amis la neyusteso, trovos lia puniso.

Ma ni devas dankar a Deo pro vi, fratuli! Il elektis vi, tale ke vi trovos salvo, nam la Santa Spirito efikas en vi e vi kredas la Deala vereso. Per la Evangelio, quan ni donis a vi, vi povas partoprenar per la Deala graco en la splendideso di Iesu Kristo, nia Sinioro. Restez do ferma, fratuli, e konservez nia bokala e letrala doktrini.

Deo, nia patro, donis a vi sua amo, espero e forteso por omna futuro. Deo e nia Sinioro Iesu Kristo donez a vi kurajo e forteso por via vorti ed agi.

(3) Danjero e konfido (1-18)

Ni atingas la fino. Fratuli, pregez por ni, ke la Evangelio trovez acepto che deotima homi e rapida difuzo omnaloke. Pregez, ke Deo protektez ni kontre ataki da maligna e senlega homi. Nam ne omni esas kredani.

Ma Deo esas fidela. Il fortigos e protektos vi. Il efikos anke, ke vi realigos nia direktivi, nun e dum la futuro.

Ni pregas, ke via pensi ed intenci trovos la amo a Deo e la fideleso a Kristo.

Obligo al laboro

Fratuli! Ni imperas en la nomo di Iesu Kristo: Evitez la kontakto kun omni, qui ne observas lia obligi e nia direktivi.

Vi savas, quale ni vivis che vi. To esez exemplo por vi. Ni ne evitis la laboro e vivis per la pekunio di altri. Ni laboris dio e nokto por nia entrateno e ne volis esar kargajo por vi, quankam ni povis postular suporto per vi. Ma ni volis esar exemplo por vi. Kande ni esis che vi, ni dicis expresita: Qua ne volas laborar, ne povas manjar. Ni audis, ke kelki inter vi ne duktas normala vivo. Li ne laboras, ma migras sen skopo tra la regiono. Ni dicas en la nomo di Iesu Kristo tote klara: Li devas aceptar reguloza laboro pro lia entrateno. A vi me dicas: Facez lo bono! Se irgu ne volas observar la direktivi en ica letro, lore evitez lu. Forsan il sentos kulpo. Ma ne traktez lu kam enemiko, ma exhortez lu kom fratulo!

Epilogo

La Sinioro donacez a vi en singla maniero sua paco. La Sinioro helpez e protektez vi sempre!
Ica saluton me skribas per propria manuo. To esas mea manuskripto kom signo por omna mea letri. Iesu Kristo, nia Sinioro, konservez vi per sua graco!

La unesma Epistolo dal apostolo Paulus a Timoteus

(1) Saluto (1-20)

Ica letron skribas Paulus, la apostolo di Iesu Kristo. Me recevis ica tasko da Deo, qua esas nia salvanto, e da Iesu Kristo, qua esas nia espero. Me skribas a Timoteus, qua esas por me kam filiulo, nam il recevis la kredo per me. Deo, nia patro ed Iesu Kristo, nia Sinioro, donez a tu graco e paco.

Kontre la falsa doktrini

Plenigez la komiso, quan me transdonis a tu, kande me iris a Macedonia. Me pregis tu tatempe restar en Efesus. Tua tasko esis impedar, ke certena personi difuzas falsa doktrini. Ili ne darfis spekular en senlimita maniero pri la komenco dil mondo e pri la unesma generacioni. To duktas a neutila subtiligadi e ne al Deala salvo-verajo e la kredo. La fundamento di singla instrukto en la parokio devas venar ek pura kordio, bona koncienco e sincera kredo. Kelki ne atencas to e perdas su en vakua babilado. Li volas esar instruktisti pri la Deala lego, ma li ne savas, quon li dicas. Li havas nula konjekto pri la aserti, quin li prizentas tale spontana.

Ni ma savas: La lego esas bona en la korekta aplikado. Nam on ne obliviez: La lego ne esas por homi, qui agas segun la Deala volo, ma por iti, qui ne sorgas pri yuro ed ordino.

La lego esas por pekeri, qui desestimas la Deala imperi, qui mortigas la gepatri, qui misuzas pueruli, por hom-komercisti, por falsa testi, por omni, qui agas kontre la Deala doktrino. Ica doktrino korespondas kun la Evangelio, la bona mesajo pri la eterna e perfekta splendideso, quan Deo volas donar a ni.

Danko pro la Deala mizerikordio

Danko ad Iesu Kristo, nia Siniore, qua fortigis me por mea tasko kom servisto. Olim me ofensis Iesu, mokis pri lu e persekutis lu. Ma il montris mizerikordio, pro ke me ne savis, quon me facis. Me ne konocis lu. Il donis sua graco a me, kredo ed amo, qui naskis ek la ligo kun lu.

Il esas la vera vorto e meritas plena fido. Iesu Kristo aparis en la mondo por salvar la pekeri. Me esas la maxim mala inter li. Pro to il montris sua mizerikordio a me e sua tota pacienteso. Il volis mostrar a me, quala homi recevovos future per la fido la eterna vivo.

Deo, la eterna, nevidebla ed unika rejo, dankesez eterne!
Amen.

Mea filiulo Timoteus, plenigez mea komiso. Pripensez, quon la profeti en la parokio olim dicis pri tu. Lia vorti donez a tu forteso por tua bona kombato. Konservez tua kredo, tua pura koncienco. Kelki sufris fiasko en kredo, pro ke li ne audis al voco di lia koncienco. Exemple Hymeneus ed Alexander. Me transdonis li a Satan, qua punisos li. Forsan li lernos, ke lia konduto esas ofenso kontre Deo.

(2) La oficio en la parokio (1-15)

La maxim importanta afero en la parokio esas la prego. Prizentez via demandi e solliciti e via danko koram Deo! Pregez por omna homi, por la guvernio, por la potentuli, tale ke ni povas vivar en paco e kalmeso, en pieso e sincereso koram Deo.

Lore Deo havos plezo pri vi. Il volas, ke omna homi turnas su al vereso por atingar salvo. Nam por omni existas nur un Deo e nur un mediacanto inter Deo e la homi, la homo Iesu Kristo. Il donis sua vivo por liberigar la tota homaro ek la kulpo. Tale il konfirmis, ke Deo volas salvar omna homi. Deo ipsa determinis la tempopunto. E Deo nominis me kom apostolo por anunciar ica mesajo.

Me dicas la pura vereso. Il vokis me kom instruktisto, por ke me la pagani povas duktar al kredo ed al vereso. Me volas, ke en omna officii la viri parolas la prego. Lia manui devas esar pura, e lia kordii devas esar sen kulpo, iraco e disputemeso. Same me volas, ke la mulieri portas konvenanta vestizado. Elia konduto esez digna e decanta, sen pompa frizuri, ora ornivo o juveli. Bona agi esez elia ornivo. Tale on honorizas Deo. La mulieri tacez dum la officio. Me ne permisas, ke eli parolas koram la parokio. Eli ne povas stacar super la viri. Eli devas montrar kalmeso e modesto. Unesme esis Adam, lore Eva. E ne Adam facis la unesma peko, ma Eva lasis trompar su e kontravencis la Deala impero. La muliero parturez infanti, lore el trovos salvo. El devas havar ma anke kredo ed amo. El prizentez vivo en Deala prudenteso.

(3) La guidanti dil parokio (1-16)

Esas vera vorto: „Se irgu deziras guidar parokio, lore il serchas bela e granda tasko.“ La guidanto devas esar viro sen makuli. Il vivez nur en un mariajo. Il esez sobra, prudenta e voloferma. Il devas povar instruktar. Il ne povas esar drinkero o frapanto, ma il devas esar afabla e pacema. Il ne darfas amar la pekunio. Il devas esar bona patro, e lua infanti devas respektar lu. Nam se viro ne povas guidar la propra familio, quale il povas guidar la parokio? Il devas esar ja longe kristano, altrakaze il divenos fiero, e Satan kaptos lu, tale ke Deo devas kondamnar lu. Il devas havar bona reputeso. En lua antea vivo ne darfas existir irga kulpo. Altrakaze Satan havos armo kontre lu.

Helperi en la parokio

Anke la helperi en la parokio devas esar sincera homi. Lia vorto devas esar fidinda. Li ne darfes drinkar amaso de vino o deziregar a pekunio. Li devas duktar pura vivo por honorizar la kredo. On examenez li unesme pri lia kapablesi. Nur sen existas nula nigra punto en lia vivo, lore li povas exekutar la servo. Anke lia mulieri devas esar sincera e ne babilema. La helpero vivez nur en un mariajo. Il instruktez lo bono a sua infanti e duktez la menajo korekta. Bona helpero en la parokio trovos honoro en la parokio e povas defensar la kredo, qua ligas ni kun Iesu Kristo.

La granda misterio

Me skribas ica letro a tu, quankam me esperas, ke me povas vizitar tu ja balde. Ma en kazo ke mea vizito tardeskos, mea letro klarigas quala konduton ni devas montrar en la Deala komuneso. Ica komuneso esas la parokio dil vivanta Deo, la fundamento dil vereso. Nulu povas kontestar ica fakto: Granda ed unika esas la vereso, quan Deo lasis anoncar ni.

En la mondo aparis Kristo kom febla homo, ma Deo proklamis lu en la cielo kom vinkinto, e tale Deo prizentis Kristo anke koram la anjeli e la populi dil mondo. Kristo trovis omnaloke en la mondo kredo, ed en la cielo il recevis la maxim alta honoro.

(4) Rezisto kontre la falsa doktrini (1-16)

Deo lasis predicar per sua profeti, ke dum la lasta jorni en ica mondo, multi perdos la kredo.

Li juntos su ad certena trompisti e plenigos la doktrini dil tenebra povi. Ica personi esas false devocoza sharlatani, qui vivas kun mala koncienco. Li asertas, ke on ne darfas mariajar e manjar certena nutrivo. Ma Deo kreis ica nutrivo. Qua aceptis Kristo e la vereso darfas manjar ica nutrivo, pos ke il parolis la danko-prego. Nam omno quon Deo kreis esas bona. Ni ne devas refuzar irga nutrivo, ma ni darfas manjar omno, se ni parolas la danko-prego. Lore la nutrivo esos pura per la Deala vorto e la prego.

Se tu donas a tua fratuli ica direktivo, lore tu esas bona servisto di Iesu Kristo. Tua nutrivo esos la Deala vorto, e la vera doktrino esos tua normo. Refuzez sendea ed infantala spekulati pri la komenco dil mondo. Praktikez prefere obedio a Deo. La praktiko di korpala abstenado montras nur poka utilo. Ma la obedio a Deo esas bona por omna situesi. On recevos la Deala benediko por ica e la futura vivo. To esas la vereso. Ni kombatas e ni laboras por ica skopo, nam nia espero esas la vivanta Deo. Il esas la salvanto di omna homi e precipue di iti, qui fidas ad Iesu Kristo.

Timoteus, la exemplo, la instruktisto e la anmo-pastoro

Inkulkez ica doktrino ad omni! Nulu desestimez tu pro tua yuneso! Esez por omna kristani exemplo per tua vorti, agi, amo, kredo e pureso. Til me venos, lektez ek la santa skriburi, predikez ed instruktez! Utilez la Deala donaco, quan tu receviss, kande la seniori benedikis tu per lia manui pro la profetala predici.

Prizentez tua progresi ad omni! Konservez tua vivo e la doktrino ed examenez amba sempre! Lore tu e tua audantaro trovos salvo.

(5) Korekta konduto (1-25)

Ne esez bruska kontre la seniori. Se existas motivo por la reprimando, lore parolez quale se il esus tua patro. La yuna viri exhortez kam tua fratuli, la olda mulieri kam matri e la yuna mulieri kam fratini en polita maniero.

La provizado dal vidvini ed elia servo en la parokio

Montrez tua respekto al vidvini, se eli esas vera vidvini, quin nulu suportas. Se ma la vidvino havas infanti o nepoti, lore iti devas unesme plenigar lia obligi al familio por honorizar la matro od avino, segun la Deala volo.

Vera vidvino ma, qua esas sola, lernis esperar a Deo, ed elu pegas a Deo dio e nokto. Se vidvino nur vivas por la plezuro, lore elu esas mortinta, quankam el ankore vivas. Klarigez to ad omna vidvini, tale ke elia konduto ne kauzos skandalo. Se ma irgu ne sorgas por la indijanta vidvini en la propra familio, lore il renegas Kristo ed esas plu mala kam pagano.

On enskribez muliero nur lore en la vidvino-registro, se el esas plu olda kam sisadek yari. Cetere, el devas havar la stando de un mariajo. El devas prizentar bona agi, to esas: bona eduko por la infanti, gastigemeso, pedo-lavado por la kristani e suporto por la indijanti, en tute bona konduto.

La plu yuna vidvini ne enskribez en la registro. Elia dezirego povas efikar, ke eli departos Kristo pro nova mariajo. Eli portos lore kulpo, pro ke eli ne plenigis la promeso, quan eli donis a Kristo.

Cetere, eli falos en la indolenta vivo. Eli divenas babilema, intervenos en altra aferi e parolos pri laciva eventoj. Pro to me volas, ke la plu yuna vidvini mariajez itere e sorgez por la familio e la infanti. Lore nia adversi ne povas parolar male pri eli. Kelka mulieri ja departis Kristo ed esas nun che Satan.

Se kristanino havas vidvini en la familio, lore elu devas sorgar ipsa por eli e ne la parokio. Nur la vidvini, qui esas tote sola, experiencez suporto per la parokio.

La seniori en la parokio

La seniori, qui esas bona estri en la parokio, od instruktisti o predikisti, meritas la duopla salario. La santa skriburi dicas: „La bovo, qua laboras, devas manjar.“ E: „La laboristo posedas la yuro a salario.“

Audez nur lore plendo kontre senioro, se existas du o tri testi. Se existas advere kulpo, lore exhortez la persono koram la altra seniori, tale ke anke li konocas la rezulto. En la nomo di Deo, en la nomo di Iesu Kristo ed en la nomo dil santa anjeli, me pregas tu, agez tote senpartisa! Nula prejudiki, nula favorismi!

Ne acptez persono tro rapida en la konsilistaro, altrakaze tu esos kunresponsiva se eventas fiasko. Tu ipsa restez sen peko o defekto. To ne signifikas, ke tu drinkez nur aquo! Prenez kelke de vino e fortigez tua stomako, tu esas ofte malada.

Singlu povas vidar la peki da altra homi, ed ica peki duktos al Deala tribunalo. Che altra homi on ne perceptas la peki tale facile. E lo samo esas kun la bona agi: singlu povas vidar oli, e se ne, lore ica bona agi devas venar tamen aden la lumo.

(6) La sklavi (1-21)

La sklavi en la parokio devas montrar singla respekto al mastri. Li ne darfes esar la kauzo, ke altri parolas male pri Deo e nia doktrino. Se la mastro di sklavo esas kristano, lore il meritas la sama respekto, anke se il esas la fratulo por la sklavo. Lua laboro devas esar mem ankore plu bona, nam la kristana mastro vivas en Deo e facos multa bona aktivesi.

Kontre la falsa doktrini e kontre la avideso

Instruktez en ica maniero, ed exhortez en ica senco! Se irgu instruktas altra kozi e ne la bona vorti da nia Sinioro Iesu Kristo e nia doktrino, lore il esas stulta e nesavanta. Il posedas morbala inklineso a disputo e konflikto. Tale eventas envidio e disputo, ofensi, suspektadi e konflikti. Ica homi perdis sua sana raciono. Li ne vivas en la vereso, nam li kredas, ke la servo a Deo esus moyeno por richigar su.

Certe, la profito esos granda dum la sincera servo a Deo, ma nur se la kordio ne glutinas an mondala aferi. Quon ni portis en ica mondo? Nulo! Quon ni povas kunprenar ek ica mondo? Nulo! Se ni do posedas nutritivo e vestizado, lore ni posedas omno. Qua tendencas a richeso, riskas la tento.

Il konfuzeskas en absurda e nocanta deziri, olqui kauzos ruino ed eterna damneso. Nam avideso a pekunio esas la radiko di omna malajo. Pro la pekunio, kelki departas la Sinioro e tormentas su ipsa.

Ne perdez la skopo!

Tu ma esas en la servo di Deo ed tu devas evitar omna ica mala tendenci. Montrez yusteso, pieso, kredo, amo, indulgo ed afableso. Kombatez por la kredo e tu ganos la eterna vivo. Deo donacis a tu ica vivo, kande tu koram multa testi donis tua konfeso. Me imperas a tu koram Deo, qua esas la vivo, e koram Iesu Kristo, qua donis koram Pontius Pilatus la bona konfeso: Plenigez tua komiso sen irga manko e kredez, til Iesu Kristo, nia Sinioro, venos.

Deo determinos la tempopunto di ica evento, il, la perfekta ed unika regnanto, la rejo dil reji e la Sinioro pri omna mastri. Il esas sen komenco. Il vivas en neacesebla lumo. Nula homo vidis lu, e nulu vidos lu. Il esas la honoro e la eterna povo. Amen.

Exhorto al richi

Exhortez iti, qui esas en mondala senco richa, kontre arogemeso e vanitato. Li ne fidez al pasema richeso, ma a Deo, qua donas omno a ni, quon ni bezonas. Li esez jeneroza e donacema. Se li facos multa bona agi, li havos sekura fundamento por la futuro. Lore li posedos la vera vivo.

Lasta exhorto a Timoteus

Kara Timoteus, konservez tua komiso en autentika e pura maniero! Ne atencez la sendea babilado da ica personi, qui agas kontre la vereso. Li propagas koncepto, qua esas nula koncepto. Iti, qui observis ica doktrino, departis ja la voyo dil kredo.

Deo konservez vi en sua graco!

La duesma Epistolo dal apostolo Paulus a Timoteus

(1) Saluto (1-18)

Me, Paulus, determinita da Deo kom apostolo di Iesu Kristo, skribas ica letro. Deo donis a me la komiso anunciar la vivo, qua venos per Iesu Kristo. Me skribas a Timoteus, mea kara filiulo. Me pregas Deo, nia patro, ed Iesu Kristo, nia Siniore, ke li grantas a tu graco, mizerikordio e paco!

La danko dal apostolo

Se me pensas pri tu, lore me dankas a Deo. Me servas a Deo per pura koncienco, tale quale mea ancestri servis a Deo. Dio e nokto me pensas pri tu e pregas por tu. Me memoras pri tua lakrimi e volas rividar tu. Lore venos joyo en mea kordio. Me vidas tua sincera kredo. Esas la sama kredo di tua avino Lois e tua matro Eunike. Ica kredo, me esas tote certa, vivas nun anke en tu.

Kurajigo por Timoteus

Pro to me exhortas tu: Lasez efikar la Deala dono. Tu recevīs ol kande me pozis mea manui sur tu.

Nam la Deala Spirito, quan ni recevis da Deo, ne efikas nerezolvemo, ma forteso, amo e prudenteso.

Konfesez tu sen timo al mesajo da nia Sinioro. Konfesez tu anke a me, nam me esas en karcero pro Iesu Kristo. Sufrez kun me por la bona mesajo. Deo donos forteso a tu. Il salvis ni e facis ek ni sua popolo. To eventis ne pro nia bona agi, ma pro ke il volis lo. Ja ante omna tempi, il donacis sua graco per Iesu Kristo a ni. Ica graco divenis videbla pro ke Kristo venis sur la tero.

Il nuligis la povo dil morto e prizentis la eterna vivo. To esas la bona mesajo, quan me devas anunciar kom apostolo ed instruktisto.

Pro to anke mea suffri. Ma me ne havas pavoro, pro ke me savas, qua me protektas. E Deo konservos til la dio dil tribunalo, quon il transdonis a me.

Observez mea vorti. En ica maniero tu devas predikar. Tua normo esez la kredo, la amo e la uniono kun Kristo! Konservez la doktrino! La Deala Spirito, qua vivas en ni, donos a tu la necesa forteso.

La situeso dal apostolo

Tu savas, ke omni en Avan-Azia departis me, anke Pygelus e Hermogenes. La Sinioro donez sua mizerikordio al parenti di Onesiforus. Il konfesis su a me, quankam me esas en karcero, ed il kurajigis me. Kande il atingis Roma, il serchis tale longe til il trovis me. E quon il facis por me en Efesus, tu savas. Nia Sinioro donez a lu graco dum la lasta Deala tribunalo.

(2) Vera dicipulo di Iesu Kristo (1-26)

Mea filiulo, divenez forta per la graco per Iesu Kristo.

Me donis a tu koram multa testi la doktrino di nia kredo. Transdonez ica doktrino a kapabla viri, qui povas instruktar ica doktrino ad altra homi. Esez fidela soldato di Iesu Kristo, e sufrez kun me por Kristo. Soldato, qua iras en la milito ne sorgos pri ordinara aferi, ma il serchos la agnosko da sua komandanto. Atleto, qua volas ganar lauro, devas atencar la reguli. E la rurano devas laborar harde til il povas manjar la frukti dil rekolto. Tu savas, quon me opinionas. La Sinioro donos a tu la necesa kompreno.

Videz Iesu Kristo, nia salvanto, qua venis ek la lineo di David. Deo lasis rezurektar lu. To esas la bona mesajo e pro to me devas sufrar. On katenizis me mem kam bandito. Ma la Deala vorton li ne povas katenizar. Me sufras por la homi, quin Deo elektabis. Li recevos la salvo per Iesu Kristo e la eterna splendideso. Nam to esas certa.

Se ni mortis kun Kristo, ni vivos anke kun Kristo. Se ni sufros kun Kristo, ni regnos anke kun Kristo. Se ni ma ne esas por Kristo, lore Kristo ne esos por ni. E tamen: Kristo restos fidela, quankam ni esas nefidela. Nam il ne povas renegar su ipsa.

Probita laboristo

Exhortez omni en la nomo di Deo, ke li ne komencas neutila diskuti koram la parokio. To kauzos nur noco. Atencez, ke tua agi restas pura koram Deo. Transdonez la mesajo en autentika maniero. Ne timez la vorti dal sendea homi! Li vivas sen Deo, ed lia doktrino kreskos kam maligna tumor.

Me devas pensar exemple pri Hymeneus e Piletus, qui departis la vereso. Li dicas ke nia rezurekto ja eventis. Tale li duktas altra homi al nekredo. Ma nulo povas shanceligar la sekura Deala fundamento. Esas skribita: „La Sinioro konocas sua devotuli.“ E: „Qua asertas, ke il esus devotulo dil Sinioro devas cesar omna mala agi.“

En granda menajo existas diversa objekti. Kelka esas ek oro od arjento, altra ek ligno od argilo. Kelka esas por ceremonii, altra esas por la rezidui. Ica personi esas kam reziduo-kesti! Qua departas ica homi esos pura e honorizos la domestro. Il esos utila por la domo. Il esas kapabla por singla bona ago.

Evitez la pasioni, qui esas danjero por yuna homo. Montrez yusteso, kredo, amo e paco ad iti, qui vivas en pura koncienco por la Sinioro.

La stulta e senfrukta ideo-ludi refuzez! Ne intervenez. Tu savas, to kausos nur konflikti. Il, qua esas la servisto dil Sinioro, ne disputez! Il esez afabla ad omni, qui atestas la vera kredo. Il ne lasez provokar su. Plu juste il devas montrar al adverso la korekta voyo. Forsan Deo donos a li la koncio, tale ke li povas perceptar la vereso. Lore li povas liberigar su ek la manuo di Satan, qua volas misduktar la homi pro sua intenci.

(3) La signi dil tempo (1-17)

Savez: Se la fino dil mondo venos, la tempi esos desfacila! La homi esos egoista, avidesa, fanfaronema e prezunta. Li ofensos lia kunhomi, li desestimos lia gepatri e li vivos sen respekto ad irgu. Li esos negratitudoza, senama, harda, difamema e violentoza.

Li odias lo bono, li esas nefidela e nefidinda e superba. Li ne sorgas pri la joyo da Deo, ma nur pri to, quo lasas kreskar la propra plezuri. Li prizentas su kom religioza personi, ma li ne konocas la forteso di vera pieso. Evitez ica homi! Kelki ek li eniras la domi e serchas pekoza e pasionoza mulieri. Ica mulieri volas lernar semblante, quankam eli nultempe penetros la vereso. Tale quale la egiptiani Ianes ed Iambres, qui esis sorcisti, revoltis kontre Mose, tale revoltas ica seduktanti kontre la vera doktrino. Lia pensi esas falsa e lia kredo perdis la forteso. Ma li esos sen suceso, e singlu vidos ke li agas sen raciono, tale quale che la amba egiptiani.

La exemplo dal apostolo e la direktivi ek la santa skriburi

Tu ma observas mea doktrino, mea konduto e mea skopo. Tu agnoskas mea kredo, mea pacienteso e mea amo. Tu konocas mea fermeso dum omna sufri e persekuti. Tu konocas la eventi en Antiokia, Ikonion e Lystra. Quala danjeri e sufri existis ibe – ma la Sinioro salvis me.

Singlu, qua volas vivar por Iesu Kristo, segun la Deala volo, devas tolerar persekuti. La seduktanti e trompisti vivas facile, ma lia fino esos la damneso! Tandem li falos aden la propra foso! Konservez la vereso e tua koncio! Tu konocas tua instruktisti e depos tua infanteso la santa skriburi. Tale tu povas trovar la voyo per Iesu Kristo. La santa skriburo venas ek la Deala Spirito e donas percepto pri la Deala volo, pri la propra kulpo e pri la korekta konduto. La skriburo posibligas, ke la homo, qua vivas en Deo, povas realigar omna bona agi.

(4) Lasta apelo a Timoteus (1-22)

Me exhortas tu koram Deo e koram Iesu Kristo, qua judicios omna homi, la vivanti e la mortinti. En la nomo di Kristo, qua aparos por erektar sua regno: Predikez ad omna homi la Deala mesajo, ka li volas o ne! Apelez an lia koncienco, exhortez li e kurajigez li! Montrez a li la justa voyo. Nam venos tempo, ube li trovos la vera doktrino nesuportebla, e li serchos ad instruktisti, qui parolos la vorti, qui esas demandata. Li ne audos la vereso, ma spekulos pri neutila pensi. Ma tu ipsa devas konservar klara raciono. Tolerez la sufri, qui venos en ica situeso. Plenigez tua tasko ed anunciez la bona mesajo omnaloke.

Por me venas nun la tempo, en qua me esos la sakrifiko. Mea adio proximeskas. Me donis en la pasinta kombato mea maxim bona. Me iris la tota voyo. Me esis fidela til la fino. Nun me expektas la trofeo: La Siniro, la yusta judiciero, rekompensos me dum la lasta tribunalo – e ne nur me, ma omni, qui expektis lua arivo.

La personala destino dal apostolo

Venez maxim balde posible a me! Demas departis me ed iris a Tesalonika, pro ke il amas ica mondo plu kam la futura. Kresens iris a Galatia e Titus a Dalmatia. Nur Lukas restis che me. Sendez Markus a me. Il povas facar por me bona servi. Me deputis Tykikus ad Efesus. Adportez mea mantelo, quan me lasis che Troas en Karpus. Adportez anke la pergameno-skriburi a me.

Alexander, la forjisto, lezis me tre. La Sinioro kondamnos lu, segun lua agi. Atencez lu tre! Il esis granda enemiko pri nia mesajo.

Kande me devis defensar me koram la tribunalo la unesma foyo, nulu prenis partiso por me. Omni abandonis me. Deo indulgez ili! Ma la Sinioro esis che me e donis a me la forteso por klarigar lua mesajo. Ed ica mesajo iris tra omna populi, e la homi en la tota mondo audis ol.

Deo salvis me ankore un foyo ek la fauco dil leono, ed il salvos me anke en la futuro kontre omna ataki, e lore me vidos lua cielala rejio. Deo dankesez por sempre e eterne! Amen.

Lasta saluti

Salutez la gespozi Priska ed Aquila e la familio di Onesiforus. Erastus restis en Korint. Me lasis Trofimus en Milet, pro ke il esis malada. Venez ankore ante la vintro.

Eubulus, Pudens, Linus e Klaudia salutas tu, same la altra fratuli e fratini.

La Sinioro esez che vi. Lua graco konservez vi!

La Epistolo dal apostolo Paulus a Titus

(1) Pri la Epistolo (1-16)

Paulus, la servisto di Deo ed apostolo di Kristo, skribas ica letro. Me devas duktar la homi, quin Deo elektis, al kredo e la vera adorado.

Li devas savar, ke li povas esperar al eterna vivo. Deo, qua esas verdicanta, promisis a ni ja ante longa tempo ica vivo. Ica promiso lojas en la bona mesajo, e me devas, segun la Deala komiso, anoncar ica bona mesajo. Me skribas a Titus, qua vivas en la kredo, e qua esas por me kam vera filiulo. Deo, nia patro, ed Iesu Kristo, nia salvanto, donez a tu graco e paco!

La tasko por Titus en Kreta

Me lasis tu en Kreta, tale ke tu povas plenigar, quon me ne povis exekutar. Nominez en singla urbo seniori! Pripensez mea direktivi: La senioro devas havar senreprocha pasinto. Il darfas havar nur un spozino. Anke lua infanti devas esar membri en la parokio. Li ne darfas esar senordina e libertina. La senioro dal parokio ne povas esar motivo por plendar.

Il ne darfas esar aroganta, iracoza, drinkema o violentema. Il ne avidez a pekunio, ma amez lo bono. Il devas esar prudenta, yusta, sincera e rigoroza kontre su ipsa. Il ne falsigez la ricevita mesajo, ma konservez ol. Tale il povas helpar per la korekta doktrino en la parokio ed il povas refutar la adversi.

Existas multa fanfaroneri e trompisti, precipue inter la kristana Judi. Li devas tacar. Nam per lia falsa doktrini granda familii departas la justa voyo. Ica homi volas nur un: richeso. Samlandano dicis pri li: „La Kretani mentias sempre. Li esas bestii, nelaborema e li pensas nur pri manjachado.“ Il dicis la vereso. Traktez ica personi harda, tale ke li itere trovos la justa kredo.

Li ne spekulez pri la komenco dil mondo, e li ne observez purigo-reguli, qui esis determinita per homi sen kredo. Qua posedas pura koncienco, por lu esos omno pura. Qua pekis e vivas sen Deo, por lu existos nula pureso. Il pensas e sentas nur en fango. Ica personi asertas, ke li konokus Deo, ma lia agi pruvas la kontreajo. On devas desestimar li, nam li esas nekapabla facar irgo bona.

(2) Por singlu la justa vorto (1-15)

Tu ma exhortez la parokii segun la vera doktrino! La seniori esez sobra, sincera e prudenta, vivante en justa kredo, en la amo ed espero. Same dicez al plu olda mulieri, ke eli vivez honesta. Nula babilacho, nula alkoholo, nur bona agi! La yuna mulieri amez elia spozuli ed infanti, eli provizez la familio e la menajo, lore la Deala mesajo restos pura.

Exhortez la yuna viri, ke li montrez su-dominaco. Esez ipsa bona exemplo. Instruktez la vereso en sincera e digna maniero. Tua vorti esez klara e konvinkanta! Lore nia adversi devas tacar.

La sklavi devas en singla relato servar a lia mastri. Li ne revoltez o trompez. Lia tota agi devas esar por la honoro da Deo, nia salvanto.

La amo da Deo duktas al nova vivo

La salvanta Deala amo divenis videbla por omni. Ol esas por omna homi ed ol postulas, ke ni duktas digna vivo. Ni departis nia mala agi e nia egoismo e ni volas duktar vivo en amo, su-dominaco e respekto koram Deo.

Avan ni situas la eterna joyo, nam ni expektas la Deala splendideso ed Iesu Kristo, qua esas nia salvanto. Il mortis por ni pro nia kulpo, e ni esas nun lua popolo e lua posedajo e ni volas plenigar lo bono. En ica senco instruktez, exhortez e korektigez per omna forto! Nulu dubitez tua autoritato!

(3) La fundamento dal kristana vivo (1-15)

Exhortez la parokio, ke ol obediez al guvernio e la instanci. La parokio suportez la guvernio en omna bona kozi. La kredani parolez nula mala vorti pri irga personi, li esez pacema ed afabla ad omna homi.

Ni ne volas obliviar, ke ni ipsa esis olim nesuficanta e neobidiema. Ni trovesis sur la falsa voyo ed esis plena de omna posibla deziri e pasioni. Ni vivis en maligneso e envidio ed odiis unu la altru.

Ma lore aparis la Deala graco e homamo. Ni ipsa ne povis prizentar merito, ma Deo montris mizerikordio. Il salvis ni e duktis ni al nova vivo per la aquo dil bapto e la Santa Spirito. Deo donacis a ni ica Spirito per Iesu Kristo, nia salvanto. Pro to ni povas existar koram Deo e ni havas la espero, ke ni recevos olim la eterna vivo. Ica mesajo esas santa. Me expektas ke tu anuncos ol insistanta. Lore omni, qui aceptis Deo kom lia Siniore, devas realigar la amo. To esas bona ed utila por la homi. Ne partoprenez pri spekuli dal generacioni o disputi pri la judala lego. Tala kozi esas senseca. Qua propagas tala doktrini devas experiencar per tu exhorto, un foyo ed ankore duesma foyo. Se to restas sen rezulto, lore il devas departar la parokio. Tu povas evaluar la situeso ipsa. Il agas en plena koncio e kondamnas su ipsa.

Personala informi

En la instanto ube Artemas o Tykikus aparos che tu, venez maxim rapide a me en Nikopolis. Me decidis restar ibe dum la vintro. Sorgez por Zenas, la yuristo, e por Apolos. Li devas obtenar omno, quon li bezonas por la plusa voyajo. Nia parokii devas lernar facar bona agi, altrakaze lia kredo restos sen frukto.

Omni, qui esas che me, salutas tu. Salutez iti, qui esas ligita per la kredo en amo kun ni.

Deo konservez vi per sua graco!

La Epistolo dal apostolo Paulus a Filemon

(1) Introdukto (1-25)

Paulus, qua esas por Iesu Kristo en karcero, e fratulo Timoteus, skribas ica letro a nia kara kunlaboristo Filemon, a nia fratino Afia, a nia kunlaboristo Arkipus ed al parokio en la domo di Filemon.

Deo, nia patro, ed Iesu Kristo, nia Sinioro, donez a vi graco e paco!

La kredo e la amo da Filemon

Me dankas a Deo singlafoye, se me pensas en mea prego pri tu, Filemon. Me audis pri tua amo ad omna kristani e pri tua kredo ad Iesu Kristo, nia Sinioro. Me pregas, ke tua kredo en tu efikos, e ke tu perceptas, quo povas eventar per ni por la honoro da Kristo. Fratulo, mea joyo esis granda kande me audis pri la amo por tua fratuli. Tu joyigis per ica amo lia kordii.

Paulus pledas por Onesimus

Me ne volas aplikar mea plenipotenco. Me povus imperar a tu en nomo di Iesu Kristo, quon tu devas facar, ma pro la amo me nur demandas. Me Paulus, olda viro, qua esas por Iesu Kristo en karcero, pledas koram tu por Onesimus. Hike en karcero me povis duktar lu al kredo, e tale il divenis mea filiulo. Olim il esis nur nulvaloranto, ma nun il povas esar utila por ni amba.

Me retrosendas lu a tu – quon me dicas: Me sendas a tu mea propra kordio! Me havus lu volunte che me pro la servi, tale longe me esas en karcero pro la bona mesajo, ma me volis ne agar sen tua aprobo. Tu ya devas facar lo bono ne sub koakto, ma ek libera volo.

Forsan eventis la separo de Onesimus nur por to, ke tu havos lu por omna tempi. Nam nun il esas por tu plu kam nur sklavo, nam amata fratulo. Precipue por me il esas amata fratulo, e por tu il esos homo, qua apartenas al Sinioro!

Se me esas tua samkredano, lore accepez lu quale se me esus Onesimus. Se il kauzis noco a tu, o se il debas ulo a tu, lore kalkulez to a me. Me Paulus, asertas hike: Me kompensos la debo. Me ne volas parolar pri to, ke tu debas a me tua tota vivo. Kara fratulo, pensez pri la Sinioro, ed montrez tua pronteso! Joyigez mea kordio, quale to devas eventar inter bona kristani.

Me esas certa, ke tu plenigos mea demando. Me savas, ke tu mem facos ankore plu multe. Preparez anke lojeyo por me! Me fidas, ke Deo audos via pregi, e ke me povas venar a vi.

Saluti

Epafras, qua esas por Iesu Kristo kun me en karcero, salutas vi. Same mea kunlaboristi Markus, Aristark, Demas e Lukas.

Iesu Kristo, nia Sinioro, konservez vi per sua graco!

